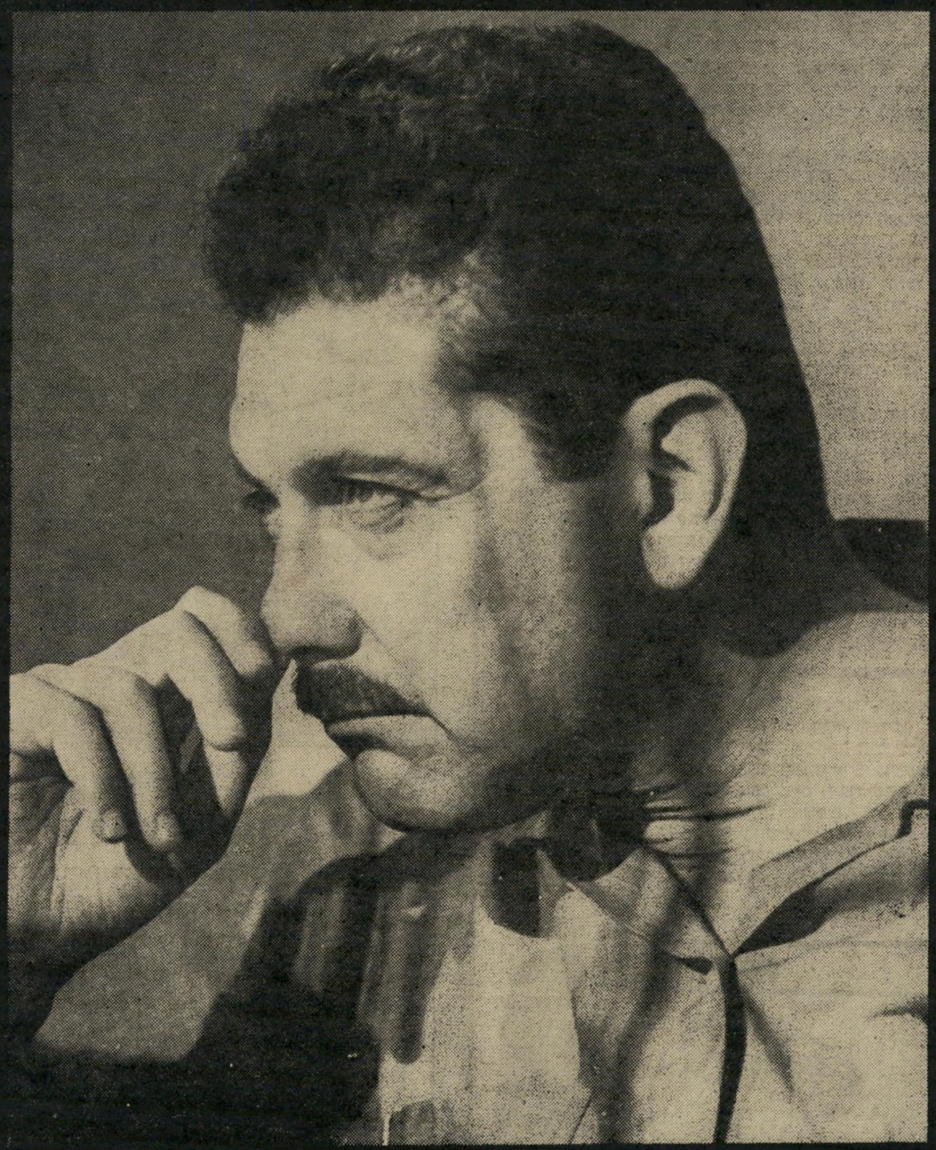
העולם הזה

האם גילה סודות?

עזר איים בשערוריה

גולדה ביטלה נסיעה

רשמית בעזר וייצמן

קורא יקר,

בויכוח המתעורר מדי פעם, אם העולם הזה והאידיאולוגיה שהוא מייצג שייכים לציונות או מתנגדים לה, התערב לאחרונה גורם חדש. עכשיו יש לנו תעודה כתובה, כשרה למהדרין שאנחנו ציונים. היא באה ישר מפי הסוס.

לא מכבר הופיע בשבועון המצרי הסאטירי רוז־אל־יוסף, מאמר מאת הוגה הדיעות הפלסטיני מוסטאפה אל־חוסייני, בו הוא מתמצת, בין השאר, ויכוח בין שני יהודים: הפרופסור השמאלני האמריקני נועם חומסקי והישראלי פרץ מרחב. הויכוח בין השניים, שהתנהל בנושאים כמו „מדינה דו־לאומית", „מדינה פלסטינית" ו„עתיד המזרח התיכון", הופיע בשעתו בכתב־העת ישראל הוריזון המופיע בארצות־הברית.

בהקדמה לתמצית הויכוח בין השניים כותב חוסייני: „שני המאמרים הם הרהור ישראלי בקול־רם. מה שחשוב בהם, הם שני דברים: שהויכוח המתנהל בישראל לגבי הבעיה הערבית אינו כולל ויכוח לגבי נסיגה מן השטחים הכבושים... הויכוח מתנהל רק על הנוסח המתאים לקשירת שטחים אלה לישראל: אם באמצעות סיפוח, מתן הגדרה עצמית, איחוד פדראלי או קונפדראלי. זה מהווה אות אזהרה לגבינו. הזמן אינו פועל לטובתנו. כפי שאמר הוגה הדיעות של הציונות החדשה אורי אבנרי: „הסכנה היא בסיפוח ממשי, הקיים כבר היום..."

„הדבר השני הוא שאנו מוצאים בין השורות של הויכוח, ויכוח על עצם גורלה של ישראל כמדינה יהודית, גורל ישראל כגוף עצמאי באיזור."

בהמשך אותו מאמר מספר חוסייני לקוראיו גם על דנה זוהר, חברת מרכז תנועת העולם הזה—כוח חדש: „דנה זוהר היא סטר־דנטית בעלת אזרחות כפולה, ישראלית ואמריקאית. היא שייכת למפלגתו של אורי אבנרי, אשר קוראת לציונות מפותחת יותר: ישראל ללא ציונים. דנה זוהר אומרת כי הנוער בישראל מבולבל, נבוך, לכן הוא רוצה לשמוע, לפגוש זרמים חדשים בעולם. הוא רוצה בדבר חדש, אמיתי ולא רק במילים..."

הוא אשר אמרנו: אישור על היותנו ציונים יש לנו כבר.

✶ נידה כנגד נידה

מאמרו של חוסייני, המביא לקוראים המצריים ויכוח מהותי, יסודי ומעמיק, הוא אופייני להתעניינות הגוברת והולכת בעולם הערבי לגבי המתרחש בישראל. מזה מספר חודשים, שהעתונים הערבים במדינות ערב גדושים אינפורמציה ומאמרי פרשנות על החיים הפנימיים והפוליטיים בישראל.

המעניין בתופעה זו, היא העובדה שלראשונה מזה שנים, כנראה בהשפעת הקו של נשיא מצריים, סאדאת, החותר לקראת פתרון מדיני, גדושים עתונים אלה במידע על כוחות השלום בישראל. שוב אין הם מציגים את ישראל כיחידה הומוגנית

אבנרי ובן־גוריון ב„רוז־אל־יוסף"

מבחינה פוליטית, מדווחים על מרחב הדיעות והויכוחים המדי־ניים המתנהלים כאן, אם כי לא תמיד בצורה אובייקטיבית.

כך למשל, זכה מעצרו של עמוס קינן בשעתו לפירסומת מרובה, תוך פירסום בולט לדיעותיו ולצורת כתיבתו. ביקורה של משלחת השש הישראלית בברית־המועצות, פורסם אף הוא בעתונות המצרית בצורה שנועדה להבהיר שאין מדובר כאן בבגידה סובייטית, אלא בצורך להכיר בכוחות השלום בישראל.

מיגוון הדיעות המושמעות בישראל בקשר לפתרון הסיכסוך הישראלי הערבי, הבעיה הפלסטינית והשלום, זוכה אף הוא להבלטה רבה. זוהי ללא ספק תופעה חדשה בעיתונות הערבית. רוז־אל־יוסף, שפירסם בכתבתו על הציונות את ציוריהם של שני „הציונים" בן־גוריון ואבנרי, משתלב בתופעה זו.

השבוע אנחנו מחזירים לרוז־אל־יוסף מידה כנגד מידה על התעניינותו בנו. שני עמודי הקאריקטורות על ישראל הלקוחות מתוך רוז־אל־יוסף, המתפרסמות בגליון זה (עמודים 11—10), משקפות כיצד נראית ישראל כיום בעיני ציירי השבועון המצרי.

עכשיו היא מתגייסת

בתכם מתגייסת עתה לצבא.
כאשר תסיים את השירות,
תהיה כבר גברת לכל דבר.
ראויה היא שתחסכו למענה,
בעת שרותה,
אמצעים שיעמדו לרשותה להבטחת עתידה
בגמר השירות,
בתכנית הטובה ביותר למטרה זו-

"חסן לחייל"

התכנית הבלעדית של

בנק הפועלים בע"מ

וולקסואגן טנוס את נג'אר

מוסך מוסמך

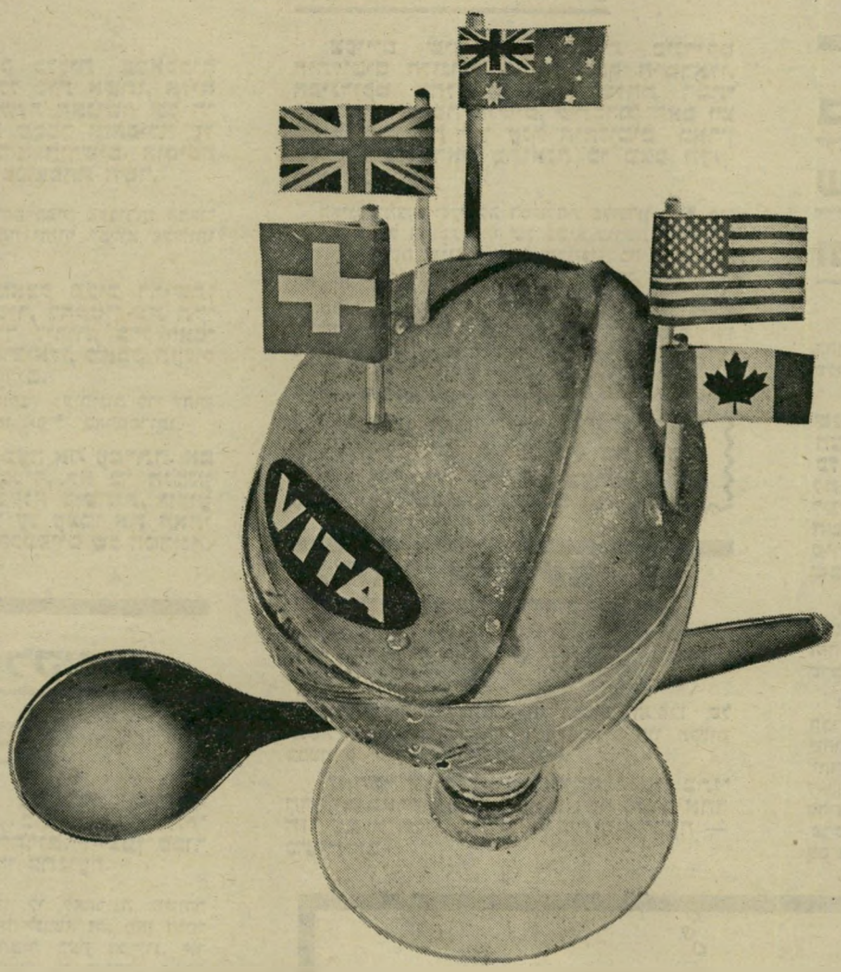
שירות – תיקון – מכונאות – פחחות – צבע

נצרת – רח' המחצבות – ע"י מגרש הכדורגל

טלפון – 56057 – (בבית 54470)

אזרחות כבוד ללפתן ישראלי
בארבע יבשות.

לפתן ויטה עולמי...

בארצות הברית, בקנדה, בשויצריה, באוסטרליה
ובעוד עשרים ארצות, רבבות צרכנים מכירים אותו, מעדיפים אותו על כל לפתן אחר.
זו העדות הטובה ביותר לאיכותו. זו המחמאה הגדולה ביותר לטעמו.
הגישי גם את לבני ביתך ולאורחיך את הלפתן המצוין של ויטה, את הלפתן העולמי.
לבחירתך: אפרסקים, מישמשים, אגסים, מלונים, רסק תפוחי עץ.

ויטה

ממנה ראשונה עד מנה אחרונה

תשקיף

שביתת־נשק סביב ספיר

תחול שביתת־נשק כללית במאבקם סביב פינחס ספיר בגלל מות אשתו, אליה חיה קשור ביותר. מחלתה האנושה של ה־אשה היתה ידועה זה מכבר והאפילה על כל מעשיו של ספיר מזה חודשים. הוסיפה על כך טרגדיה שנייה במשפחת השר.

למרות מצב זה, לא הירפה ספיר מעבודתו המאו־מצת, ויש להניח כי גם עתה יחזור למלוא פעילותו תוך ימים מעטים.

אז יתחדש גם המאבק סביב דרישתו הנמרצת של פינחס ספיר, להקטין את תק־ציב־הביטחון במיליארד לירות, כדי לאפ־שר פעולות בתחום הסוציאלי, מאבק העלול לגרום למשבר חסר־תקדים.

משה דיין גייס את כל נאמניו בעיתונות כדי להת־נגד לדרישה זו, ואלה איימו אפילו בהתפטרותו.

גולדה מאיר טרם קבעה את עמדתה. אם תצדיק את דיין נגד ספיר, לא מן הנמנע כי שר־האוצר יסיק מסקנה קיצונית, יודיע כי אינו יכול עוד לקבל על עצמו את האח־ריות לניהול העניינים הכספיים של המדינה.

וייצמן פועל לקירוב המרכז החופשי

עזר וייצמן פעיל בהתמדה לשיתוף המרכז החופשי בגח"ל, מתוך מגמה להח־זירו בהדרגה לתנועת־החרות. וייצמן סבור שהדבר יחזק את מעמדו בתנועה.

אחד ממקורבי בגין רמז לו לאחרונה שייזהר בכך, בגלל רגישותו של בגין לנושא זה, מאז הוש־מץ קשה על־ידי שמואל תמיר בעת הפילוג. אך ייתכן כי המרכז החופשי, שאין לו סיכויים בבחי־רות הבאות, אם יופיע בהן לבדו, יצורף בכל זאת לרשימה משותפת עם גח"ל.

חוכנית המערך של ע"מ - חסרת סיכויים

אין סיכויים לתוכניתם של כמה מאנשי ע"מ להקים מערך משופש של ל"ע, ע"מ והמרכז החופשי.

הליברלים העצמאיים מתנגדים לכך בחריפות, מכיוון שהדבר עלול לסכן את אפשרות השתתפותם בקואליציה הממשלתית הבאה.

בינתיים אין תוכנית אלטרנטיבית לע"מ. שאר־בעת חברי־הכנסת שלהם נמשכים לכיוונים שונים, כשמאיר אביזוהר נוטה למערך, זלמן שובל לל"ע, ואיסר הראל ויגאל הורוביץ לגח"ל. עם הסתלקות בן־גוריון ממפלגה זו, המתנגדת לדעתו שיש להחזיר את השטחים המוחזקים, הסיכויים שלה קלושים.

התנחלות ברצועת עזה

שטח של 11 ק"מ, מדרום לעזה, אותר להתיישבות יהודית.

פעולת ההתנחלות כבר נמצאת בעיצומה. לפי שעה הורחקו מן השטח שבטי הבדואים שגרו בו בביק־תות חימר.

משלחת מלונדון תבדוק מצב ענף היהלומים בארץ

צפויים שינויים במדיניות סינדיקט היהלומים הלונדוני בקפי הענף הישראלי. הסינדיקט החליט לשגר משלחת רמת־דרג, בת חמישה אנשים, שתבדוק האם יש בסיס לדרישות של ענף היהלומים בארץ להקלות באשראי, בתואנה כי מצב הענף הוא בכי רע.

האינפורמציה שקיבלה המשלחת בלונדון, היא תי־אור מלא של חתונת בתו של נשיא בורסת היהלומים הישראלי משה שניצר, אשר הביזבוז בה גרם לזע־זוע גם אצל ראש־הממשלה גולדה מאיר.

טענת הסינדיקט היא כי אם היהלומנים בארץ יכולים להוציא סכום כל כך גדול על חתונה, אין סיבה לטענה כי מצבם בכי רע.

מהשבוע הבא יחזור „העולם הזה" להופיע ביום ד' בבוקר. בתל־אביב יופיע הגליון ביום ג' בערב.

„ג'מבו" נחת עם מנוע אחד

צפוייה חקירה על התקלות במטוסי הג'מבו של אל־על. הסתבר כי בחודשים האחרונים היו תקלות במטוסים, שעליהם כלל לא דווח.

באחד המיקרים אף הוועמדו כל בתי־החולים בארץ במצב הכן, כאשר מטוס אחד חזר עם שלושה מנועים — מתוך ארבעה — משותקים.

המשטרה מרחיבה החקירות בפרשת יגאל לביב

גם אחרי שמשטרת מחוז תל־אביב העבירה את מימצאי החקירות שבידה, בפרשת העיתונאי יגאל לביב, עדיין ממשיכים חוקריה בחקירות נוספות, תוך נסיון לגלות חומר מרשיע נגד לביב בפרשה כלשהיא.

כך, למשל, הסתבר כי בעיני כמה מהחוקרים מצ־טייר לביב כגיבור פרשה חדשה מסוג בוני וקלייד.

אותם חוקרים חקרו ידידה שלו, המועסקת ב„בנק הפועלים", בנסיון למצוא אם יש קשר בין אינפורמציה שיכול היה לבקש ממנה, לבין מעשי שוד שאירעו בשנים האחרונות בסניפי „בנק הפועלים".

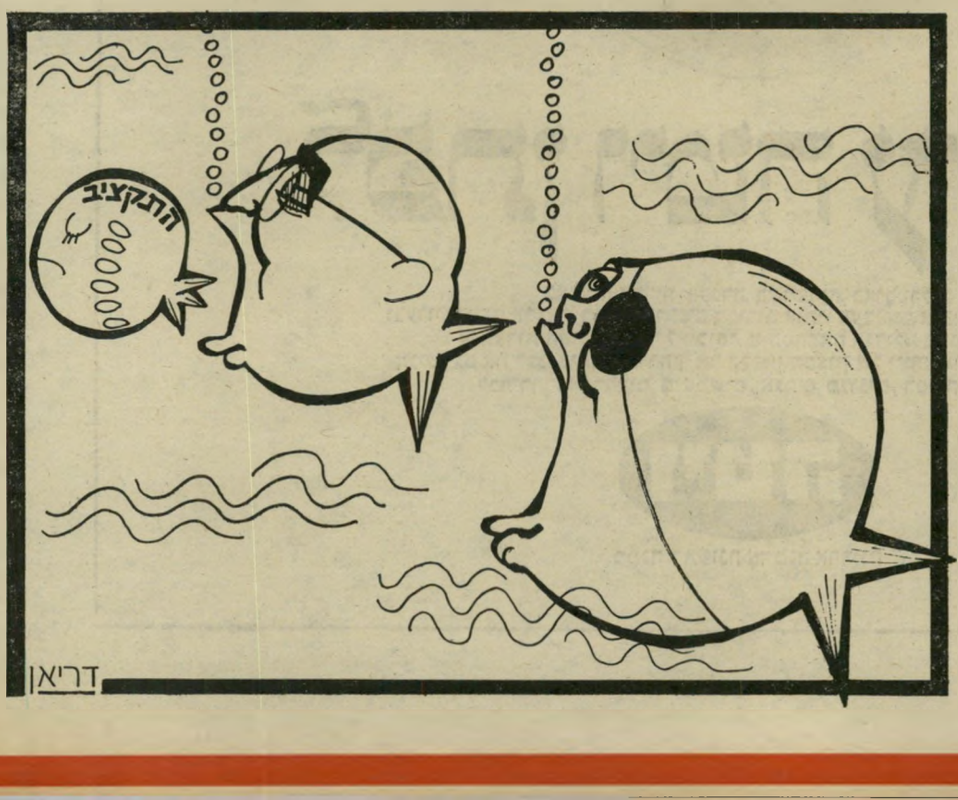
בוררות בין שלום כהן ומשפחת מוזס

השופט־לשעבר יוסף לם נתמנה כבורר בתביעות ההדיות בין משפחת מוזס, בעלי ידיעות אחרונות, ובין שלום כהן.

שבועונו של שלום כהן, „נוער 71", שנסגר אחרי ארבעה חודשים, צבר הפסד המתקרב ל־200 אלף לירות. כהן דורש את כל הסכום ממשפחת מוזס, שהשתתפה תחי־לה בהוצאות השבועון. משפחת מוזס מסרבת למלא דרישה זו, בטענה שהיא עזבה את השבועון מייד כשנתברר לה שניכשל סו־פית, בעוד שכהן הוציאו לבדו במשך כמה שבועות נוספים.

בשבוע בו נפסקה הופעת השבועון, דרש כהן מן ההסתדרות שתעביר לו את חלקה של תנועת העולם הזה — כוח חדש בכספי המס הפוליטי. ההסתדרות סרם החליטה בעניין זה.

בינתיים הורה הפירסומאי אליעזר ז'ורבין, בעל חברת דחף, להגיש מישפט נגד שלום כהן, בטענה שהוא הפר לפני ארבעה חודשים התחייבות להוציא יחד עימו שבועון לנשים, שעמד להתחרות בשבועון לאשה של משפחת מוזס. אחרי שכבר הושלמו ההכנות להוצאת שבועון זה, הועסקו עובדים ונעשו בו הוצאות, פרש ממנו שלום כהן לפתע, בעיקבות ההסכם שחתם עם משפחת מוזס.

...דיפלומט.
כתב ההאמנה החדש לגבר.

"דיפלומט"הוא ההבדל הקטן בין גבר - לגבר מקסים.
מה אתה עושה כשאתה קם בבוקר ?
מבלה כמה רגעים חטופים בטיפוח עצמי.
"דיפלומט"עושה רגעים אלה לחלק הנעים של הבוקר. קצף גילוח "דיפלומט"הרך והנעים או משחת גילוח "דיפלומט"מרככים את עור פניך
וסכין הגילוח "דיפלומט פלטינום פלוס"מחליק חרש על לחייך,
- רחיצה בסבון "דיפלומט"ואתה יוצא את הבית כאדם חדש.
"דיפלומט"- כתב ההאמנה החדש לגבר.

Diplomat
דיפלומט-יחיד ומיוחד

מכתבים

חוק השביתות וההסתדרות הפשיסטית

לאור הדיונים וההחלטה במסלגת־העבודה לקבלת „חוק השביתות", ולאור כתבתכם על איש־השנה יצחק בן־אהרון — דומה כי עתה הרגע המתאים ביותר לתקן את שמה של ההסתדרות ל:

„ההסתדרות הפשיסטית הכללית של העובדים העיוורים לקיעקוע ישראל".

וכל ההסברים מיותרים.

קורא, תל־אביב

עתונאי — איזו דרגה

העולם הזה (1777) טוען בטעות כי מר ישעיהו בן־פורת, מנחה „השעה השלישית בטלוויזיה, הוא עיתונאי דרגה ב'.

האמת היא שהוא עתונאי דרגה ד'.

משה רוזן, תל־אביב

● ד' — דיין?

המת והבעייה היהודית

מת מונח בדרכם של שני יהודים, ב־

גולד

לכתם ברחוב. אומר האחד: „צריך להזריק לו זריקה". אומר השני — „אבל הוא מת". עונה הראשון: „כן. אבל זה לא יכול להזיק."

רוג'רס נתן סטירת־לחי עולמית למדיניות ממשלתנו. הוא אמר כי באם ישראל תאיים, לא יהיו אלה כי אם איומי סרק. ומה עושים כאן שני היהודים והמת? שאלה במקומה. ומה עושים אנחנו כולנו?

נחמיה גולד, קרית־מוצקין

איך לתרום לילדי בנגלה־דש?

איך הייתי יכולה לעזור לילדי הפליטים מבנגלה־דש, שרבבות מהם צפויים לסכנת־מוות מרעב? אני מוכנה לתרום — אבל איני יודעת לאן?

רונית אלון, חיפה

● הכתובת הטובה ביותר: הצלב האדום הבינלאומי, ג'נבה.

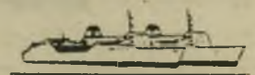
(המשך בעמוד 8)

איך להגיע לסאן טרופז עם שמן פז במנוע?

אתה נכנס לאחת מתחנות "פז" או "עוז".
קונה שמן או בנזין ומקבל גלויה.
לאחר שתמלא את הפרטים המבוקשים בגלויה, נא החזירה
לאחת התיבות המיוחדות המוצגות בתחנות "פז" ו "עוז" בכל הארץ.
כך תקנה לעצמך את הזכות להשתתף
בהגרלת הפרסים הגדולה בה אתה עשוי לזכות בהפלגה חינם לאירופה
עם מכוניתך ב "נילי" או "דן".

מי משתתף בתחרות בחודש אוקטובר?
בחודש אוקטובר רשאי להשתתף כל מי ששם מכוניתו מתחיל באחת האותיות
J.K.Q.R.S.
(לדוגמא: R-RENAULT S-SIMCA וכדומה)

פז

לאירופה חינם עם מכוניתך ב "נילי" או "דן"

פז-ראוונז

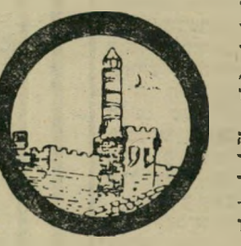
הנהלת חשבונות

ירושלים של צביעות

גולדה מאיר כועסת על העולם בגלל אי־ההבנה שהוא מגלה כלפי תוכניות הבינוי שלנו בירושלים.

„רוטנת" היא אולי מילה יותר מדויקת. שכן באופן רשמי, התעלמה הגברת מאיר והממשלה, שבראשה היא ניצבת, מהדיון ומההחלטה שנתקבלה באו"ם ב־ עניין ירושלים. היא מתייחסת ברצינות, בכובד־ראש ובהערכה לאו"ם כל עוד תומכים שם בישראל, או לפחות מתעלמים ממנה. ברגע שמתקבלת במועצת־הבטחון או בעצרת האו"ם איזו שהיא החלטה נגדנו, הרי פכת „משפחת העמים" ל־ „מוסד מתרוקן מתוכנו", ובתור שכזה אין לייחס לו חשיבות רבה.

אני משער שבתגובה לכל החלטה אנטי־ישראלית המתקבלת באו"ם רוקמת הסבתא מאיר „או"ם— שמום" על מפית או ממחטה.

בפתיחת ועידת האינג'ינרים וארכיטקטים, שנערכה לפני שבוע בתל־אביב, שפכה הגברת מאיר קיתון של דברי לעג וקלס על החלטת האו"ם בעניין ירושלים. בסרקאזם חלוצי עבה אמרה גולדה ש־ האו"ם מאשים אותנו „לא על כך שירושלים מאוחדת זה ארבע שנים, אלא משום שהישראלים הסירו את גדרות התיל ואת המחיצות בלב העיר, הקימו בתים על סלעים ובשממה ויש להם תוכניות נוספות לשיקום העיר ובינוייה."

העיתונים, שדיווחו דברי אלוהים חיים אלה, לא מסרו מה היתה תגובתם של האינג'ינרים והארכיטקטים לפרשנות מדינית זו. אני בטוח שהם לא העזו לצחוק בקול רם, אבל חיוך ודאי עלה על פניהם, ולאו דווקא כהערכה לחוש ההומור הבריא של ראש־הממשלה, אלא כתגובה לצביעות שבדבריה.

נו באמת! למי היא באה למכור את הלוקשים האלה על מעשי החלוצים, המקימים בתים על סלעים ובשממה? כל אינג'ינר וארכיטקט יודע שקרקע סלעית מהווה יסוד משובח מאוד לבנייה עירונית. כל מנהאטן יושבת על סלע אחד ענקי. חוץ מזה, חלוצים עיבריים לא עבדו במקושים על עקידת סלעי ירושלים. עבדו שם בבולדוזרים ובחומרי־נפץ, ובאבן עצמה לא נגעו ידיו של פועל עיברי. את בנייני ירושלים היהודיים, כמו את מרבית הבניינים בארץ, בונה היום החלוץ הערבי.

וממתי מכנים מיגרשים עירוניים ריקים בשם „שממה"? נכסי המקרקעין, אותם מנסה הגברת מאיר להציג כשממה, מחולקים לפיקים, שכל אחד מהם שווה היום הון תועפות. אני מכיר הרבה אנשים שהיו מוכנים להפריש כמה דונאמים של שממה כזו. הם עוד היו משלמים לממשלה עבור הזכות החלוצית הגדולה לקחת חלק בבניין הארץ ובתקומת ירושלים.

הצביעות של הממשלה (וגם של הציבור) אינה מתבטאת בדברי שמן זית חלוציים כאלה בלבד. מה שאנחנו מכנים בשם „איחוד ירושלים" איננו למעשה סיפוח העיר הערבית.

כשמדובר על שיקום הריסותיה, הכוונה להריסות הרובע היהודי בלבד — לא שמעתי על שום תוכניות לשקם רובעים אחרים. כשמדובר בפיתוח ירושלים הכוונה לשכונים ווילות. שהזכות להתגורר בהם שמורה ליהודים בלבד. זו גם הכוונה המסתתרת מאחורי המשפט הנאה „הגדלת כושר־קליטתה של ירושלים".

העקרון הגדול, עליו מושתת איחודה של העיר, הוא פשוט מאוד. לערבים מותר לבוא לקנות בעיר היהודית, ואילו ליהודים מותר לבנות, לרכוש, להרוס ולהקים בעיר הערבית.

אני מתאר לעצמי שאת הריסת שכונת המוגרבים ופתיחת מיגרש־הכדורגל הענקי שלפני הכותל המערבי, אנחנו מגדירים כ־ „הסדרת מקומות חנייה בעיר".

כדי למנוע מקום לאי־הבנות, יורשה לי להדגיש שאני תומך בשתי ידי ב־ איחודה של ירושלים, ואין לי כל התנגדות להקמת מיבנים חדשים בגבולותיה. נעזוב ברגע זה את עתידה הפוליטי של העיר — זה נושא בפני עצמו. כשאני תומך באיחודה, שיקומה ובינוייה של ירושלים, כוונתי לטובת כל תושביה, ללא הבדל לאום, דת וגזע.

הייתי מאמין בפראזיולוגיה שלנו אילו שמעתי, דרך משל, שיהודים וערבים כאחד רשאים להתגורר ברמת אשכול ובשיכוני הגבעה הצרפתית, או אילו הקים משרד־השיכון במערב העיר שיכון אחד או שניים עבור תושביה הערבים, במידה ומגורים משותפים בבניין אחד אינם נראים בעיני הממשלה הדוגלת בשוויון על הנייר.

אין לי שום התנגדות להוצאת הערבים מן הרובע היהודי ולאיכלוסו על־ידי יהודים, אך רעיון איחוד העיר לא היה הופך לפראזה ריקה אילו פונו גם כמה תושבים יהודים מהווילות של טאלביה, כדי שבעליהן הערבים יוכלו לשוב ולהתגורר בהן.

הייתי מוחא כף לרמת־אשכול, אילו הקמנו לערבים על מורדות אבו־תור „רמת־נאששיבי". לא הייתי מעקם את האף להפקעת הבניין בשיך־ג'ראח על־ידי המטה הארצי של המשטרה, אילו החזרנו לערבים, כו'סטה סמלית לפחות, את בניין סאנסור או את מלון „פאלאס".

הייתי משבח את העירייה על הגן הצבורי הנאה המשתרע על בית־הקברות המוסלמי בממילא, אילו פיתחו גם את בית הקברות היהודי בהר הזיתים לאמהות וילדים ערבים.

לעולם לא אבין למה אנחנו מזדעזעים ממעשי „הוואנדאליות" של הערבים, אשר השתמשו במצבות יהודיות לצרכי בנייה, בשעה שעקירת מצבות ערביות והפיכתם של בתי־קברות מוסלמים (כמו ממילא, למשל, ובית־הקברות שליד מלון הילטון בתל־אביב) לגנים ציבוריים נראה בעינינו לא רק כמעשה מובן מאליו, אלא כהפרחת השממה.

איחודה של ירושלים חייב להיות מיבצע דו־סטרי, שתושביה היהודים והערבים כאחד ייהנו ממנו. כל עוד הפעולה החד־לוצית היא חד־סטרית, לא תהיה ברירה אלא לראות בדיבוריה הנאים של הממשלה על איחודה, שיקומה ובינוייה של ירושלים — צביעות מתחסדת!

סיסמה מקיר חזעק

המשטרה (אם אינני טועה), או אולי עיריית ירושלים, מוכנה לשלם 5000 ל"י לכל אדם שימסור מידע שיביא למעצרם של כותבי סיסמאות על קירות הבתים.

אני מניח שהכוונה איננה לכותבי סיסמאות נגד הפאתולוגים בלבד, אלא לכל אדם המלכלך את חזית הבתים, והרואה בהם אמצעי תקשורת להבעת דיעותיו הנון־קונפורמיסטיות.

יש הגיון מסויים בפרס הגבוה הזה. נראה שאין דרך אחרת לשכנע את אזרחי מדינת ישראל של 1971 שמחובתו האזרחית של כל אדם היא למסור למשטרה עברייניים, המלכלכים את פני ארץ ישראל היפה בסיסמאות של צבעי שמן וזפת.

יחד עם זאת, נדמה לי, חייבת להישמר זכותו של כל אזרח להביע את דיעותיו הקיצוניות במקום ציבורי. זכות אלמנטארית זו מגיעה לא רק לחרדים, הרואים בנתיחת־מתים פשע מחריד, אלא גם לאנשי „מצפן", שהיו רוצים לכסות את כל הקירות בקריאות „הלאה הכיבוש הישראלי!"

קירות הבתים, ככתלי בתי־השימוש הציבוריים, תמיד שימשו במה חופשית להבעת דיעות וסיסמאות קיצוניות, שאין להן מקום באמצעי־התקשורת המקובלים. העיתונים, שלא לדבר על הרדיו והטלוויזיה, לא תמיד מוכנים להקצות שטח וזמן במדורים המיועדים לכך ל„קולו של העם". קירות הבתים הם, לא אחת, המקום היחיד מעליו ניתן לשמוע את הווקס פופולי.

קיימת דרך להשיג את שתי המטרות הנאות האלה. מצד אחד למנוע את השתת חזיתות הבתים, ומצד שני להקצות מקום להבעת דיעה, אפילו למטורפים ביותר שביניכם.

למה לא תקים עיריית ירושלים מיספר לוחות גדולים, עליהם יהיה כל אדם רשאי לכתוב סיסמאות מהפכניות, המדידות את השינה מעיניו?

אחת לשבוע יתדבקו גליונות נייר לבנים על הלוחות האלה, וכל אחד יהיה רשאי לצייר עליהן סיסמאות ישנות וחדשות.

הסדר זה יספק את תשוקת ההבעה העצמית של כולם, ובסופו של דבר יהיה הרבה יותר זול והרבה יותר מכובד מאשר עידוד המלשינות תמורת בצע כסף.

הסלוס הנוסף של ההצעה שלי הוא בכך שגם אנשים התומכים בממשלה יוכלו להביע בפומבי את דעתם, ללא חשש מפני מעצר. שהרי במצב הקיים, תיאורטית לפחות, אני עשוי לזכות בפרס של 5000 לירות אם אני אמסור לידי המשטרה אדם אשר רשם על קיר את הסיסמאות „תחי מדינת ישראל!", „הטרבים לטיס!" „קוסיגין — שלח את עמי!" וכדומה. וזה אבסורד, כמובן.

שיטה מגוחכת

תופעה מעניינת: כאשר סאדאת חוזר ומצהיר שמצריים לא תסכים לפתיחת התעלה, אלא אם כן ישמש ההסדר החלקי חלק מהסדר כולל, לפיו תיסוג ישראל לגבולות שלפני ה־5 ביוני 1967 — מכריזים הפרשנים המדיניים שלנו בביטול ש„סאדאת לא חידש דבר".

כאשר ממשלת ישראל, לעומת זאת, מודיעה שהיא לעולם לא תסכים לחזור לגבולות שלפני מלחמת ששת הימים, מגדירים הפרשנים את הכרזתה הלעוסה כ„החלטה נחושה" ורואים בדבריה הוכחה לכך ש„הממשלה תקיפה בדעתה".

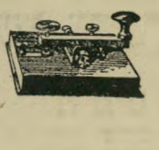
כאשר רוג'רס חוזר באו"ם על עיקרי תוכניתו, אנחנו ממהרים להכריז בעיתונות ש„רוג'רס חוזר על תקליט מ־1969". אבל כאשר אבא אבן חוזר ודורש שלום אוטופי, המבוסס על שיחות ישירות, הסכמים חתומים וערבויות בינלאומיות, אנחנו טופחים לעצמנו על השכם על „עיקביותה של מדיניות הממשלה".

חידוש זה דבר יפה, אבל זה לא הכל. גם מי שמשמיע היום את עשרת הדברות, חוזר בעצם על תקליט מלפני שלושת אלפים שנה. דברי יריבנו ראויים לתשומת־לב גם כאשר אין בהם חידוש. זכותם להיות עקביים אינם קטנה מזכותנו שלנו.

שר־הדואר לסיור לימודים

מר שמעון פרס עומד לצאת בימים אלה לסיור לימודים בארצות־הברית ובעשר מדינות אירופיות. הסיור יערך שבועיים בלבד, ואל השר יצטרפו ששה פקידים בכירים של משרד־הדואר, ביניהם מנהל היחידה לאוטומציה, מנהל מדור הכבלים והממונה על יחסי־הציבור.

המשלחת תבדוק ותשקם בסיורה מיגים שונים של דבק בולים, תלמד נושאי דואר שונים כגון תיכנון שיטות חיוג חדשות, שיפור הקליטה במכשירי הטלוויזיה, כדאיות שיטת ספרות המיקוד, פיתוח שיטות קומוניקציה אולטראסוניות, רכישת ציוד לסניפי־הדואר, ולמידת נושא הטלקומוניקציה.

חברי המשלחת ישיגו את המטרות שהציבו לעצמם בדרך פשוטה, שאיש לא חשב עליה עד כה. כל אחד מחברי המשלחת יערוך בכל מדינה עשרות שיחות טלפוניות למכריו בארץ. חלק מהזמן תקדיש המשלחת לביקור באולפני טלוויזיה ולבדיקת הקליטה במכשירי הטלוויזיה שבבתי־המלון.

כל אחד מחברי המשלחת (חוץ מהשר עצמו) ילקק בממוצע 80 בולים ליום, כדי לעמוד על טעמו של הדבק הרצוי והמתאים ביותר לאקלים ולטעמם של תושבי המדינה.

מכל עיר ישלחו חברי המשלחת מכתבים לכתובתם בישראל. כאשר יחזרו הביתה, יוכלו בדרך זו לעמוד על יעילותו של הדואר הישראלי. אם, נניח, יגיע מאמריקה מכתב ארצה תוך שלושה ימים, אך יימסר לתעודתו רק כעבור שבועיים, סימן שמשהו לא בסדר בדואר שלנו.

חוגים הקרובים לשר־הדואר מניחים שהסיור הזה יחולל שינויים מהפכניים בשרותי הדואר הישראלי.

שאלה בחורת ההגיון

מה היא ההוכחה לכך שיחסי מין נחשבים במדינת ישראל כתענוג, ולא כעבודה שחורה?

תשובה: אילו יחסי־מין היו עבודה שחורה, היינו מזמן מוסרים אותה לידי הערבים.

אל תתמרמר על הממשלה - תחליף אותה!

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

התנהגות אנטישמית

בערב יום־כיפור וביום־כיפור עצמו שיחקו נערים בני 15 בכדורגל באמצע הכביש והרעישו עולמות בצווחותיהם ובשריקותיהם. ממש התנהגות אנטישמית!

ככה ממלאים את תפקידיהם הרב הראשי אונטרמן ושר־החינוך והתרבות יגאל אלון...

אני במקומם הייתי מתפטר מזמן.

ישראל פחי, חולון

האמת העירומה

דווקא אין לי סעגות נגד הנשים היהודיות הכשרות (כולל הלוליטות מבתי־הספר היסודיים) — המדדות ברחבי ארץ הקודש בתחתונים ובחזיות. נתפוך הדבר.

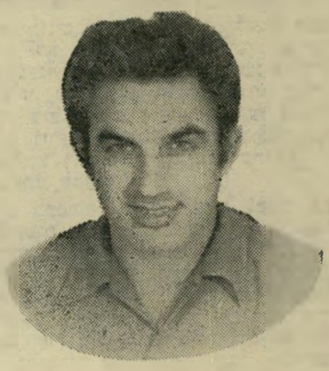
רק חידה אחת מנקרת במוחי: מהו הטעם שעם ישראל מתעקש להשאר ב־מיסגרתו ה„יהודית" עוד אלפיים שנים?! הרי רק המיסגרת היפה נשארה. בפנים הכל רקוב כבר מזמן.

פרופסור ליבוביץ מכנה „תרבות" מסוג זה בשם „פרוסטיטוציה". וזה לא רק מצלצל נהדר. זוהי גם האמת העירומה — להנאת כולנו.

שמחה שחור, מקווה ישראל

המנהיג האמיתי

בהעולם הזה 1776 אתם מציינים מאורעות שקרו במשך השנים. בין השאר אתם מציינים שהמדינה קמה במקרה בגלל מדינאי שתפס את הרגע המתאים והכריז על הקמת המדינה. למה אתם מסלסים את ההיסטוריה? מספיק שבבתי־ספר ובתחנת הרדיו מסלפים את ההיסטוריה האמיתית.

פרוסק

ובכלל, אם נלך יותר עמוק מתקופת החלוצים בארץ, מתקופת „כופר היישוב", תמיד היה מצב של שטיפת־מוח לקהל הרחב. הסיסמה שהיתה: מספיק ודאי בשלטון מפא"י! אבל אין־ברירה, הכסף בידם. הנדבות מכל קצות עולם באים ממילא אליהם והם נותנים את הטון. אבל לידיעתכם: המדינאי שקם בדורנו וזה שדחף את בן־גוריון להרכיז על הקמת המדינה, היה מנחם בגין.

לדעתי מנחם בגין הוא איש התקופה התמידי שלנו.

בצלאל פריסק, ארצות־הברית

„שק בתחת" של מדי קולק

אין צורך להביא ראיות לעובדה האמפירית שהביטוי „שק בתחת" נתקדש בארצנו הקדושה כביטוי צברי „טהור". וחטא חטאו לביטוי עברי זה עורכי המילונים העבריים למיניהם בכך שלא הכניסוהו לכרכיהם כ„ערך".

באשר לעובדה שעד כה לא זכינו לשמוע ביטוי כזה מפיותיהם של ראשי־ערים בישראל, נובע הדבר מכך ש„אין להם דם".

ולגופו של דבר, „בימים טרופים אלה" בהם מרשה לעצמו דוקטור/פרופסור נכבד לבטא את „מחקרין המדעיים" גם ב־

נקיון

דחף

אנו מפעילים צוות גדול של אנשי תחזוקה, המנקים את האוטובוסים בתחנות הסופיות וכן בחניונים ובמוסכים. כל אוטובוס שלנו מתחיל את נסיעתו יום יום נקי ומבהיק. אולם, שמירת הנקיון היא גם חובתו של הנוסע. כל מי שאינו מקפיד על נקיון האוטובוס — גורם בהכרח אי־נעימות לנוסעים אחריו. אוטובוס נקי הוא כרטיס־ביקור נאה למפעילי השירות. אנו ערים לכך; עזרו לנו לקיים את הנקיון!

דן אגד

NATIONAL **כירושלים:**

כתיבה במכונה — חודש! קורספונדנציה, קצרנות, פנקסנות בפיקוח משרד העבודה: ביה"ס „הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18.

מאכלים הודיים
בחניון המסעדה פתוחה כרגיל עד אחרי חצות

ארוחות קארי מקוריות ומאכלים הודיים אחרים עוף בקרי, חסילונים, ירקות ודגים. ארוחת עסקים מלאה ב־8.75 ל"י. מיזוג אויר מלא ואוירה נעימה.

סיטאר המסעדה ההודית
רח' שלום עליכם 10, ת"א, טל. 58553
(ע"י בית „אל־ע")

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • „הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן־אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלוסות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

דרכי מחאה מן הסוג המקובל על כל עגלון ו„פנתרון" המצויים בשוק (עם כל הכבוד לכל אלה גם יחד, אשר בצלם אלוקים נבראו) חושבני שהיה זה הביטוי החמוד ביותר ו„במקומו", אשר אליו ראוי היה דוקטור נכבד זה, שהרי „אם כבר מתירנות, מדוע ייגרע איפוא חלקו של ראש־עיר עקב צביעותנו האנושית המפלה בין „ראש־אדם" לבין „ראש־עיר".

יתר על כן, אם כבר לדון בביטויו של סדי, מבחינה משפטית אין כל אפשרות להוכיח שראש־עירנו הנכבד התכוון לשלו שהרי אחרי ככלות הכל כדי להגיע לזכות גשיקתו של ראש־עיר (אף כי לאו על לחיו דווקא) טבעי הדבר שהמנשק יגיע איפוא קודם־כל לרמה של „כואב עירו ממש" ולאו־דווקא במובן הצר של ה־בעיות הקשורות אל ה„חמודילה" שלו בבית־הספר.

בן־ציון אבישי, ירושלים

■ סדי קולק

לא מתאים!

כאשר אדם הנושא תפקיד ציבורי נכבד והשוב, אינו ממלא את תפקידו כראוי, מובן מאליו שהנפגעים מהרשלנות יגישו אליו תביעות לשפר ולתקן את המעוות. אך כאשר הלה מתרגז ואף פולט מפיו מילים בלתי תרבותיות, הרי שהדבר עובר כל גבול. והכוונה היא לכבוד ראש עיריית ירושלים מר סדי קולק.

אם הוא לא התכוון לומר זאת והמלים נפלטו מפיו כשלא שלט ברוחו, הרי ניתנה לכבודו הזדמנות להצטדק. אך ראש עיריית ירושלים הכריז במצח נחושה לעיני מאות אלפי צופים, בשעת ראיון בטלוויזיה, כי היה מוכן לחזור על כך בעתיד, בעוד שהוא לא מרשה לאף אזרח לפנות אליו כך.

מעשיו של סדי קולק אינם תואמים את תפקידו וגם הוא עצמו אינו מתאים ל־תפקיד ראש עיר.

ויסלח לנו כבודו ראש עיריית ירושלים אם התבטאנו בקיצוניות.

אלון תבור, גדעון באומפלד, דנה לדרר, תלמידי כתה ז' בית־ספר תל־נורדאו, תל־אביב

לנגר

■ דברים

על דיוקם

בהתייחס לכתבה גיהינום באשקלון (העולם הזה 1779), עלי להעמיד הדב־רים על דיוקם:

בפיסקה הנה באסיר יוניס גיאוד חל כנראה שיבוש. נאמר בה כי אדם זה הוכה בנוכחותי ואני ברחתי מהחדר. ה־אמת היא כי מעולם לא הוכה שום אסיר בנוכחותי, וגם לא אסיר זה.

נכון הוא כי האיש היה מחוץ לחדר בו קיבלתי אסירים אחרים לשם שיחה. לפתע שמעתי צווחה ויצאתי במרוצה מ־החדר וראיתי סוהר הצועק על אסיר אשר ישב על הריצפה ושוחח עם חברו והורה לו לקום ולעמוד עם ראשו לקיר. מיקרה זה אירע לפני שנה וחצי בערך. גם בקטע המספר על בואו של משה דיין לראות את נעים קבלני מתקבל הרושם כאילו הפגישה נערכה באשקלון. האמת היא כי דיין נפגש עם קבלני כאשר זה היה בחקירה, והתערב למען הפסקת הכאתו.

פרייריה הנגר, תל־אביב

קוראים השוחחים מכתבים מתבקשים לנפח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמר־נות למכתביהם.

כך נראית ישראל בעיני

רוז אל-יוסוף

הקאריקטורה היא מכשיר פוליטי ממדרגה ראשונה. משום כך יש תמיד עניין בניתוח הקאריקטורות המתפרסמות בארצות־ערב על ישראל. ועניין מיוחד בציוריו של השבועון „רוז־אל־יוסוף", המיצרי, שהוא אלוף הקאריקטורות בעולם הערבי.

בימי השיא של הסיכסוך הישראלי־ערבי, תיאר השבועון את ישראל בדמות האנטי־שמית הידועה של היהודי, החומס והשודד. והנה, בזמן האחרון, השתנתה הדמות. הצורה האנטי־שמית נעלמה. במקום הסתה נגד ישראל, בא ביקורת על ממשלת ישראל.

אין ספק שכמה מן הקאריקטורות האלה יכלו להופיע גם בעיתון ישראלי — כביקורת על מדיניותם של גולדה מאיר ומשה דיין.

(על בגד הילדה: „השלום העולמי")

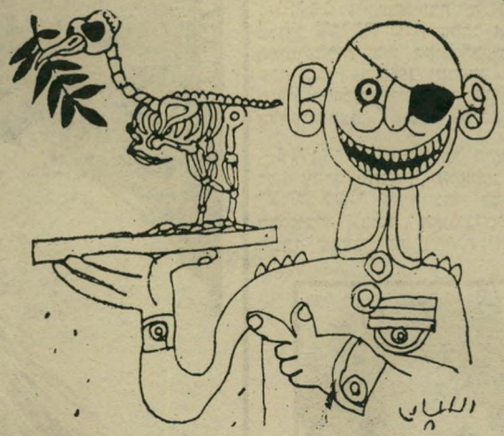
(יונת השלום כבולה בתוך פיו של דיין)

רוג'רס לריאד: „ישראל מוכנה לאפשר את פתיחת התעלה, בתנאי שהצבא המצרי ייסוג עד הגבול לזב!"

„אחרי שאמריקה תהיה נייטרלית ממזרח התיכון, היא תצטרף לנגוש האנטי־אימפריאליסטי!"

דיין: „תוכנית־השלום חישנה שלנו עדיין קיימת!"

גולדה מאיר: „חבא בתוך, בבקשה!"

(על הארץ: רוג'רס, יארינג, סיסקו)

מצב השלום כיום

(קלצ'ניקוב בפי היונה, אחרי שעלה־הזית נפל)

דיין לגולדה: „האם העולם לא נראה יותר יפה כך?"

תמורים

נתמנה • לנשיא התאחדות טניס־שולחן באפריקה, נשיא מצריים **אנואר סאדאת**, המקדיש לספורט זה חלק ניכר מזמנו הפנוי.

נהוג • יום־הולדתו ה־21 של הזמר־מלחין **צביקה פיק** שהחל את הקאריירה המוסיקאלית שלו בקונסרבטוריום בפולין, עלה לארץ ב־1960 והמשיך כאן את לי־מודיו המוסיקאליים, החל להופיע בגיל 15 בלהקות־קצב, ושימש ככוכב שיער.

נהוג • יום־הולדתו ה־36 של מפקד גלי צה"ל והעורך הראשי של במחנה **יצחק לבני** שהיה נשוי למשוררת דליה רביקוביץ, בוגר האוניברסיטה העברית ועורך לשעבר של במחנה נח"ל ושבמשך

לבני

שלוש שנות כהונתו כמפקד גלי צה"ל הכפילה התחנה את שעות השידור שלה משש שעות ביום ל־12 שעות.

נהוג • יום־הולדתה ה־37 של **ברי ג'יט באדרו** שסיימה עתה את הופעתה במערבון הקומי המצויות, בו יש לה סצי־נות עירום שצולמו ביום האחרון להסרטה אחרי שכל המבקרים במקום הורחקו לפי בקשת ב. ב. שהתייחסה עד כה באדישות לנוכחות בצילומי עירום שלה.

נולדה • לחיפושית־לשעבר **פול מקארתני** (29) ולרעייתו **לינדה איסט־מן** (30), בת שנייה. ללינדה בת נוספת מנישואין קודמים.

עומדים להינשא • השחקנית **רוזמרי ניקולס** (29) המשחקת את תפ־קיד אנבל בסידרה הטלוויזיונית מחלקה סודית, והסופר **פרדריק מוליאי** (53).

נהוג • יום־הולדתו ה־70 של יו"ר אירגון האמרגנים והמפיקים בישראל, **ברוך גילאון**. יליד אוקראינה, למד ב־בית־ספר גבוה למהנדסי מיכרות, היה פקיד גבוה במישטר הסובייטי, מנהל בית־חרו־שת, עלה לארץ ב־1923, היה שומר ב־מגדיאל ואחר המנהל האדמיניסטראטיבי של האופרה הארץ־ישראלית, ממייסדי ה־תזמורת הסימפונית הראשונה בארץ ומ־1929 אירגן הופעות אמנים.

נישאו • בטכס שנערך בסודיות ב־צרפת, הכוכב הקרח **יול ברינר** ובת זו־גתו בשנים האחרונות **ז'אקלין דה־קרואסט**.

נפטר • בירושלים, מי שהיה מראשי הקרן הקיימת וחבר הנהלתה, **אליעזר ארנוב**. יליד ירושלים, בוגר בית־מדרש למורים בבית הכרם והאוניברסיטה העב־רית, שירת בתקופת מלחמת העולם ה־שנייה בגדוד העברי, היה כתב צבאי ב־הארץ, נמנה עם מקימי קול ציון לגולה ובשנים האחרונות אחראי על מחלקת אר־צות־הברית וקנדה בלישכה הראשית של הקרן הקיימת.

נפטר • בגיל 73, ד"ר **זיגפריד לנדאו**, רופא כללי, חירורג, ונשים, שהצ־טיין כדיאגנוזיסט מעולה, והמשיך עד יומו האחרון, כשמורת־טבע של תל־אביב ה־קטנה, לקבל חולים במחיר סימלי של שתי לירות לביקור.

נפטר • בברית־המועצות, בגיל 94, הסופר האידי שתירגם לאידיש את יצירו־תיהם של מרק טווין, ג'ון סטיינבק וג'ק לונדון — **דוד ונדרובסקי** שנולד ב־רוסיה הלבנה והשתתף בפירסומים אידיים ברוסיה, בריטניה, ארה"ב וארגנטינה.

TIME – תוצרת דובק, הסיגריה המובחרת הצועדת בראש, הרחק לפני כל סיגריה אחרת

פנחס ספיר לאהרון בכר:
„אני לא מרוויח הרבה יותר ממך."

■ במסיבה לרגל מלאות 50 שנה לעלייתה של ראש ה־ממשלה **גולדה מאיר** לארץ, שנערכה בקיבוץ רביבים, סי־פר מי שהיה איש המחלקה המדינית של הסוכנות **עזרא דנין**, כי שנתיים לפני הרצ־חו של **המלך עבדאללה**, הוא הזהיר אותו מפני הרצח. דנין, שליווה את גולדה ל־פגישות המפורסמות עם עב־דאללה, העיר למלך כי הוא עושה מישגה בכך שהוא מו־פיע בקרב ההמון ונותן לאנ־שים לנשק את שולי אדרתו. „עליך לשנות מינהגיך ולמנוע זאת," אמר דנין, „בן־בליעל עלול לפגוע בך." השיב לו ה־מלך: „גולדתי בדואי בן־חורין, ואם רוצים להרוג אותי — ש־יהרגו. אני לא אשמור עצמי." כעבור שנתיים נהרג המלך ב־מיסגד כאשר נישקו את אדרתו.

■ מאז פירסם העולם הזה (1763) את פרשת יחסיה של גולדה מאיר עם המולטימיל־יונר **לו בויאר** ופירסם את תמונת הזוג בפונדק הגולש הירושלמי, הפסיקה גולדה לב־קר במקום: אמר השבוע בעל המסעדה **הנרי פישר**: „לא איכפת לי שגולדה לא באה — ממילא היא לא מבינה באוכל ולא הבינה מה הגישו לה."

■ בשבועות האחרונים כבשה אופנה חדשה את מע־רכת דבר: מישחק השחמט. כימעט כל חברי המערכת נד־בקו בה. מרכז המישחקים נמ־צא במשרדי דבר השבוע, ו־השרופים ביותר אליה הם עו־רך דבר השבוע **אוהד זמיר**ה, העיתונאית **עידית זר־טל** ויו"ר המערכת **חיים אי־זק**. האופנה החדשה הפריעה למנהל העיתון **גדעון נאמן** שכינס בשבוע שעבר אסיפה מיוחדת של הוועד, בה דרש בתוקף להפסיק את משחקי ה־שחמט — מפני שהם מפריעים להתקדמותו של העיתון.

■ במאמר במעריב העלה הכלכלן **דן פטנקין** את ה־שאלה: איפה נמצא בנק יש־ראל, למה הוא לא קיים עתה כאשר מתקרבת אינפלציה? אז התשובה היא שנגיד בנק יש־ראל **דויד** (דולק) **הורוביץ**, מזכיר הבנק **יצחק מאיר**, מנכ"ל משרד האוצר **אברהם אגמון**, יועץ כלכלי לאוצר **אפרים דוברת** וסגן נציב מס־הכנסה **אייזר שיזוני**, כולם נסעו לארצות־הברית כדי להשתתף במסיבת הפרידה ה־נערכת להורביץ בוושינגטון על־ידי ועידת נגידי הבנקים — בשעה שבארץ נמצאים הדיו־נים על התקציב בעיצומם.

■ הבדרן **גדי יגיל** מס־תובב בעיר ומציג לראווה בפ־ני כל תעודה עליה כתוב: „גדי, אתה גאון!" חתום **גילה אלמגור**. גילה עצמה מסתו־בבת עם תעודה דומה, עליה רשום: „גילה, את הכי... וה־כי... והכי... (תמלאי בעצמך את מה שאת רוצה)." חתום, אלוף רחבעם (**גנדי**) זאבי.

■ סוף־סוף נעתר כתב בית־המשפט של ידיעות אח־רונות **אהרון** (מאזני צדק) **בכר** להפצרותיו של שר־האו־צר **פנחס ספיר** והסכים ל־היפגש עימו לשיחה על סידרת כתבותיו על אורח החיים של עשירי ישראל. באותה שיחה התעניין השר כמה מרוויח בכר וכמה הוא מוציא. וכאשר שמע, אמר: „אני לא מרוויח הרבה יותר ממך." סיפר בכר בתום הפגישה: „כל הזמן פחדתי שספיר יקח אותי כמנהגו לשי־חה במכוניתו ויוריד אותי ב־דרך ויעלה מישהו אחר איתו קבע להיפגש. היו לי בכיס 35 אגורות ולא ידעתי איך אח־זור אם יוריד אותי בכביש לירושלים."

■ בפברואר 1971 שהה ה־סופר **ויליאם סטיבנסון** ב־ארץ. הוא קיבל גישה חופשית ללא־תקדים למתקני חיל־הא־וויר ולקצינים בכירים של ה־חיל. השבוע נערכה בבאר של מלון דן מסיבת קוקטייל לרגל הופעת המהדורה העב־רית של ספרו זנק שהוצאה ב־הוצאת בוסתן, המספר על קו־רות חיל־האוויר הישראלי. ב־מסיבה השתתף כל מי שהיה משהו בחיל האוויר, החל מ־מפקדי החיל לשעבר רב־אלוף (מיל.) **חיים לסקוב** ואלוף (מיל.) **אהרון רמז** עד אלוף־משנה (מיל.) **אורי ירום** המנהל כיום חברת טייס פר־טית ושנחת בתקופת מלחמת ששת הימים על גבי סיפון של נושאת מטוסים אמריקאית. מס־ני שהדלק אזל להליקופטר בו טס. כשהסביר אז המפקד הא־מריקאי לירום כי זה לא נהוג שמסוק של צבא אחר נוחת על אונייה אמריקאית, השיב לו ירום: „מצטער, חשבתי ש־האונייה הזאת היא משלנו."

■ את איחוליו לשנה ה־חדשה מסר השבוע השחקן **מנחם** (שלומיק של חדווה) **זיקברמן** בתוכניתו של **אורי לוזן** בגלי צה"ל: „לעולם כו־לו — שזו תהיה השנה האחרו־נה שלו; למחבלים — שאש־מח להשתתף בצערם מפעם ל־פעם; לפנתרים השחורים — שילבינו; לספורטאים — שנת עושר וכושר ובעיקר יושר; לאמנים ולפורצים — שישברו קופות."

■ האילתי הוותיק **רפי נלסון** עושה קאריירה בסר־טים. אחרי שכבר השתתף ב־שלושה סרטים שהוסרטו ב־אילת, חתם השבוע על חוזה לסרט נוסף שיוסרט בכפר שלו באילת בהשתתפות **פיטר יוסטינוב** והשחקנית **פרני צסקה אנים** המשחקת בלי־די מקבת של **רומן פולנסקי**. את הסרט יביים **רוברט מלר** שביים את צייד בודד הוא הלב ורפי ימלא בו תפקיד שייך ערבי המארח את יוסטינוב.

■ אחרי שבעלת חברת שירותי השומרים **אסתר מרי־קוביץ** קראה בעיתונים כי כלבי השמירה של מועדון כליף נשכו ילד, היא שלחה לבעל המועדון **חיים לוי**, שי: חבילה גדולה של מזון ל־כלבים אליו צירפה מכתב: „את המזון תן לכלבים, ואת השמירה תן לחברה שלי. אני מבטיחה לך שלא אנשך."

■ הפסל **מנשה קדישמן**, המבלה זה שבוע שני בבדיקות נמרצות בבית־החו־לים איכילוב, שנועדו לבדוק כיצד ניתן להוריד ממשקלו, גי־לה כי יחס האחיות אליו הש־תנה בימים האחרונים. תוך זמן קצר גילה את פשר שינוי היחס. באחד הימים ביקש קדישמן מידידו, לוחם יחידת ה־101 לשעבר, **יצחק ג'יבלי** (הקטן), לשלוח לו פרחים ב־100 לירות. תוך הבטחה שיח־זיר לו את הכסף. קדישמן פשוט רצה להראות לאחיות במחלקתו שיש לו מעריצים. ג'יבלי עשה כמבוקשו. הוא שיגר לקדישמן שלושה זרי פרחים ענקיים, שלכל אחד מהם צירף ברכה נפרדת. האחיות המופתעות גי־לו כי אחד מזרי הענק נשלח מלשכת נשיא המדינה, הזר ה־שני ממרכז רק"ח, והזר השלי־שי ממסה הפנתרים השחורים. הן החליטו שלאור ידידיו המר־זרים, מוטב לא להתעסק עם קדישמן.

■ בערב הראיונות של **שמואל שי** הופיע בין השאר גם יו"ר אירגון הפתולוגים ד"ר **בנימין גריפל** שסיפר על ניתוחי מתים ועל הצעה ש־היתה להקים בתי־חולים מיו־חדים לדתיים בהם לא יהיו ני־תוחים לאחר המוות. „אבל ה־דתיים לא הסכימו," סיפר גרי־פל. „הם טענו כי בתי־חולים כאלה לא יהיו טובים מפני שלרופאים העובדים בהם לא יהיו מסקנות. הם רוצים להיי־כנס לבתי־חולים בהם ינתחו את החילוניים אחרי המוות ו־ירפאו את הדתיים." גריפל גם סיפר כי בבירית־המועצות מנת־חים 80 אחוז מהנפטרים כדי לבדוק את סיבת המוות. הת־ערב שמואל שי: „כן, ברוסיה המציאו שיטת ניתוחים חדשה: מנתחים את המתים כדי לבדוק אם היו להם חיים לפני המוות."

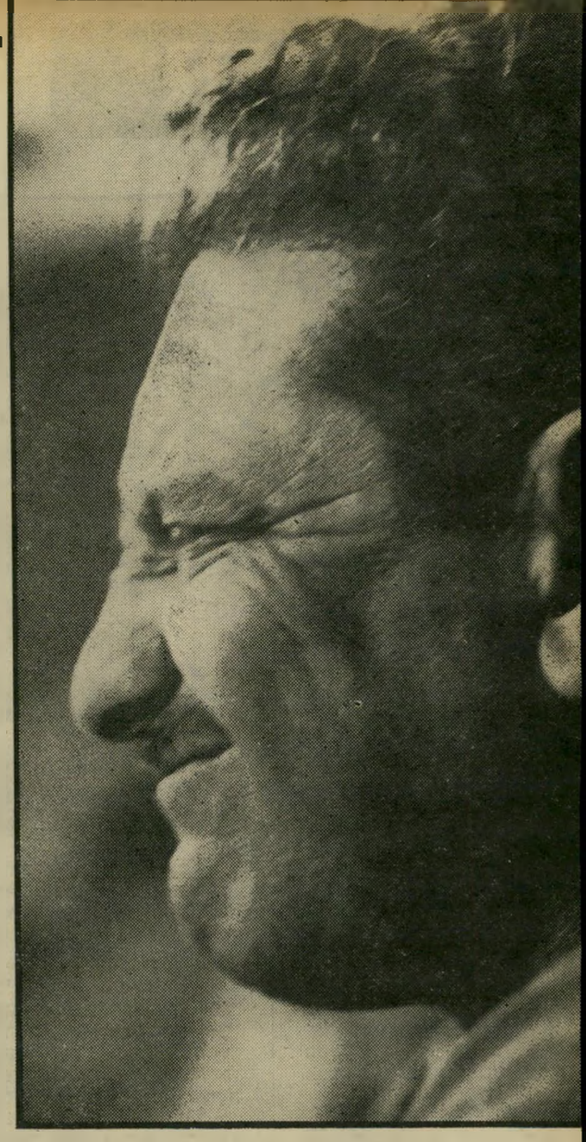

חסמבה בהרכב מלא חגגה השבוע את סיום הסרטת הסרט על קורותיה במסיבה שנערכה בקינגס־קלאב בהש־תתפות כל האחראים לסרט: הסופר יגאל מוסינזון (מימין) משוחח עם זאב רווח, המשחק בסרט את תפקיד זורקין השודד, הבמאי יואל זילברג, עידית פאנק (מימין), המשחקת בחסמבה את תפקיד שולמית החובשת וגליה גופר (משמאל) המשחקת בסרט את תפקידה של תמר.

פיי מוריס אשתו של ד"ר רג'ינלד מוריס (משמאל), רוקדת במסיבה שנערכה בביתם האילתי של בני הזוג. במסיבה השתתפה גם מלכת היופי של 1971 אתי אורגד (ליד ד"ר מוריס) שהצהירה, כי מלכת המים 71' איריס דוידסקו היא „ללא ספק, יפהפיה."

דיין נקם בעזר בגין הלך לגולדה האזהרה הרשמית בוטלה

הישענות על כוח... מערך הטילים המצרי מהווה איום ולחץ, בחלקו הכרתי ובחלקו תת־הכרתי, על מדינאי ישראל. בעת משבר הטילים נאמר על ידי מנהיגי האומה, כי „לא ננהל משא ומתן עם אקדח מול הרקה." לא זו בלבד שהאקדח לא הוזז, אלא הוא אף ירה יריית אזהרה שהפילה שערות אחדות בראשינו..."

„...מעל ומעבר לכל חשיבות נמצא את הנכונות בדרג העליון של המנהיגות, להשתמש בכוח בזמן הנכון, במקום הנכון ובשיטה הנכונה. ההיסטוריה זרועה דוגמאות, בהן כוח עדיף הובס רק מפני שמעצבי המדיניות לא השכילו להפעילו במועד המתאים ובצורה אופטימלית... הפלת ה„סטרטו" נתנה בידינו הזדמנות — וההזדמנות הזו עדיין קיימת — להחזרת מצבנו האווירי בתעלה לזה שהיה בקיץ 1970, היינו, להשבת שליטתנו בשמיים על כנה... תגובה נכונה להעזה המצרית האחרונה עשויה לחזק את הפסקת־האש, ואילו הימנעות ממנה עלולה להביא לקיצה, ולצערנו ביוזמת המצרים."

לא היתה זו רק ביקורת מדינית. צורת כתיבה זהירה זו ייצגה דיבורים חריפים יותר של עזר.

תגובתו של דיין לא איחרה לבוא. היא נעשתה בשני מישורים. במישור האחד, הבלתי רשמי, פירסם שבתי („סבי") טבת, כתב הארץ, שהשלים לאחרונה ספר ביאוגרפי על משה דיין, רשימת השמצה ארסית ביותר נגד עזר, כשהוא מאשים אותו בלא פחות, באי הבנת ואי ידיעת הנושאים שהוא מדבר בהם.

למקרא רשימתו של טבת, אי אפשר היה להימנע מהרושם שטבת נקם כאן בעזר וייצמן נקמה אישית מאוד, על עניין אישי שהיה בין השניים לפני שנים. אי אפשר היה גם למנוע את ההתרשמות כי התקפת טבת באה לשרת אינטרסים של שר־הביטחון.

הנזיפה הוחזרה

תגובתו האמיתית של **דיין** באה בצורה אחרת. היא הופיעה אצל עזר וייצמן בצורת מכתב רשמי, כתוב בידי אישיות רשמית בכירה.

השערוריה הסודית סביב עזר!

אין זה סוד, כי **היריבות** הפוליטית בין שר־הביטחון משה דיין לבין גיסו, ראש הנהלת תנועת־החרות עזר וייצמן, חרגה כבר מזמן לדרגה של יריבות אישית. משה דיין מוכן להתעלם מביקורת מדינית. אולם הוא אינו מוכן לעכל בנקל ביקורת בטחונית, מה עוד כשהיא באה מפיו של אלוף מילואים כעזר וייצמן, החוסה עד היום בצל ההילה של גיבור חיל־האוויר.

יריבות מדינית־צבאית־אישית זו, שזכתה לתואר „מלחמת הגיסים", ושכבר גרמה לכמה מסעי דו־קרב פומביים בין השניים, הגיעה לשיא חדש בימים הנוראים האחרונים. רק בשל רצף החגים ולחצה של הצנזורה הצבאית, נדחקה המערכה האחרונה של הקרב בין השניים לקרן זווית. במאמצים רבים הצליחו למנוע את הפיכתה לנושא של שערוריה ציבורית. אולם בקרב הצמרת המדינית והבטחונית של המדינה, היא מוסיפה עדיין להסעיר את הרוחות.

נקמה אישית

דמערכה **התלקחה מחדש** עם תקריות האויר האחרונות, שאירעו לפני חודש בתעלה. בעקבות הפלת מטוס ה־סטרטוקרוזר בטילים מצריים, ותגובת צה"ל למחרת היום בשיגור טילי שרייק לעבר סוללות הטילים המצריות, חידש עזר וייצמן חריף הלשון, את ביקורתו על המדיניות הבטחונית של הממשלה.

בראיון בהארץ, במאמר שפירסם בידיעות אחרונות, ובעיקר בסידרת הופעות פומביות, תקף וייצמן, מבלי להתאמץ לחפש אחר ביטויים עדינים, את מדיניות הביטחון לה אחראי שר־הביטחון: „כל כוח צבאי... המאבד שליטתו באויר, נכנס למצב של נחיתות... אנו חייבים לקבל את הנחת היסוד, שאין מדיניות ללא עזר וייצמן נפגע עד עומק נשמתו יותר מאשר מעצם המכתב, מנוסחו היבש והרשמי. הוא ראה בו נסיון של משה דיין לסתום את פיו ולנסות למנוע ממנו להביע דיעה בנושאים צבאיים ובטחוניים.

עוד יותר מזאת, לדעת עזר ואותם ממנהיגי חרות, להם גילה את פרשת המכתב, היה המכתב בבחינת שערוריה. שכן, לדעתם, היה זה נסיון לנצל גורם רשמי כדי למנוע מעזר וייצמן להביע ביקורת פוליטית, שבמקרה הנדון התייחסה לנושא צבאי.

עזר החליט להחזיר את המכתב לשולחו. אבל הוא לא עשה זאת לפני שמנחם בגין מיהר להיפגש עם ראש־הממשלה גולדה מאיר, תוך עקיפה הפגנתית של משה דיין. בגין הסביר לגולדה את החומרה שבה הוא רואה כתיבת מכתב מעין זה, איים שאם לא תורה לשולח המכתב לקבלו בחזרה (אקט שפירושו ביטול שליחת המכתב), תשקול מפלגתו יציאה למסע סביב פרשה זו.

גולדה נכנעה. היא לא ראתה טעם להעמיס על ממשלתה בעייה נוספת בימים אלה, הורתה לשולח המכתב לקבלו בחזרה. עזר החזיר את המכתב, שהיה בבחינת גזיסה רשמית, לשולחו. הפרשה עצמה השתתקה, אבל לא הסתיימה.

יותר מאשר המכתב שנשלח לעזר, עורר מאמרו של שבתאי טבת את זעמם של אלופי המילואים, שראו בביקורתו על עזר, נסיון למנוע מהם להביע דיעה מקצועית בענייני בטחוניים, להשאיר עיסוק זה רק למלחכי הפינכה של העיתונות הישראלית, ה„כתבלבים", כפי שכינה אותם אלוף (מיל.) מתי פלד.

מאמריהם התוקפניים של אלופים במילואים כמו מתי פלד וחיים הרצוג, נגד הנסיון למנוע מהם הבעת דיעות בטחוניות בפומבי, תוך שלילת מקצועיותם וסמכותם, היו הגילויים החיצוניים של הסערה שהתחוללה בימים האחרונים מאחורי הקלעים, בעקבות „מלחמת הגיסים".

במדינה

העם

השמצה עצמית

בישראל עצמה שררה אווירת חג. אך בעיתוני העולם היא הצטיירה השבוע בד־מות בלתי־חגיגית מאוד. היה זה כאילו התעקשה המדינה להציג את עצמה באור המכוער ביותר.

אחרי פרשת לנסקי באה פרשת ליפסקי. היה זה כאילו רצתה ישראל לאשר את טענת האנטישמים, כי היהודים הם גנבים ומדינת־ישראל היא מרכז הגנבים בעולם.

פרשת גירושם של „העיברים השחורים" (ראה עמודים 22—19) תוארה בהרחבה בתחנות הטלוויזיה ובעיתונות העולמית, השאירה טעם־לוואי מר. הרושם שנתקבל: ישראל היא מדינה גזענית לבנה, שאינה מוכנה לקלוט שחורי־עור.

כאילו לא די בכך, גורשו השבוע כמה כושים מבית־כנסת יהודי בניו־יורק, בטענה שאינם יהודים אמיתיים.

בוויכוח המדיני מסביב להצעות־ההסדר האמריקאיות, מצטיירת ישראל כמדינה נוקשה, שאינה מעוניינת בעצם בשלום, והמוכנה להיאחז בכל אמתלה כדי למנוע הסדר שיביא לנסיגתה מן השטחים.

ואילו בישראל עצמה התפרסם סיפור קטן, שכאילו נועד להוכיח כי הלאומנות הקיצונית אכלה כל חלקה טובה. הוא הועתק מביטאונו של קיבוץ שמיר, משק של השומר־הצעיר השוכן למרגלות רמת־הגולן, בגבול הישן של ישראל.

מספר הביטאון בבושת־פנים:

כשהחל בבניית שיכונים חדשים במשק, הגיעו מספר פועלים ערבים. כמקובל, סודרו להם מגורים בקיבוץ.

ביום הראשון לבואם נכנסו לחדר־האוכל כרגיל. מיד הניחו מספר חברים את כלי האוכל, קמו ממקומותיהם ועזבו את האולם. טענת החברים היתה שעם ערבים הם לא מוכנים לשבת ליד שולחן אחד. מאז התקרית אין אותם חברים באים עוד לחדר־האוכל.

מדיניות

יורש כורש אינו מזמין את יורשי נחמיה

„על נא תאמרי לי שלום
מתחת לעצי השדרה..."
כך התחנן היינריך היינה, באחד משיריו המפורסמים, בפני פילגשו.

השאה
„אל תאמרי לי שלום..."

וכך מתחנן כיום אחד מגיבורי שבועוני־הנשים בעולם, השאה הפרסי, מוחמד ריזא פאהלווי, בפני מדינת ישראל.

מה לכבוש? גדולי העולם הוזמנו להשתתף בטכס המפואר ביותר של העידן — חגיגת 2500 השנים למלכות כורש, מייסד האימפריה האדירה ביותר של זמנו.

זהו רקע המאורעות האחרונים:

גולדה החליטה להפיל את ניכסון!

כרעה גורלית נפלה במיטבחה של גולדה מאיר. הכרעה העלולה לגרור אחריה תוצאות בעלות מימדים היסטוריים: גולדה מאיר החליטה להפיל את הנשיא ניכסון.

למנוע בחירת ניכסון מחדש!

החלטה זו, שאינה כה פנטסטית כפי שהיא נראית במבט ראשון, יש רקע כפול — אחד הנוגע לעתיד, ואחד הנוגע להווה. לגבי העתיד:

אם ייבחר ריצ'ארד ניכסון מחדש בנובמבר 1972, צפויות לגולדה מאיר ולמשה דיין ארבע שנים קשות ביותר.

לפי החוקה האמריקאית המתוקנת, יכול נשיא לכהן רק במשך שתי תקופות־כהונה רצופות. הדבר בא להבטיח חילופים אישיים בשילטון לפחות אחת לשמונה שנים *.

בתקופת־הכהונה השניה פטור הנשיא מכל דאגה לעתידו הפוליטי, מכיוון שממילא אינו יכול עוד להיבחר מחדש. כתוצאה מכך הוא יכול להתעלם מכל שיקול של קבוצות־לחץ, גושי־בוחרים והשפעות דומות.

השוט העיקרי שיש לממשלת ישראל כלפי ממשלת ארצות־הברית הוא לחצם של מיליוני בוחרים יהודיים, המרוכזים במדינות החשובות ביותר של ארצות־הברית.

בתקופת כהונתו השניה של נשיא, נעלם כוחו של שוט זה.

דעתו של ניכסון לגבי הסיכסוך הישראלי־ערבי ידועה. הוא היזם האמיתי של מה שקרוי „תיכנית רוג'רס". הוא מאמין שהאינטרס האמריקאי והעולמי מחייב כפיית שלום על הצדדים ברוח תוכנית זו.

גולדה ויועציה משוכנעים שאם ייבחר ניכסון שנית, יכפה על ישראל והערבים שלום לפי גבולות ה־4 ביוני — דבר שגולדה ודיין מתנגדים לו באופן קיצוני.

לעומת זאת יהיה כל מועמד דימוקרטי תלוי בקולות היהודיים, וכל המועמדים האפשריים כבר הצהירו הצהרות קיצוניות ברוח הקו של גולדה. אם ייבחר נשיא דימוקרטי, הוא יישאר תלוי במשך ארבע השנים הבאות בקולות היהודיים, כדי להיבחר.

לכן מכורח גולדה שיש לגייס את כל הכוח היהודי בארצות־הברית כדי למנוע את בחירתו מחדש של ניכסון.

ויתורים מצריים חשאיים

השיקול השני הוא מיידי, והוא נוגע לעתיד הקרוב ביותר. גולדה השתכנעה כי ניכסון ינצל את החודשים הקרובים כדי לכפות הסדר במיזרח התיכון.

ניכסון מקווה שהצלחה בולטת בהשגת הסדר בשיחו במיזרח התיכון תשפר במידה ניכרת את סיכוייו בבחירות. אין הוא חושש לאבד קולות יהודיים, מכיוון שממילא זכה רק בקולות יהודיים מעטים בפעם שעברה.

לנסיונו של ניכסון לכפות הסדר מיידי, לפחות חלקי, יש גם סיבות החורגות משיקולים מפלגתיים, והם:

- **האמריקאים משוכנעים שאם לא יושג הסדר, ייאלץ הנשיא אל־סאדאת — בעל כורחו — לחדש את המלחמה בשנה הבאה.**
- הם מאמינים שבמיקרה זה תתמוך ברית־המועצות במצריים, ותיתכן תסבוכת בינלאומית. הסובייטים עשויים לראות במצב כזה הזדמנות להחזיר לעצמם את ההשפעה שאיבדו לאחרונה בעולם הערבי. על כל פנים, אפילו אין ברית־המועצות ששה להרפתקות, לא תוכל להרשות לעצמה לנטוש את הערבים, אם אלה יסתבכו במלחמה.
- **מכיוון שאל־סאדאת אינו רוצה בשום פנים בחידוש המלחמה, הוא העביר בחשאי לשר־החוץ האמריקאי ויתורים מרחיקי־לכת, ברוח ההצעות האמריקאיות להסדר החלקי.**
- משום כך סבור וויליאם רוג'רס שיש עכשיו שילוב־אינטרסים אמריקאי־סובייטי מצרי להשגת הסדר, והמיכשול היחידי הוא ממשלת ישראל.

זהו הרקע לתקיפת האמריקאית המחודשת, המתבטאת בהודעות פומביות, ביזמה דיפלומטית, אמבארגו על פאנטומים ועיכוב בספים.

גולדה מאיר מתנגדת באופן קיצוני להסדר החלקי ברוח ההצעה האמריקאית. היא משוכנעת שהוויתור הקטן ביותר על העמדה הנוקשה שלה יגרור אחריו בהכרח ויתור כולל, וקבלת תוכנית רוג'רס לשלום על פי גבולות ה־4 ביוני, „עם שינויים בלתי־מהותיים".

משום כך החליטה גולדה: להכריז בפעם הראשונה מלחמה גלוייה על ממשלת ארצות־הברית.

ייתכן מאוד שהחלטה זו הושפעה גם על־ידי עידוד שקיבלה מן המועמדים הדימוקרטיים לנשיאות, המבקשים לנצל את ישראל למטרתם.

מירושלים יצאו הוראות תקיפות, שישפיעו על כל המערך של ממשלת ישראל בחודשים הקרובים, ושיביאו לעימות חסר־תקדים בינה ובין וושינגטון.

בין השאר:

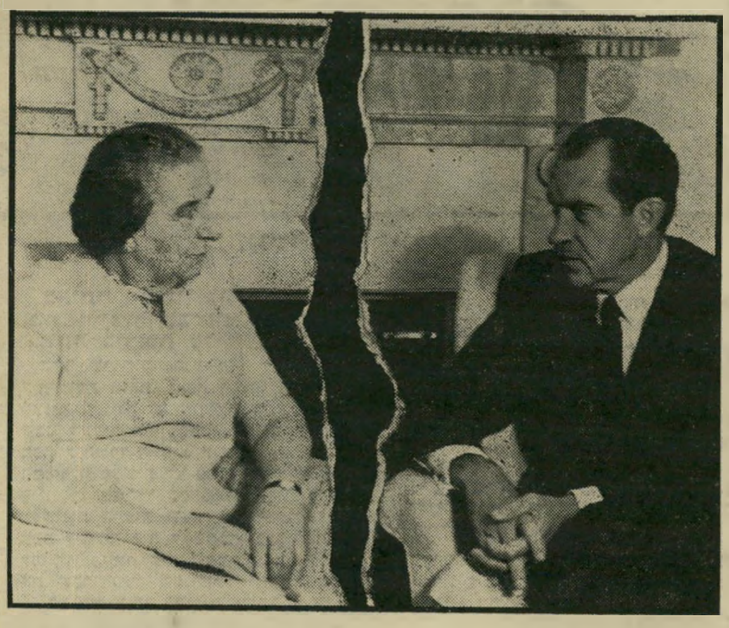
- גיוס טוטאלי של יהדות ארצות־הברית וכלי־התקשורת האמריקאיים הכפופים להשפעה יהודית (כל העיתונים החשובים, חלק ניכר מתחנות הטלוויזיה והרדיו) נגד מדיניות ממשלת ניכסון.
- **ייפתחו כל ברזי ההיסטוריה המפוברקת, כמו בימי המערכה נגד המדענים הגרמניים במצריים, להזהיר בפני „שואה חדשה", וכו'.**
- הודעות מדיניות של גולדה ועוזריה, שיש להם משמעות של הכרזת־מלחמה על וויליאם רוג'רס, ובעקיפין על ניכסון עצמו.
- **אזהרה חמורה ביותר לאבא אבן ויצחק רבין, לנקוט מעתה בקו קיצוני ללא שום סטייה.**

התוצאות הראשונות של קו זה כבר נתגלו השבוע. יצחק רבין השמיע הכרזה תקיפה, הנוגדת לחלוטין את עמדתו הידועה. אבן חזר על עמדה זו בפגישותיו עם רוג'רס.

אמבארגו אמריקאי, איום סובייטי

אין ספק שאפילו גולדה מאיר מבינה שזהו קו מסוכן, ושאם ייכשל — הוא עלול להביא אסון.

אם ייבחר ניכסון מחדש — יעמוד בראש ארצות־הברית בפעם הראשונה אדם שיהיה אז עוין ממש לממשלת ישראל.

עד לבחירות — יוחרפו כל הלחצים על ישראל. יהיה זה תהליך איטי, אך הרה־סכנות. בין השאר:

- לא תפעל ארצות־הברית נגד קבלת החלטות ברורות בעצרת האו"ם, שיגדירו את חובת ישראל לחזור לגבולות ה־4 ביוני תמורת שלום, ויביאו לבידוד גמור של ישראל במשפחת העמים.
- **עזולה ברית־המועצות לחזור בקול רם על העיקרון שהשמיעה עד כה רק בשיחות בתי־רשמיות — שבהיעדר יכולת האו"ם לכפות את החלטותיו על ישראל — רשאית ברית־המועצות לנקוט פעולה צבאית עצמאית למען הגשמת החלטות האו"ם *.**
- יימשך האמבארגו האמריקאי על פאנטומים, בליווי „הדלפות" של שירותי־הביון האמריקאיים על ייצור מטוסי־קרב, טילי־התקפה וראשי־נפץ גרעיניים בישראל.

גולדה התחילה במלחמת הבחירות

אם כן, תיערך בחודשים הקרובים התמודדות־רצונות מיוחדת במינה, כשמצד אחד עומדת ממשלת גולדה, ובצד השני ממשלת ניכסון, במאבק גלוי.

דבר אחד ככר הושג: גולדה מאיר פתחה במלחמת־הבחירות על הנשיאות בארצות־הברית, ארבעה חודשים לפני המועד המקובל שם.

* תיזה זו הושמעה על־ידי התובע הסובייטי הראשי במשפט נירנברג, בפגישתו עם חברי משלחת שמונה האישים שביקרה בברית־המועצות בתיווך רק"ח.

* התיקון נתקבל אחרי שפרנקלין רוזבלט נבחר ארבע פעמים רצופות, ונפטר אחרי שלוש־עשרה שנים בבית הלבן.

להחליף את העם!

חֵרי לכם בעייה של צדק והגיון: העם יכול להביע אי־אימון בממשלה. ביום הבחירות, למשל.

כשהעם מביע אי־אימון בממשלה, הממשלה צריכה ללכת. במקומה באה ממשלה אחרת.

בסדר. אבל מה קורה כאשר ה' ממשלה מביעה אי־אימון בעם?

הצדק דורש שבמיקרה זה, העם צריך להתפטר.

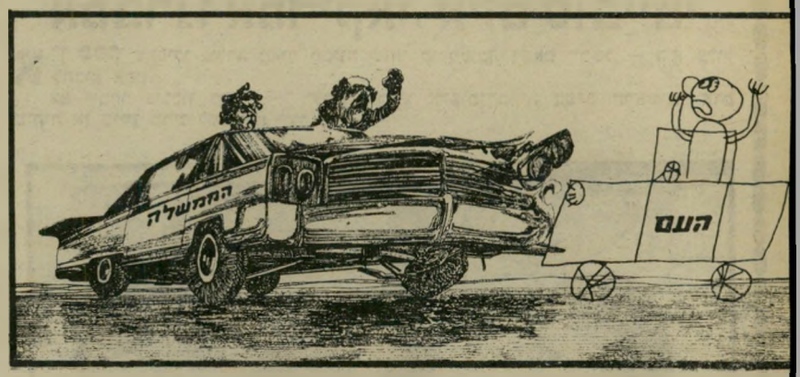
אם הממשלה מחליטה, בהכרעה דמוקרטית של רוב, שהעם שלה אינו ראוי עוד לאימון — צריך העם הזה להסתלק.

במקומו צריך לבוא עם אחר, המתאים יותר לממשלה זו.

* * *

בעייה זו עלתה לנגד עיני כאשר קראתי על אשר התרחש באחת הישיבות האחרונות של ממשלת ישראל.

ראש הממשלה לא הלך השר ויקטור שם־טוב בדרך הגינונית זאת, והסתפק בהחלטה הנ"ל.

התנגשות של שני עולמות

באותה ישיבה גינה שר־הבריאות, ויקטור שם־טוב את הציבור המותח ביקורת על הממשלה.

השר שם־טוב נשגע מאד מן הביקורת המרושעת הזאת. ואכן, הוטחו בפנינו כמה טענות זדוניות ואבסורדיות. למשל: אחרי שבנו הצעיר והסימפאטי הרס בתאונה את מכונית־השרד המפוארת שלו, שכרה עבורו הממשלה מכונית לא פחות מפוארת, מדגם פונטיאק, במחיר של 6000 לירות לחודש. הלשונות הרעות העלו את הטענה המגוחכת שמוטב היה להשתמש בכסף זה כדי להוסיף מיטות בבתי־החולים, או להעלות את שכר־הרעב של סועדי־הנקיון שלהם.

לא היה צורך בוויכוח על דברים המרים כתוצאה מכך, נשארו הממשלה הזאת והעם הזה — כל אחד במקומו.

העם ימשיך למתוח ביקורת זדונית ומרושעת, והממשלה תוסיף לגנות את העם על התנהגות מביכה זו.

העם אינו מבין את הממשלה. הממשלה אינה מבינה את העם. למעשה, שוב אין להם שפה משותפת.

יש ישראל של מעלה, החיה כי עולם אחד. ויש ישראל של מטה, החיה בעולם אחר.

ודי בכמה מן ההתרחשויות של הימים האחרונים כדי לגלות את התהום הרובצת בין שני עולמות אלה.

שגעון של 20 מיליארד

נקח, למשל, את העניין הקרוי תקציב המדינה.

את התקציב קובעת ישראל של מעלה. את התקציב משלמת ישראל של מטה.

כל עקרת־בית יודעת מה זה תקציב. בראשה, או על גבי הנייר, היא עושה את החשבון: הבעל מביא הביתה כך־וכך לירות, מה שנשאר מן המשכורת בסוף החודש. הכסף הזה צריך להספיק לכל צרכי המשפחה: אוכל, ביגוד, מגורים, שכר־לימוד, בילויים, ועוד ועוד. בהתאם לסכום ההכנסה, היא קובעת כמה להוציא על כל פריט. ואם הכסף אינו מספיק לכל, היא מחליטה על מה לוותר.

רק עקרת־בית משוגעת תערוך חשבון הפוך. היא תחליט כמה שהיא רוצה להוציא על אוכל, ביגוד, מגורים וכו', תחבר את כל הסכומים ותגיד לבעלה: המשפחה: אוכל, ביגוד, מגורים, שכר־לימוד, בילויים, ועוד ועוד. בהתאם לסכום ההכנסה, היא קובעת כמה להוציא על כל פריט. ואם הכסף אינו מספיק לכל, היא מחליטה על מה לוותר.

אוים ממשלת ישראל נהגה בדיוק כמו אותה עקרת משוגעת.

כל משרד ממשלתי עורך לעצמו רשימה של כל הדברים הטובים שהיה רוצה בהם: סעודות, מנגנונים, מכוניות, נסיעות לחו"ל, חגיגות, פירסומת־עצמית, דירות־שרד, ועוד. הוא מצרף את כל הסכומים האלה יחד, ומגיש את זה לאוצר.

האוצר מחבר את כל הסכומים של כל המשרדים לסכום גדול אחד, ונדרש להסוך את זה לתקציב.

אחרי שיתקבל סכום כולל זה, נדרש האוצר לשבור את ראשו מניין לקחת את הכסף. לוקחים באקציז מהמשלת ארצות־הברית, עושים שנור אצל יהודים טובים, ואת השאר מטילים על האזרח.

כל זה מובא לכנסת, וזו — אחרי תשפוכת אדירה של מלל — מסביעה על זה את חותמת־הגומי שלה.

ישראל של מעלה החיטה. יש ראל של מטה תשתם.

* * *

שבוע שעבר נודע כי משרדי־הממשלה השונים כבר הגישו את הצעות־התקציב שלהם לאוצר. הן מסתכמות בסכום של 20,000,000,000 ל"י.

כלי־כך הרכה אפסים יכולים לבלבל קצת את הדעת. הכה נעתיק את הסכום מעולם־המיליארדים של ישראל־של־מעלה לעולם־היחידות של ישראל־של־מטה.

בישראל יש כיום 635 אלף משפחות. אם נחלק את דרישת משרדי־הממשלה בין משפחות אלה, נגיע למיספרים הבאים:

חלקה של כל משפחה בעומס התקציב הוא 31,500 לירות לשנה.

חלקה של כל משפחה הוא 2625 לירות לחודש.

אילו היו כל הכנסות הממשלה באות לה ממיסים של אזרחים בלבד, היינו מגיעים לאבסורד מסוים: כל אזרח היה צריך לשלם לממשלה סי כמה יותר מכל שכרו ברוטו.

מובן שאין זה כך, כי יש לממשלה גם הכנסות אחרות. אבל המיספר נשאר מדהים.

יותר ממדהים: משוגע.

* * *

איך הגיעה הממשלה לשיגעון הזה? בהדרגה, בהדרגה.

לפני שנתיים הוציאה הממשלה בדיוק סכום של 8,788,477,209 לירות.

לפני שנה הגיע התקציב לסכום של 9,874,500,000 לירות.

בשנה השוטפת (שאנו נמצאים עכשיו בדיוק באמצעה) התכוונה הממשלה להוציא סכום של 13,238,000,000 לירות. עד שנגמור את השנה (ב־31 במארס 1972) בוודאי יגדל סכום זה, מפני שיגישו „תקציבים נוספים".

והנה, דורשים משרדי־הממשלה לשנה הבאה סכום העולה ב־50% על התקציב השוטף!

ושר־האוצר, הלוחם כאריה פצוע כדי להקטין דרישות אלה, מקווה שהתקציב לא יעלה על 15.000.000.000 לירות. מקווה, אבל לא יוכל להשיג.

כלומר: למרות הביקורת הקטנית שנמתחה בכל חוגי הציבור על ביזבוזי הממשלה, למרות התמרמרות שהולידה הפגנות אלימות ושביתות „פראיות", למרות כל אשר התרחש מאז נתקבל התקציב האחרון בקלות־דעת שובבה — מתכוונת הממשלה לי־היציא בשנה הבאה יותר.

הרבה יותר.

אפשר להשליך בפניה מילים חריפות, כגון: חוצפה, מצח נחושה, שערורייה, שיגעון.

אבל המילים אינן משנות דבר. הממשלה לא תבין כלל על מה התרעומת.

אם העם אינו מוכן לשלם את מחיר הממשלה הזאת — הרי, לדעת הממשלה, העם אינו בסדר.

ואין לי ספק שהגברת גולדה מאיר תהיה מזועזעת.

א"ש במרומים, מעל לעננים

חֵרי מוח האנושי בנוי כך שאינו יכול לתפוס את מלוא המציאות של זוועה, טרגדיה או קומדיה גדולה, אלא באמצעות פרטים קטנים דווקא.

כל סופר, כל עתונאי יודע זאת.

יומנה של ילדה אחת — אנה פראנק — זיעזע את האנושות יותר מן המיספר הבלתי־נתפס של שישה מיליונים.

גורלם של מיליוני סליטי בנגלה־דש אינו מגיע בימים אלה אל לבנו, אלא באמצעות תצלום של ילד קטן אחד הגווע ברעב.

תקרית מגוחכת אחת, כמו פרשת הסרן מקוסניק בגרמניה הקיסרית, חושפת את מהותו של מישטר יותר מאלף ספרים מלומדים.

הוא הדין לגבי התהום הרובצת בין ישראל־של־מעלה וישראל־של־מטה. תקציב־הענק מטורף מדי, מכדי להיתפס במלוא משמעותו. דווקא הפרשות הקטנות, המתגלות עיתים לבקרים, עוזרות להבין משמעות זו. ביזבוז של כמה אלפי לירות מסביר את המצב יותר מביזבוז של מיליארדים.

זוהי חשיבותן של פרשות אלה. הן עוזרות לכל אדם בישראל להבין מה קורה, בעצם, שם למעלה — במרומים שמעל לעננים, בהם חיים ונעים קברניטי המימסד, תרתי משמע.

לא מפני שפרשות אלה הן חריגות, יוצאות מן הכלל, אלא להיפך. מפני שזהו הכלל.

הממשלה היא משרד נסיעות

אחד חמודדים לחשיבותו של אדם בישראל־של־מעלה הוא מיספר הנסיעות שהוא נוסע לחו"ל על חשבון משלם־המיסים.

יש קונגרסים. יש ועידות. יש כינוסים.

רוב הקונגרסים האלה הם הסכמי־שחיתות בין עסקנים ופקידים מארצות שונות, העושים יד אחת לתוך כיסי משלמי־המיסים להם, כדי לבלות בצוותא חופשה נעימה. אנשי גרמניה־של־מעלה, גאנה־של־מעלה וגואטמלה־של־מעלה מחליטים להיפגש בווינה, כדי לדון בבעיית המלחמה בשחיתות. (עיריית וינה מתירה את הזונות ברחובותיה, כדי למשוך קונגרסים כאלה לעיר.)

יש אלפי קונגרסים כאלה בשנה, כי יש אלפי עסקנים ופקידים בכל מדינה, שנסיעות אלה הן חלק בלתי־נפרד מרמת־מחייתם.

כתוך ההסכם האיום הכללי־עולמי, יש הסכם איום ישראלי־ערבי.

בשטח זה פורח שיתוף־פעולה מרחבי למופת. אנשי מצריים־של־מעלה מוכרחים לנסוע, כדי להביס הצעת־החלטה ישראלית, המגנה את השחיתות במצריים. אנשי יש־ראל־של־מעלה מוכרחים לנסוע, בהמוניהם, כדי להביס הצעת־החלטה מצרית, המגנה את השחיתות בישראל.

הנשים של חברי־המשלחות מן מצריים ומישראל נפגשות בחנויות־הספר. הגברים נפגשים במקומות אחרים, כשהם מלווים ע"ידי אנשי־בטחון, המכירים את המקומות האלה היטב ויכולים לשמש מדריכים מצויינים.

כל זה נכלל בתקציב, וגם במדורים בעיתונות מסוג „הכלל והפרט", המדווחים על יציאתם של האדונים פלוני ואלמוני ושלמוני בשליחות לאומית חשובה לאוסלו, לטוקיו ולטורונטו.

* * *

כינוסים מסוג זה בולטים, זה בצד זה, שליחי הארצות העשירות ביותר ושליחי הארצות המושחתות ביותר. בין שני מחנות אלה תופסת ישראל מקום מיוחד.

ישראל היא אלופת השליחויות. יש אצלנו שרים הנוסעים בממוצע פעם אחת בחודש לחו"ל, על חשבוננו.

(כבר פורסמה אימרתו של סקיד בכיר, שאמר כי שר מסויים, כשהוא מוצא את עצמו בנמל־התעופה לוד, אינו זוכר אם הוא נוסע או בא.)

השרים עצמם הגיבו על כך בזעם. ישראל, הם אומרים, היא ארץ ציונית. היא חייבת על השגור. השרים הם, קודם כל, שגוררים. הם נאלצים, בעל כורחם ולמורת

רוחם, לטוס כל הזמן לקצוות תבל, כדי לנאום באסיפות של המגבית והבונדס. כשנואם באסיפה כזאת שר, או אלוף, או אציל ישראלי אחר, עולה ההכנסה פי שניים.

(בעיני זוהי תצלומה. בתוקף תפקידי בכנסת, אני נאלץ לשמוע את נאומיהם של אותם השרים. אני הייתי מוכן להריס תרומה כדי לא לשמוע את נאומיהם של כמה מן השרים המעופפים האלה.)

אך נניח שזוהי טענה נכונה. ה־שרים צריכים לנוע לנוח, כמחדי־רה חדשה דהיזוכם של חיהודי ה־נודד, כדי להוציא כסף מכיסי היהודים. התנועה הציונית העולמית היא בתנועה מתמדת בעולם. ה־פרפטואום־מוביליה הריש לשנור.

אם כן, יש לנו בעייה. כי אנחנו משלמים עבור הנסיעות האלה פעמיים. כמה מן השרים המעופפים ביותר מופקדים על המשרדים המבורדקים ביותר. אנחנו משלמים לא רק עבור הטיסות, אלא גם עבור הברדק הנגרם בגלל ההעדרות המתמדת של השרים.

מהו הפתרון?

פשוט מאד. בראש כל משרד ממשלתי, צריכים לעמוד שני שרים.

אחד יישב בשקט על האבר המיועד לכך, ינהל את המשרד וידאג לייעול, לצימצום ולחיסכון. השני יטוס לחו"ל, אחת לשבועיים, כדי לנאום באסיפות ה־מגבית.

במקום ממשלת־צללים אחת, כפי שרשנה כיום, תהיינה שתי ממשלות־צללים.

זהו הפתרון חיקר. יש, כמובן, גם פתרון זול.

אם חשר של משרד פלוני יכול להרשות לעצמו לשהות במרכית זמנו בחו"ל, משמע שהמשרד אי־נו חשוב. במיקרה כזה, רצוי לחפ־לו. זה יכול לחסוך כמה לירות טובות.

יתכן, שאז נגיע למסקנה שבמדינה קטנה כשלנו, המתאימה בגודלה לאחת ממחש השכונות של העיר ניו־יורק, דרושים רק חמשה־ששה משרדי־ממשלה.

לא יהיה דרוזי סגן שר־הבטחון?

(במשרד־הבטחון אין סגן. גם במשרד־החוץ אין. זהו טיב המיסטר בישראל — ככל שהמישרד חשוב פחות, כן רבים בו סגני־השרים.)

השייך ג'בר הוא בן־כפר. רוב הערבים כמדינה, ובכללם הדרוזים, הם חקלאים. מדוע לא יהיה סגן שר־החקלאות?

או סגן שר־הסעד? או — סביר מכל — סגן שר־התחות?

ואם יהיה מועמד דרוזי אחר, מדוע לא סגן שר־החינוך (יש שם כבר סגנים למכ־ביר, אשכנזי וספרדי, חילוני ודתי.)

אבר כך זה סביר מדי. נדמה כאיזו החלטה הממשלה להגיע, אחת ותמיד, לאבסורד המוחלט.

סגן שר התקשורת.

שוחד בספר הטלפונים

ש מעון פרס לא המציא את ג'בר מודעי. מישהו כפה אותו עליו, ואין לזקוף את הדבר על חשבונו.

לעומת זאת המציא השר שמ־עון פרס המצאה גדולה אחרת. לא לחינם זכה, בעבר, לכינוי שמעון פרסומת.

לפני כמה ימים נדהמו הקוראים למצוא בעיתוניהם עמודים על גבי עמודים של מיספרים. מסתבר כי משרד־התקשורת החליט לפרסם בעיתונים את כל מיספרי־הטלפון שהשתנו בירושלים.

מי שניסה להשתמש במידע זה ולחייג לבעלי המיספרים, גילה כי רבים מן המיס־פרים הם משובשים. פשוט לא טרחו לקרוא הנחה ולדאוג לדיוק.

מדוע? מפני שאיש במשרד־התקשורת או בעיתונות, לא הא־מין לרגע, כי מפרת הפירסום היא, באמת, למסור מידע.

לשם כך הרי יש מדריך הטלפון, וב־מיקרה הצורך אפשר להדפיס לו מוסף ול־שלחו למנויים הביתה.

אם כן, לשם מה באו המודעות בעיתו־נים, שעלו למשלם־המיסים רבבות לירות? **היה זה נסיון פשוט וגס לשחד את העיתונות.**

כאשר שר אינו מצליח, יש בידיו שתי אפשרויות לסתום את פי הביקורת. האחת היא לחסל את הכשלון ולהפכו להצלחה. השניה היא לנסות ולשחד את המבקרים.

למשל: כאשר שר־התחבורה וסגנו, שניהם רודפי־פרסומת מובהקים, לוחמים בתאונות־הדרכים בנאומי־סרק ובמיבצעי־ראווה (כובעים לקטנועים, בתי־דין לשי־פוט־שדה) במקום לטפל ברצינות ובשקט בגורמים היסודיים — אין הם יכולים להצליח. אבל הם יכולים לשכר את זעם העתונות — או לסחות לנסות זאת — על־ידי מבול של מודעות על ענייני בטיחות. כולם בכסף טוב, וכולם על חשבון משלם־המיסים, שהסכנה לחייו לא פחתה.

וזהו בדיוק מה שעשו.

* * *

ן שוב: בפרשת מודעות־המיספרים בעיתונות הביא שמעון פרס רק לשיא חדש שיפה הנהוגה זה מכבר.

ייאמר הדבר בבירור: רוב המו־דעות הממשלתיות בעיתונות הן מכשירי־שוחד.

הן נועדו לרחם את השר ואת הבוסים של משרדו, ולהעלות בכל מערכת את המחשבה: האם כדאי לנשוך את היד המוצעת מודעות יקרות כאלה? האם כדאי, על־ידי מאמר־ביקורת אחד, לשחוט את התרנגולת המטילה את ביציהזהב?

המודעות אינן נמסרות לפי שיקולים של תפיצה, או לפי כוג הקוראים של כל עיתון. הן נמסרות לפי שיקול סהור של שיחוד והנעשה. השר מאמין שאפשר לשחד את העיתון — העיתון מקבל. ה־עיתון הרגיז את השר — אינו מקבל.

זוהי שיטה כללית, וירשמית. מפקח עליה משרד ראש־הממשלה, שכל המודעות הממשלתיות חיי־בות לעבור דרכו.

שר פלוני מפרסם במודעות־ענק סחורה שכלל אינה מצויה בשוק.

שר אלמוני (שאינו רוצה להישאר אל־מוני) מוסר לעיתון, אשר מרבית קוראיו הם זקנים, מודעות־ענק שנועדו למשוך את הנוער למקצוע מסויים. חברו מוסר לעיתון־נוער מודעות על הזכות לקיצבת זיקנה.

אני עוד ממתין למודעת־ענק ש־תודיע לאנאלפבתים מה לעשות כדי ללמוד לקרוא.

החשבון למשלם־המיסים הוא עצום.

נוסף עליו, כמובן, חשבון הפירסומים הממשלתיים הישירים.

אי חשר, אי המישרר שיוותר על התענוג ׳להוציא כתב־עת מפו־אר משלו, מעוטר בתצלומי השר ופמליתו, מודפס על נייר־יביוא משובח?

שמעון פרס בשאול תחתית

א ם ישראל היא אלופת הנסיעות, השר שמעון פרס הוא אלוף הנוסעים. נדמה לי שכבר טס השנה שבע פעמים, ועולים עליו רק חברו לרפ"י, השר אלמוגי, ושר־הפנים, שהוא יותר בחוץ מאשר בפנים.

שמעון פרס מרקיע שחקים, והוא מגיע לשאול תחתית.

פשוטו כמשמעו.

רוצים לבנות, אי־פעם, רכבת־תחתית בתל־אביב. לא יודעים מתי, לא יודעים מניין יבוא הכסף, לא יודעים אם כדאי.

אבל השר פרס, בהתפרצות של ראיית־הנולד, לקח את כל צמרת משרדו, וטס עימם לפאריס, כדי לבדוק שם את המטרו. הוא לקח עימו אפילו את מנהל רשות־הנמלים, כדי לבדוק אם אונייית־משא יכולה לעגון בתחנת המטרו שלייד שער־הנצחון.

יש חוצפה מגיעה למימדים כי־אתי, שיש בה כדי לעורר התפ־עלות, ואפילו הערצה. דומני שי־סיעה זו של השר פרס וארבעת מלווין, יכולה זוכות בתחילה זו.

מבחינה ציבורית, נוגעת התחתית התל־אביבית לראשי־הערים של גוש דן, יותר מאשר לשר־התחבורה. אבל זה רק דרך אגב.

אם רוצים לבדוק את הכדאיות של תחתית שתיבנה בין בת־ים ופתח־תקוה, אין צורך לנסוע ממונפארנאס למונמרטר. די להזמין ארצה מומחים, שבנו לאחרונה תחתיות בערי־העולם, כדי שיבדקו את מיבנה הקרקע בגוש דן, את דפוסי התנו־עה בו, את הנתונים הדמוגראפיים והכל־כליים.

בכיכר פיגאל אפשר ללמוד רק אברים אחרים, ובדי ספק יותר מעניינים.

* * *

א פשר חיה לחייך אילו סטו שר־החקלאות הפיאודליים של משרדו למכסיקו, כדי לסעום את טעם הבננות של אקאפולקו. או אילו הפליג שר־הסיכון והשיכוניסטים שלו להודו, כדי לבחון את שיטות־הבנייה של הטאג'־מאהאל.

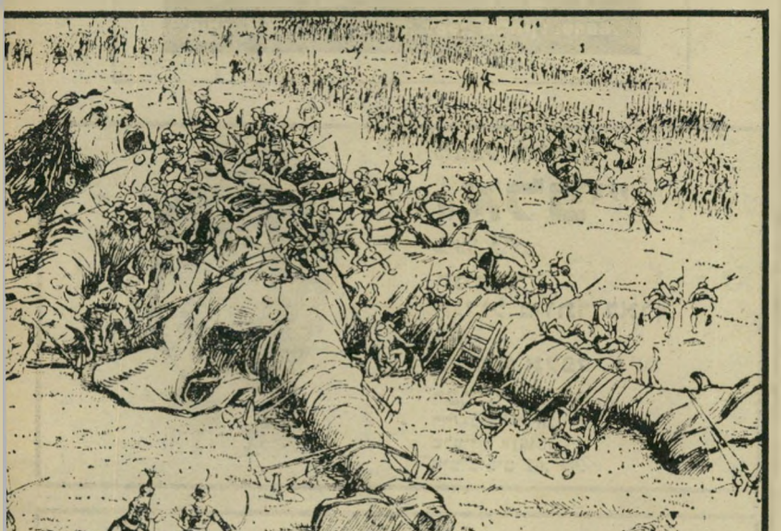
אבל השר פרס כבר עבר מזמן את שלב החיוכים הפליניים.

אין לו מזל, לשר פרס. אך נגע בתעופה, והחלה סידרה של תאונות וכימעט־תאונות באוויר. הכריז מלחמה על תאונות־הדרכים, ברעש רב, ומייד התחילה עקומת התאונות לקפוץ כתייש שיכור. נגע בתחבורה, התחיל גל שביתות של מוכסים, מנהלי־עבודה, וכל מי שיש לו יד ורגל בנמלי הים והאוויר. הגיע לדואר, זמרוב סנקציות אפשר להקים אנדרטה של שקי־דואר מל־אים.

וכל זה למרות שהשר פרס מקיים שלוש לשכות (שתיים בירושלים ואחת בתל־אביב), ובהן 12 עובדים (עוזר אישי, שני ראשי־לשכות, נהג, כותב־נאומים ושבע מזכירות) במחיר כולל למשלם־המיסים של 250.000 ל"י השנה. את הלישכה בירושלים ריהט רק עכשיו ב־150.000 לירות, ובכלל זה שני מכשירי טלוויזיה ללשכות, כדי שיוכל לראות ולשמוע את עצמו, בהתפעו־תו התכופות על המסך, בעניינים שלעולם אינם נוגעים למישרדו.

אפשר היה לחשוב ששר כזה יישאר בכיתו, ישתוק ויעבוד. ואו־לי, בעוד שנתיים־שלוש, ימסור סקירה קצרה ויבשה, בקול נמוך, על תוצאות שקידתו.

אך לא ישתוק איש כמותו. ובוודאי לא יישאר בבית.

גוליבר בארץ המיסים

מינוי אלקטרוני בכפר ירקה

א ולי מצפה השר שמעון פרס לכך שמישהו אחר יסדיר, במקומו, את ענייני הדואר.

למשל: סגן שר־התקשורת החדש, ה־שייך ג'בר מועדי מכפר ירקה.

יש בדיחות הגורמות לדמעות. יש שעוריות הגורמות לצחוק. מינוי זה שייך לסוג השני.

סגן־שר עולה כסף, הרבה כסף.

לישכה. מזכירה. מכונית־שרד. נהג. חשבון־חוצות בתל־מוגבך.

בשביל מה ממנים סגן־שר? כדי שייטול מעל שכם השר חלק נכבד מעומס העבודה. או כדי שייצג את השר בכנסת, וישחרר אותו מן הצורך לנאום שם כל שני וחביע.

מה יעשה השייך ג'בר?

בכנסת הוא מופיע פעם ברבע שנה, ונואם פעם בשנה. מסופקני אם שמעתי ששה נאומים שלו בשש שנות ישיבתנו יחד (בתיאוריה) במישכן הרם. השייך נואם בערבית, תוך קריאת כל מילה מן הכתב, תוך קושי ניכר.

מבחינה מעשית, קשה לדעת מה יעשה השייך מכפר־ירקה במישרד הטכנולוגי ביותר של המדינה, מישרד של מחשבים אלקטרוניים, לווייני־חלל, מערכות־טלפון מסובכות, תחנות־שידור מתוחכמות.

מישרד־התקשורת זועק לפחמים. יש בו מחסור נורא במהנדסים. טיב השרות שוקע, והגיע לרמה של מדינה טעונת־טיפות.

להכניס את השייך לתסבוכת זו — הרי זה חטא על גבי פשע. זול יותר להכניס פיל למחסן של כלי־חרסינה.

* * *

כ ובן מאיר שלא יתנו לשייך תנכבד להיכנס לענייני התקשורת. הוא יצט־רך להסתפק בשאר ההנאות של תפקידו היקר.

השאלה היא: מה חשבה יעצ־מה ישראל־שלי־מעלה, ולאיזה שיא של חוסר רגישות לדעת־הקהל היא הגיעה, כשהחליטה על מינוי זה?

טוב שממנים ערבים לתפקידים בכירים במדינה. דרשתי זאת מזמן. מוצדק בהחלט שבין הערבים האלה יהיה גם ערבי מבני העדה הדרוזית.

אבל מדוע איש זה, ובתפקיד זה?

הדרוזים בולטים בין הערבים בכך שהם משרתים בכוחות־הבטחון. אם כן, מדוע

(המשך מעמוד 17)

שר־הביטחון, המוקף עדה של עתונאים פרטיים, המשובצים בעיתונים השונים, עומד בראש התור. אבל גם שרים שיש להם פחות כאריזמה וכסף (ולא תמיד קל להבחין בין זו וזה) יכולים להרשות ל־עצמם כמה כתבלבים פרטיים בשולי העי־תונות, על־חשבון משלם־המיסים.

כאשר גולדה שמה בגונדולה

ק מכבר הזדעזעה הגברת גולדה מאיר כמה פעמים, נוכח הביזבוז הנהוג בממשלתה.

פעם הזדעזעה כאשר סיפרו לה בהס־תדרות שמנהלים מסויימים של חברות ממשלתיות מקבלים משכורת של אלפי ל"י לחודש.

היא ביקשה וקיבלה רשימה מדוייקת. ממנה נסתבר כי שכר המנכ"לים הממשל־תיים האלה מגיעה עד ל־7000 ל"י לחודש ברוטו, פי חמישה יותר משכר חבר־כנסת.

חלק־הארי של משכורת זו חוזר, כמובן, ישר לאוצר, בצורת מס־הכנסה. אני משער שרק שליש מזה נשאר בידי המנכ"ל, כדמי־כיס.

ברור שכוכבת המנכ"ל אינה על משכורתו. הוא חי על חשבון ההו־צאות — מכונית־פאר, נהג, מיס־עדות, כתי־מזון, נסיעות לחו"ל עם משפחתו ו/או מזכירתו, מש־כורת לידידתו, וכו' וכו'.

אם כן, מדוע לו משכורת ענקית כזאת, שממנה נשאר רק חלק קטן?

גולדה לא תבין זאת. אבל זה די פשוט: בסוף מקבל המנכ"ל פיצויים, לפי משכורתו האחרונה, ולפיצויים יש חישוב אחר שד מס־ההכנסה מאשר למשכורת.

אחרי שיסתלק מעבודתו (מפני שמצא מקום בחברה פרטית, שהוא עשה לה טובה בהיותו מנכ"ל; או מפני שרב עם השר האחראי עליו; או מפני שחוסר־הכשרון שלו הגיע לממדים בלתי־נסבלים אפילו בממשלת ישראל), הוא עוזב עם רכוש גדול.

לא, גולדה לא תבין זאת. כשם שלא הבינה איך יכול פקיד ממשלתי לאכול במיסדעת־פאר, במחיר 100 ל"י הארוחה, על־חשבון משלם־המיסים.

כששמעה זאת, היתה ממש מזועזעת.

ולמה היתה מזועזעת? מפני שמעולם לא ביקרה במיסעדות כאלה. כך הצהיר דובר הממשלה.

אך מה אפשר לעשות, ושביעון מסויים זה פירסם, ברוב רישעותו, תמונה שד גולדה מאיר ויריעה לד בויאר במיסעדה ירושלמית, שבה ארוחה צנועה לזוג עולה יותר מ־ מאה ל"י?

ומה אפשר לעשות כשאפשר לפגוש מדי פעם את גולדה במיסעדת גונדולה בתל־אביב, ששם המחיר דומה? אפשר — אם יש לך די כסף, ואם הפרצוף שלך מוצא חן בעיני הגוריליות בכניסה.

יתכן שגולדה אינה מסתכלת בחשבונות. כנאה לאשה צנועה ועממית, לא תסתכל בפיסות־נייר כאלה. בשביל זה יש פקי־דים, אחרי הכל.

אבל היא יכולה לשאול את משה דיין, שהוא מזמחה גדול למיסע־דות יקרות. ועוד כמה וכמה שרים אחרים, שמזמחיתם אינה פחות מופלגת.

(אולי כדאי פעם לערוך ביניהם תחרות גסטרונומית, כדי שמשלמי־המיסים ייהנו קצת מן ההשקעה שהשקיעו בפיתוח הטעם הקולינארי של שריהם ופקידיהם.)

נשיא בצריף וצלם בהיכל

א כך יותר מכך היתה גולדה מאיר מזועזעת, כך אומרים העיתונים. מ־פרשת מישכן הנשיא. היא ביקרה במישכן, וזה היה נורא.

אבל גולדה אינה משלמת את החשבון. את החשבון משלם הי־אזרח.

וזהו החשבון: המישכן תוכנן במחיר 2,000,000 ל"י. הוא הושלם במחיר 5,000,000 ל"י. אבל אין הוא ראוי לייעודו. כדי להתאימו, איכשהו, צריכים להשקיע עוד כמה מיליונים, מכספי משלמי־המיסים בשכונת־התקווה ובמוצררה.

אין טעם להתווכח על טעם וריח. אבל אפשר להתווכח על כסף.

היה למדינה נשיא שגר בצריף. על כך היתה גאוות המדינה, וכך אורח זר התרשם מכך.

הנשיא מת, ובא במקומו נשיא שגם הוא אדם צנוע בהליכותיו. קשה לתאר שהנשיא זלמן שזר ורעייתו ירגישו את עצמם בנוח במישכן יומרני, שעלה הרבה מיליונים.

השאלה היא: איזה מוח משוגע העלה על דעתו הפגומה שבכלל דרוש, בשעה זו, היכל מפואר, כדי לשכן בו את נשיא־המדינה — אדם שכל מעמדו הוא סימלי וחינוכי?

רק מי שחי בישראל־של־מעלה, ומי שאיבד זה מכבר כל תחושה למה שנעשה בישראל־של־מטה, יכול היה לחשוב ש־נשיא־בהיכל עדיף על נשיא־בצריף, וייטיב לסמל את המדינה.

אבל להעברה עצמה יש משמ־עות. הנשיא מועבר מישראל־שלי־צריפים לישראל־שלי־היכלי־הפאר, מארץ האזרחים לארץ האדונים.

* * *

א פשר ההצטער על כך שגורל זה נפל בחלקו של זלמן שזר. מוכרחים להצטער שבעתיים על גורל דומה שנפל בחלקו של דויד בן־גוריון.

האיש ברח לשדה־בוקר. הוא רוצה לנצל את שארית ימיו כדי להעלות בחי־פזון על הנייר את כל הטעון, לדעתו, להישמר בזיכרון הדורות.

הוא סולד ממבקרים, הגוזלים את זמנו היקר. הוא מתעב נאומים, מפי עסקנים שהוא בז להם מעומק נפשו, מפני שהוא מכיר אותם היטב מזמן — מהזמן שבו השרים דהיום, הבאים אליו במסוקים, היו מזכירים במועצת פועלי עפולה, ורכבו על אופניים מושאלים.

והנה מטרידים את בן־גוריון ב־צירה ביתיינפכת, כחילוא יקרה.

את רוגזו של בן־גוריון יכול היה כל אזרח לראות על מסך־הטלויזיה, כאשר הסתיר האיש רק בקושי, במאמץ עילאי ובולם של התאפקות, את דעתו על אורגיית הצביעות ותשפוכת הפיטפוטים של במדים אינפלקטואליים, בעלי חשיבה אפסית וחשיבות נפוחה.

אם בן־גוריון סובל זאת, זה עני־יינו. השאלה היא מדוע מוכרח הי־אזרח לסבול שיוציאו על חגיגות אלה ספיחיהן כעשרים מיליון לי־רות מכספו?

כניר אריות במאה אלף ל"י

ב מדינת ישראל יש עוני, יש גבול־הרעב, ויש גם רעב ממש.

יש קיצבת־זיקנה, שאינה מספיקה לכל־כלת חתול. יש שכונות־עוני, שאינן מת־אימות למגורי כלב. יש אנשים הגוועים במסדרונות של בתי־חולים, מחוסר יכולת הרופאים והאחיות לטפל בהם.

יש שכר מוקפא, שערכו הריאלי יורד בהתמדה. יש שביתות של התמרמרות, ויש הפגנות של זעם.

באותה מדינת ישראל יש אדם שהחליט להקים, בפתח מישרדו, פסל של כפיר, שיהיה כולו חצוב בסלע.

האיש הוא שכיר המדינה. הפי־סל יוקם על חשבון המדינה. הוא יעלה — לפי אומדנה ראשונה — 100,000 ל"י. מאה אלף לירות.

סכום פעוט, בהשוואה להצעות־תקציב של 20 מיליארד.

אבל פסל בא לסמל משהו. ופסל זה באמת מסמל.

הוא מסמל את המצב במדינה, שבו צריכה הממשלה לספר את העם. או להיפך.

תני לגבר שלך את הסיגרים ההולנדיים באיכות מעולה:

AGIO

אַגְיוֹ

מבחר גדלים וסוגים להנאה מלאה!

יבוא והפצה בלעדית בישראל: ד. ברגר. חיפה, ביכר-ביאט 2, ת.ד. 1967, טלפון: 68551.

מבצע פאות

„אלפי"

ב־89 ל"י

המבחר הגדול ביותר בארץ רק בפאות אלפי

רמת־גן
רח' ביאליק 36,
טלפון: 734619
אוטובוסים 61, 60.

בגדות
ומוקדמות

קורסי ערב למועד אפריל אוקטובר 1972

נפתחים השבוע

תוכנית ההטבות לתלמידינו:

* ביטוח לימודים * אפשרות פיצול
* אפשרות לימוד מקצועות בודדים
* שכר הלימוד — כבשנה שעברה
* תקציר וחומר עזר — חינם

פרטים והרשמה: בשעות 1—9; 8—5

פוליטכניקום

ת"א	ר"ג	חיפה	פ"ת
ברנר 17	ביאליק 12 תלפיות 19	שמריהו לוין 30	ברי־כוכבא 1

היהודים הלבנים נגד העברים השחורים

מדינת ישראל — משרד הפנים

תעודת לידה

שם משפחה: מור | שם פרטי: שיבנה | שם האב: פרנסיס

שם האם: אני פנינה זולף (שם פרטי / לבית)

המין: נקבה | מספר זהות: 2810921

נולד ב: באר שבע (שם היישוב) | מרכזי לנגב (שם ביה"ח)

בתאריך: עברי יום ג' | חודש בשלו | שנה תש"ל

כללי יום 21 | חודש דצמבר | שנה 1970

שנת אלף תשע מאות שבעים

דת ולאום: יהודי

הנני מאשר כי הילוד הנ"ל נרשם במשרדי הלידות לשנת 1970 אות ם

ובספר התשבים בהתאם לסעיף 30 לחוק משרד האוכלוסין תשכ"ה – 1965.

הוצאה במשרד הפנים ב באר שבע בתאריך כ"ג

חתימת פקיד רשום לידות

חותמת הלשכה

ב/ר/23

דת ולאום: 'יהודי'

זוהי תעודת הלידה שהוצאה לפני שבעה חודשים על ידי משרד הפנים, לשיבנה מור, שנולדה למשפחת „עברים ישראלים" בדימונה. בסעיף הדת והלאום, נרשם בפירוש, כי הנולדת היא יהודיה. עתה, כשמתכוונים לגרש את בני הכת הכושית מדימונה ומישראל, מתכוונים לשלול מהם גם את יהדותם, למרות שהם עצמם לא טענו מעולם כי הם יהודים.

קבלת פנים בלוד

18 הכושים שגורשו השבוע מלוד, נפגשו בבואם לשדה התעופה בנציגי עדתם מדימונה (מימין), באנשי משטרת ישראל, ובאליהו סדון, שניסה למנוע התפרעויות.

להתייחס אליהם כאל אפיזודה חולפת. ניתנו להם תעודות טיפול של משרד הקליטה, ניתנו להם שיכוני עולים בדימונה, ומשרד־הפנים של המפד"ל אפילו רשם את ילדיהם שנולדו בארץ כיהודים, כפי שמוכיחות התעודות הנמצאות בידי „העברים הישראליים".

רק כאשר התברר שהמושבה הכושית בדימונה התרחבה תוך שנתיים לכמה מאות נפשות, ורק כאשר הסתבר שצפויה הסתערות של כמה אלפי משפחות כושיות נוספות מבני אותה כת על הארץ, החלט על המדיניות שסממני הגזענות נדפו ממנה.

ריח הגזענות לא נדף מעצם הגירוש, שכן מדינה רשאית לקבוע את מי היא רוצה לקבל לתוכה ואת מי לא, אלא מהטענות וההסברים בהם נומק הגירוש.

רבע מאות שבעים ותשע שנים אחרי גירוש ספרד — מאורע שנחרת לדראון בהיסטוריה של העם היהודי, שכן סימל את שיאה של ההפליה הדתית והגזעית שהתבטאה בגירוש בני־אדם מארץ בגלל דתם — נקטה מדינת היהודים בצעד דומה מבחינת משמעותו.

בשבוע שעבר גורשו מישראל 18 נפשות (שלושה זוגות ו־12 ילדיהם), שעות מספר אחרי שהגיעו אליה. הם לא גורשו מישראל בגלל עברם הפלילי, או משום שהם עלולים להיות סכנה לציבור. הסיבה לגירושם היתה אחרת: הם גורשו מפני שהיו כושים ולא יהודים.

מובן שזאת לא היתה הסיבה הרשמית. הנימוק שניתן לגירושם היה היעדר אמצעים כספיים וחשש פן יפלו למעמסה על הציבור. ההסבר הרשמי, שלא ניתן למגורשים אך פורסם בהרחבה בישראל, היה החשש שנפל פתאום על מנהיגי הקהילה, מפלישה כושית המונית, מנסיון התנחלות המזכיר בשיטותיו את צורת ההתנחלות הציונית בארץ בראשיתה.

מה שנראה בתחילה כאפיזודה חולפת, כנסיון של כת דתית קטנה להגשים את מאוויה הדתיים בישראל דווקא, גדל פתאום והתנפח למימדים של סכנה. אבל מאחורי כל ההסברים למיניהם הסתתרה עובדה יסודית אחת: השנאה הגזעית קיימת גם בישראל. היא לא היתה הגורם הישיר לגירוש הכושים בני כת „העברים השחורים" — הטוענים כי בניגוד ליהודים שהם צאצאי שבט יהודה, מייצגים הם את שאר 11 שבטי ישראל — אבל היא גרמה ללא ספק לצורת הטיפול בבעיה זו, שהיא חמורה כשלעצמה.

הרגשות הגזעניים, עד כמה שיראה הדבר מוזר, הם שגרמו גם להולדת הבעיה. כאשר הגיעו, באוגוסט 1969, ראשוני בני הכת לישראל, אחרי שגורשו מליבריה, היה זה החשש מפני הצפת ישראל כמדינה גזענית ברחבי העולם, שהכתיב את צורת הטיפול בכושים אלה. במקום לקבוע מייד עמדה החלטית לגביהם, ניסו

רשום פעולות המחלקה

מס' רשום 528746 הגיע מ- ליבריה

מחלקת העליה והקליטה ב באר שבע

המשפחה והשם גילאנד דורה

הגיל 1911 האב ריי האם פינקי

הגיע באניה/אוירון BEA ביום 21.12.69

ארץ מוצא ארה"ב

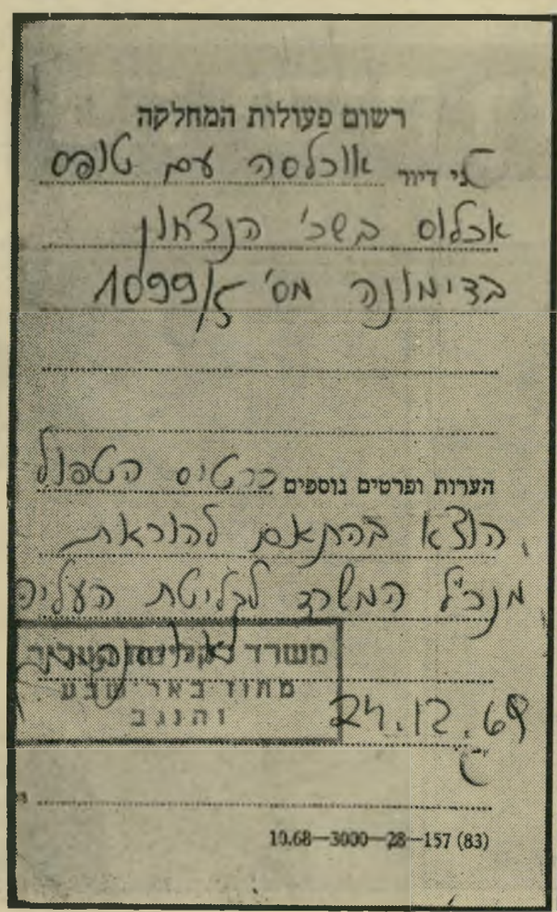
חתימת העולה

מחלקת העליה והקליטה ב באר שבע

מנהל מחלקת העליה והקליטה

חתימת האחראי

תאריך 24.12.69

רשום פעולות המחלקה

שם פרטי אבשלום שם משפחה טופס

כתובת בשכ' הנגאון

בדימונה מס' 4/6

הערות ופרטים נוספים כרטיס הטיפול

הנדון להתאמת לקליטת העליה

מנכ"ל המשרד לקליטת העליה

משרד הקליטה מחוז באר שבע והנגב

24.12.69

10.68—3000—28—157 (83)

השולה דורה גילאנד

הגיעה בסוף שנת 1969 מליבריה, זכתה בכרטיס טיפול של משרד הקליטה ונשלחה לקליטה בדימונה. אז חשבו אנשי משרד הקליטה כי תהיה זו תופעה חד פעמית, הסכימו לקלוט את העולים הכושים כאילו היו יהודים, מחשש כי גירושם יעורר את זעם המדינות האפריקאיות נגד ישראל.

„אנחנו נחזור!" ראש קבוצת העברים־הישראלים שגורשה השבוע מנמל־התעופה בלוד, אחרי שהגיעה לשם במטרה להצטרף לאחיה בדימונה. 18 האנשים שבקבוצה הוחזרו לארה"ב, שם הצהיר ראש הקבוצה, קול אדוניי. „הישראלים הם גזענים. אבל אנחנו נחזור לישראל!"

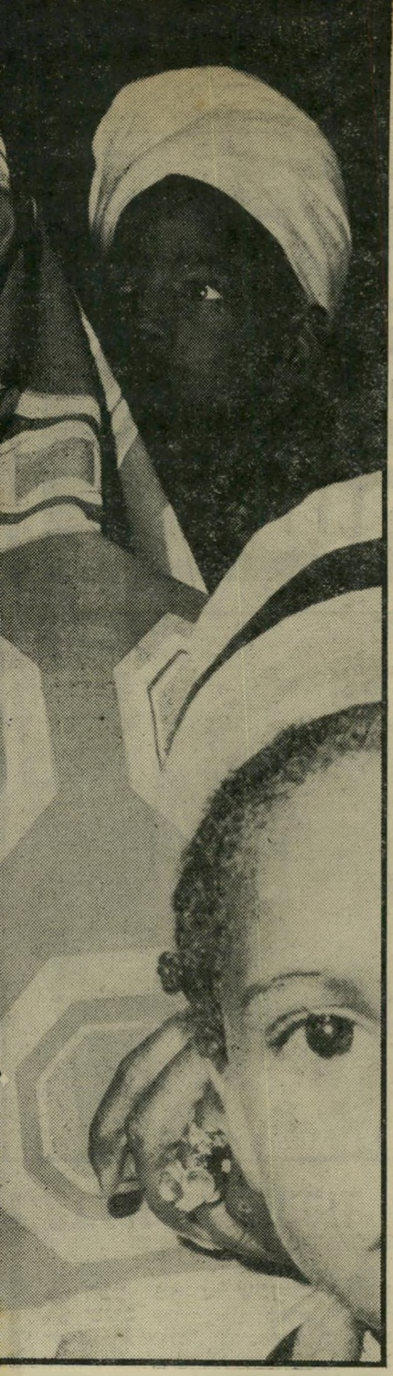
„פה יהיה רצח!"

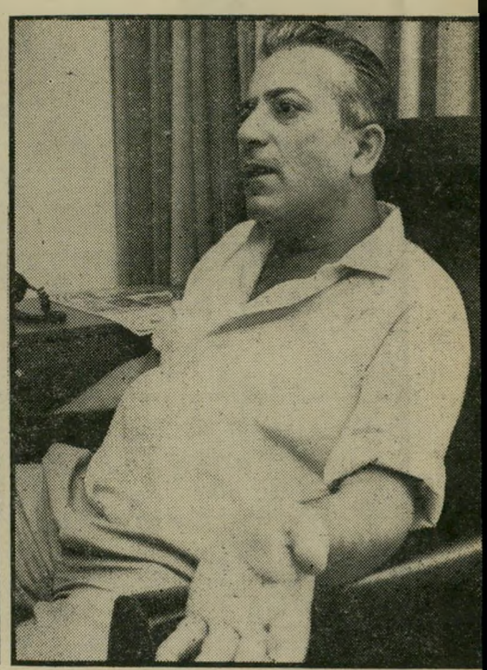
צפויה לגירוש שיבנה מור בת שבעת החודשים, שנולדה בבית־החולים המרכזי בבאר־שבע, ונרשמה כיהודיה.

גורשה אשתו של ראש קבוצת העברים הישראלים. בין שאר התכשיטים שעיטרו את גופה, בלט במיוחד מגן־דוד מוזהב.

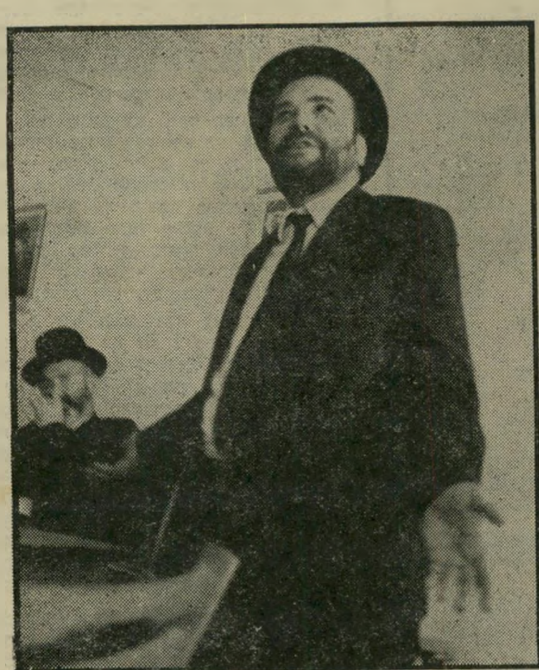
אות קין 1971: מגן־דוד
ה־8, שמגן־דוד טבוע על מצחה כדי לסמן א
יחד עם הוריה, מסמלת את הבעיה החד

יהיה אסון! יהודה יפת, מזכיר מועצת פועלי דימונה: „אני לא מפחד מהכושים, כי לא פחדתי גם מערבים. אבל המצב חמור. פה יהיה עוד רצח. אמרתי זאת לשר־הפנים!"

„פישפשים!" ז'קלין אבוטבול, 22, תוקיעים לנו לחיות. גם המשטרה מפחדת מהם. הם מנקים מזרונים בחדר המדרגות. הם מלאים פישפשים!"

„לגרש!" אברהם אלימלך, רבה הראשי של דימונה, יליד מרוקו, אומר: הם לא מעניינה של הרבנות. זה עניין הממשלה. אסור בכלל לקבל אותם, כי הרי הם בכלל לא יהודים!"

„לבדוק!"

אומר יחזקאל כחנא, חסיד מתל־אביב: „צריך קודם לחקור בזהירות אם הם יהודים, ואז להחליט אם לגרשם!"

„למה לימול?"

שואלת התיירונ האמריקאית ליזה, בגמל התעופה בלוד. היא לא תבינה את עניין המילה.

זוהר ידין:

DEMON PLACE

רשימה זו של העיתונאית הידועה נפטלה לפירסום בעיתונה.

יום אחד הגיעו לעיירה הקטנה דימונאפלייס, שבדרום ארצות־הברית, חמש משפחות יהודיות.

כמה שבועות לאחר מכן, ביום הראשון בערב, ישבו תושבי דימונאפלייס מול מסכי הטלוויזיה, וצפו בחדרה בתוכנית האהובה „יומן השבוע" של שדרן הטלוויזיה המקומית, מייק לורי:

„כבר ביום הראשון לבואם של היהודים לדימונאפלייס שלנו", שידר מייק לורי, „חשו תושבי המקום הוותיקים, כי נטע זר וארסי פלש לתוכם! היהודים לא באו לדימונאפלייס כדי להתמזג עם תושביה! הם באו להשתלט על העיירה שלנו!!

„שאלתי", המשיך קריין הטלוויזיה, „את אחת מתושבות המקום הוותיקות, גברת אליסון, מה דעתה על השערורייה המחפירה הזאת. וחרי תשובתה הכנה:

„הם פשוט מזוהמים, היהודים האלה! הם מסריחים נורא! במיוחד בין השעות 10 ל־12 לפני־הצהריים, כשאני רוצה לישון!"

„אחר־כך ניגשתי אל מיסטר ג'ונסון, מנהל חסופרמארקט שלנו. הרי הוא לפניכם."

„צריך לסלק את היהודים האלה מדימונאפלייס!" רעם קולו הקוצף של ג'ונסון מבעד למסך הקטן, „הם שודדים, הם לא קונים אצלי כלום! חוץ מזה הם גם צלבו את ישו, אבל על זה כבר דיווחתי לשריף!"

„שריף רוג'רס," המשיך מייק לורי בשידור, „שעימו שוחחתי במישרדו, ניראה מודאג ביותר, ובצדק. שימעו נא אותו!"

„מאז הגיעו היהודים לדימונאפלייס," הופיע על המסך השריף נשוא־חפנים בקול מבשר־רעות, „נעלמו חתוך וחסדר מתעיירה שלנו! רק אתמול גנב אחד מהם, אברהם אמזלג, גפרור משומש, שמצא על המדרכה ושחיה שייך, מתברר, לדוקטור הופקינס, שהצית בו סיגרייה שעה קודם לכן! כמו כן נודע לי כי היהודי פרוספר אבוטבול, שהגיע לעיירה שלנו לפני שבועיים, נחג לשחוט ילדים נוצריים במולדתו מארוקו לחג־הפסח!!"

„וזה לא הכל!" המשיך השריף בחומרה, „הדוור גילה לי, כי הם מקבלים מכתבים! החלבן אישר בפני בשבועה, שהם שותים חלב! והספר חודיע לי, כולו מבוהל, שהם מסתפרים! רבותי, דימונאפלייס בסכנה! היהודים רוצים לגרש אותנו מארצנו!"

„ועכשיו, צופים יקרים," הופיע שוב הקריין לורי על המסך, „אני עובר לשוחח עם אחד היהודים האלה, יעקב בוזאגלו, שכפי שהנכם רואים הוא שייך לגזע נחות־דרגה והוא שחום־עור, גנב מלידה, ורמאי. ובכן, מיסטר בוזאגלו, זוז קצת מהמיקרופון, בבקשה! נודף ממך ריח איום!!"

„אני... אני... בסך הכל..." גימגם בוזאגלו מול צופי־הטלוויזיה הרותחים.

„כן, יודעים, אתה יהודי מטונף!" צחק השדרן, לורי, והמשיך לשאול: „ומה אתה מחזיק ביד?"

„זה לולב!" השיב בוזאגלו.

„כפי שאתם רואים רבותי," פנה שוב לורי לצופים, „מודה בפני בוזאגלו ללא בושה, כי הוא מחזיק בידיו רובה קטלני, הנקרא בשפתו לולב, וכי מטרת בואו לעיירתנו היא לנשל אותנו בכוח הנשק מאדמתנו! מיסטר בוזאגלו, לא איכפת לך בכלל שלא רוצים אותך כאן?"

„אמריקה היא ארץ החרות, ומיקלט לכל העמים הנרדפים! באתי לכאן לחיות בשלום ובשקט!" השיב בוזאגלו.

„שמעתם, רבותי!" פנה שוב לורי הנסער לצופים, „מיסטר בוזאגלו חשף בזה הרגע את פרצופו האמיתי, ומודה בשחצנות יהודית טיפוסית, כי דימונאפלייס שייכת לעמו בלבד! ולנו אין כאן שום זכויות!!!"

„ועכשיו, מיסטר בוזאגלו," המשיך השדרן בקול מנצח, „נודע לנו, כי ילדיך אוכלים ביצה בבוקר! מה יש לך לאמר על זה?"

„זה נכון," השיב בוזאגלו.

„אזרחים יקרים, ממו אוזניכם שמעתם הרגע," המשיך הקריין לורי בזעם נירגש, „כיצד מודה בפני בוזאגלו, כי ילדיו מעכירים את האווירה, וכי מטרת בואו האמיתית לכאן היא לגזול את כל מה שבנינו וייצרנו משך דור שלם, ולאנוס בכוח את בנותינו ונשותינו!!!

„האם נשב בשקט ונחריש, אזרחי דימונאפלייס!!! וכאן מייק לורי, הטחזירכם אל מערכת יומן מחדשות!"

על מצח כושי

הילדה הכושית חזאת, דינה בת אמונתה, שגורשה השבוע מישראל, אליה הגיע המסעירה באחרונה את החברה הישראלית.

דימונה עצמה אין סימני מתיחות. עיר הער־ לים הדרומית אינה נראית כאילו היא עומדת על התלקחות. יתכן שלרבים מתושביה היו גם עוד שבועות מספר טענות נגד התושבים הכושים העיר, אבל הם היססו להשמיע אותן בקול מחשש ישימו אותם בגזענות. מסתבר שזו האשמה שאין ם הרוצים להסתכן בה. אבל מרגע בו גילו תושבי נה כי המדינה היא נגד העברים־הישראלים הש־ ים, כי מגרשים אותם כבר בבואם לנמל התעופה , וכי שר הפנים עצמו יוצא בפומבי נגד הכנסתם ן; מרגע בו שמעו בטלוויזיה כי הכושים אינם „קוריון" ו„בדיחה", הותרו כל החרצובות.

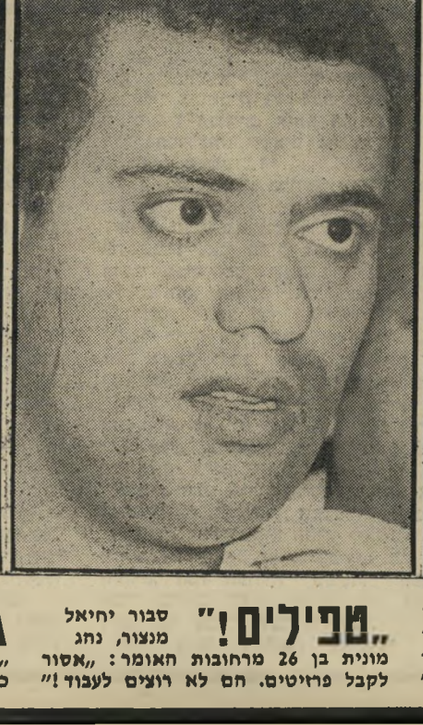
לפתע הסתבר שלרבים מתושבי דימונה יש מה בנושא. השנאה שלהטה בהם, ואותה נאלצו א כל הזמן מחשש מה יאמרו עליהם. פרצה החו־ אי־אפשר היה שלא לגלות בה את כל הסממנים פיינים של השנאה הגזענית, המעורבת בדיעות מונות תפלות.

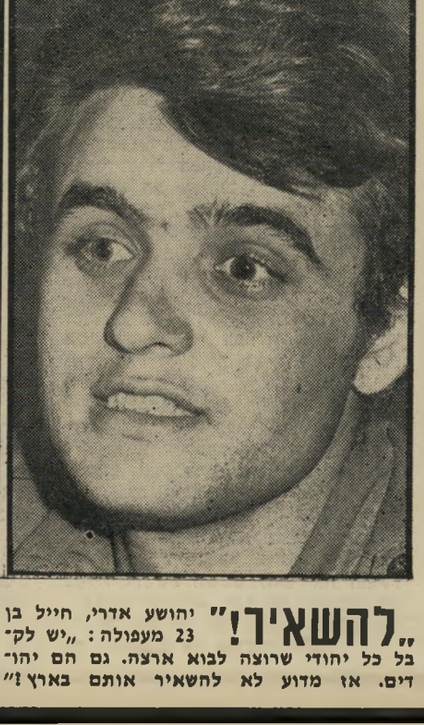
ראש־עיריית דימונה דרש כי יציבו שוטר בפתח , מפחד נקמת הכושים. יהודה יפת, מזכיר מועצת לי דימונה, הוא אמיץ יותר. אומר יפת: „אני לא ד מהם. לא פחדתי אפילו מהערבים כשנלחמתי ם. הייתי קצין בצה"ל. אז למה שאפחד מהכושים ה. אני לא פוחד כדי שאבקש את שמירת המש־ . אבל המצב הוא חמור. כאן עוד יהיה רצח אסון אחר. הם מאוד רעבים הכושים האלה, וכש־ הוא רעב, אז..."

יפת אינו מסתיר: „ניתי לשר־המשנים, ביקשתי משלה שיוציאו את הכושים האלה מדימונה. כי עלולה להיות התנגשות דמים חמורה מאוד בין כי דימונה לבין הכושים. תהיה שפיכות דמים. הממשלה רוצה למנוע את זה, או שהיא תחליט הם יהודים או לא. אם הם יהודים שיתנו להם במקום אחר, לא בדימונה."

(המשך בעמוד 22)

„להשאיר!"

יהושע אדרי, חייל בן 23 מעפולה: „יש לק־ בל כל יהודי שרוצה לבוא ארצה. גם הם יהו־ דים. אז מדוע לא להשאיר אותם בארץ?"

„טפילים!"

סבור יחיאל מנצור, נהג מונית בן 26 מרחובות האומר: „אסור לקבל פרזיטים. הם לא רוצים לעבוד!"

גזענות?

דוד נוסבאום בת־ים סבור כ „אני מעדיף לא לומר מה אני חושב כל הבעיה, כדי שלא יאשימוני בגזענו

(המשך מעמוד 21)

למה? נשאל יפת, האם מפני שצבע עורם שחור?

„לא!" הוא משיב, „אצלי לא חשוב איזה צבע יש לעור. עובדה, הם באים אלי, לבקש עבודה ועזרה רפואית. אני נותן להם מה שהם שמבקשים, כולל עזרה רפואית ללא תשלום. אבל אני אינני רוצה להיות אחראי על מה שיקרה פה. אם לא יוציאו אותם מדימונה יהיה כאן אסון גדול מאוד!"

„אבל אתה תובע להוציא אותם מדימונה, מדוע אינך רוצה בהם בעיר?" נשאל יפת.

„אני אגיד לך," אומר יפת, „רציתי כבר להרבץ לאחד מהם כשביקרתי ב־דירתו. הרגשתי ממש שאני מתפוצץ. הוא אמר לי: תוך שש שנים אנחנו נהיה בישראל שניים־שלושה מיליון. אז אנחנו נבוא לחקור אותכם? מדוע לא להאמין להם? הם אומרים מה שהם חושבים. הם מכריזים שהם נגד חוקי המדינה. הם לא מכירים כלל בחוק, הם מאיימים עלינו שבבוא היום יגמרו איתנו את החשבונותו!"

■ ■ ■

מ ושבת ה„עברים השחורים" מרוכזת באחד הבניינים במרכז הקליטה של הסוכנות בדימונה. השכונה, שכונת הנצחון, היא שכונה מודרנית ו־יפה. מאז גירוש ה־18 מלוד, מורגשת אווירה של מתח בשכונה. הכושים, החלו להיות מושפעים מההסתה הרשמית נגדם בטלוויזיה ובצינורות התיקשורת הממלכ־תיים האחרים. הם חוששים פן יגשימו את האיומים ויגרשו גם אותם.

רק בחמלצה אישית של מכרים מקרב בני הכת, ניתן לחדור עתה למבצרם ולשוחח עם כמה מאנשי הקבוצה: מיכאל ישראל, גבריאל הקטן ואלחנן. תחילה הם משמיעים כמה סיסמאות: „אתם כולכם שקרנים! הדמוקראטיה אצלכם היא בדיוק כמו בארצות־הברית!" או „אתם כולכם כמו גולדה!" הם מדברים עברית טובה.

שאלה: אם יכירו בכם כאזרחים, ה־אם תסכימו ללכת לצה"ל?

מיכאל ישראל (בכעס והתרגשות): מדוע השאלה הזאת? אני לא יודע... עכ־שיו אינני יכול לענות.

אלחנן: תמדינה אינה רוצה אותנו, או איך רוצים שנלך לצה"ל?

מיכאל ישראל: איך אתה יכול להבין אותנו? אנחנו רעבים ואתם לא.

שאלה: מה העמדה הפוליטית שלכם? האם אתם סבורים שישראל צריכה להמ־שיך להחזיק בשטחים שנכבשו במלחמה?

מיכאל ישראל: מדוע אתה שואל שאלות כאלה? אתה אמרת שאתה חבר...

שאלה: מה צורת התפילה שלכם?

גבריאל הקטן: זה עניין פרטי. אני לא שואל אותך איך אתה מתפלל ואם אתה מתפלל. כל אחד מתפלל בליבו. זה העיקר.

מיכאל ישראל: אתם היהודים מת־פללים לאבנים. מתפללים לאבני הכותל בירושלים כאילו היו כוח עליון. זה אסור. בתנ"ך כתוב שזה אסור. אנחנו מתפללים בלבנו.

שאלה: אומרים עליכם כאן בדימונה שתמכנו בכוח במלחמתכם. אמרו ש־עלול להתרחש רצח ושפיכות דמים..

גבריאל הקטן: זה הכל שקר. אין לנו טנקים. אין לנו רובים כמו שיש ל־ממשלה. איך אנחנו יכולים להילחם? אנחנו לא נשתמש בכוח, אנחנו לא משוג־עים. העליון הוא יילחם איתכם.

שאלה: אמרתם לעתונאי אחד, והוא כתב זאת, שבבוא היום תגרשו מהארץ את כל היהודים...

גבריאל הקטן: זה לא נכון. זה שקר. מי שירצה להישאר ולהאמין בכוח העליון הוא יישאר.

■ ■ ■

א יחנן, כושי ענק בן 30, הצ־טרף לבני כת „העברים השחורים" בדימונה לפני כשנה. בדירת שני החד־רים שלו מתרוצצים כל הזמן ילדים. ב־חדר האורחים מוצבות שתי מיטות סוכ־נות ושולחן עבודה גדוש כלי עבודה ועו־רות. אלחנן מרחיב את בית־המלאכה שלו. הוא מייצר דברי עור, כמו ארנקים.

בפינת החדר ניצב ארגז גדוש ירקות מכל המינים. בדירה מתגוררות שלוש משפחות, כתריסר נפשות. רק אלחנן מת־פרנס. רווחיו: כ־300 ל"י לחודש.

המותרות המעטות שהם מרשים לעצמם הם בקבוקי הבירה. ערימות של בקבוקי בירה ריקים נערמות בכל דירה. הילדים נקיים, ממושמעים ואינם פרועים יותר מילדים אחרים בשיכון.

בכל זאת שוררת עתה אווירה של ציד מכשפות בשכונת הנצחון. לכל אחד יש סיבות נגד „השחורים".

מסבירה רוזה ועקנין, ילידת מארוקו, בת 23, אם לשני ילדים: „אנחנו לא יכולים לחיות ככה. אי־אפשר לנוח. הם מסתובבים כל הזמן ברחוב, בין הבתים. לפעמים עד ארבע לפנות בוקר. או שהם מתכנסים כ־15 איש בדירה ומתחילים לנגן ולשיר. הם מרביצים נורא לילדים שלהם. לא הייתי מגרשת אותם, אבל לפ־חות שיעבירו אותם למושב, או לקיבוץ..."

ז'קלין אבוטבול, 23, מספרת כי מהמז־רונים של הכושים, אותם הם מנקים ב־חדרי המדרגות, יוצאים פישפשים.

„ראית פשפשים?"

„לא, אבל אני בטוחה שהיו... כולם אומרים..."

עולה חדש מארגנטינה, המסרב לגלות את שמו: „אני פוחד מהם. לקחתי את אחותי מבית־הספר ששם לומדים הילדים שלהם. היא חתיכה ואני מפחד עליה. אני מכיר אותם עוד מחוץ־לארץ."

אמר יצחק פרץ, סגן ראש־העיר: „ה־מצב באמת המור. אמרנו לממשלה. זה לא יוכל להמשיך ככה עוד הרבה זמן."

אומר על זה גבריאל הקטן: „אנחנו לא נלך מפה. כל יום יותר קשה לנו לחיות כאן. אבל לא נעזוב את המדינה שאלו־הים ציווה עלינו לחיות בה."

מוסיף חברו אלחנן ואומר: „תראה איך משקרים את כל הארץ. הממשלה שקרנית. שר־הפנים שקרן. הוא הודיע לעתונות ש־אנחנו לא יהודים ושלא מכירים בנו כ־יהודים. הנה תעודות שמשרד הפנים מכיר בילדים שלנו, שנולדו כאן כיהו־דים. אבל עכשיו השר חוזר בו."

ליד מרכז הקליטה בדימונה ני־צב יחזקאל כהן. הוא כבר אינו תושב דימונה. „אתם יכולים לפרסם את שמי," הוא אומר, „עכשיו כבר לא איכ־פת לי. הייתי מנהל אדמיניסטרטיבי של בית־הספר כאן. אשתי מורה. נאלצנו לע־זוב את דימונה בגלל הפלייה עדתית. למה? מפני שאני ווזווז — אשכנזי! כן, ככה זה. 60% מתושבי העיר הם יוצאי צפון־אפריקה. 20% עולים מהודו. הנות־רים מתחלקים בין בני עדות אחרות. מרגישים כאן מתח עדתי באוויר. לא פלא שהכושים הסתגרו בגטו משלהם. לא רו־צים אותם מפני שהם כושים, כשם שלא רצו אותי מפני שאני אשכנזי.

„מדוע לא נותנים להם דירות? מדוע מביאים אותם למצב של רעב? יש מספיק דירות בדימונה לתת לכולם."

■ ■ ■

ז הו אולי שורש הבעיה. קל ליצור א־ווירת פחד במדינה כשמאיימים בפ־לישה של כמה מיליוני כושים. אבל זה עדיין רחוק מכך. שום אסון לא יקרה למדינה אם כמה מאות בני כת כושית יתיישבו בה, כשם שלא קרה שום אסון כשבני כת מיסיונרית גרמנית התיישבו בסביבות זכרון־יעקב וטבעון. נגדם לא סערו הרו־חות כל כך.

אבל ההיסטריה והפאניקה שאחזו ב־מדינה לרגל הפרשה, הם חסרי כל פרו־פורציה. הם מעידים רק על מצטון רע. קשה להאמין, אבל זה כך. הנה למשל, קטע שפורסם השבוע בעתון עברי. אלי אייל, כתב מעריב, כתב רשימה בעתונות ביום שישי השמיני בחודש על „חומר נפץ בדימונה." באותה רשימה הוא מס־ביר כי רק אחרי שאנשי כת „העברים השחורים" יעברו עבירות פליליות, ניתן יהיה להפעיל נגדם סעיפי חוק המאפש־רים לגרשם.

והנה, מספר אייל, היו כמה מקרים ש־הכושים בדימונה כבר עמדו לעבור עבי־רות פליליות, לפסק בכך לשלטונות עילה לגרשם, אבל ברגע האחרון נרתעו.

זה כבר נעלה מביניתו של אלי אייל, והוא שואל בפליאה גדולה: „שאלות אח־רות ללא תשובה חדה וחלקה: מדוע הם נסוגים ממש כאשר עומדים להאשימם בפלילים? מה חשש להפר את החוק?"

באמת לא יפה. הרי הם פושעים שצ־ריך לגרשם. אז למה אינם משתפים פעו־לה ומספקים את ההוכחות לכך?

ועדת קבלה

בשירה וריקודים במיקבצים אפריקאיים באו בני עדת „הישראלים השחורים" לקבל את חבריהם בנמל־התעופה בלוד. השלט אומר: „ברוכים חבאים מגלות." אבל בני הכת הנוספים שהגיעו — גורשו.

במדינה

(המשך בעמוד 15)

חיל־אוויר עצום. בירושלים לא הת־רגש איש מחוסר ההזמנה האיראנית. כי הכל מבינים כי היחסים המעשיים עם איראן חשובים לאין ערוך יותר מכל הפגנה סובמית של ידידות.

כי איראן אינה רק מדינת־נפט חשובה. היא עומדת להיות המעצמה החשובה ביותר במרחב כולו, מבחינה מדינית ו־צבאית כאחת.

גורל זה, נכפה עליה בגלל נסיגתם הסופית של הבריטים, השנה, מאיזור ה־מיפרץ הפרסי (שהערבים מתעקשים לקרוא לו „המיפרץ הערבי"). נוצר חלל ריק של כוח — וקיימת הסכמה אילמת במערב שלתוך חלל זה לא ייכנסו האמריקאים, אלא האיראנים, כדי למנוע חדירה סובייט־טית.

השאח מתכונן לקראת התפקיד מזה כמה שנים בשקט. הוא בנה חיל־ים גדול וחיל־אוויר עצום, הרחיב את שאר זרועות צבאו. הוא הודיע מראש כי הוא עומד לשגר צבא זה לכיבוש כמה מאיי המיפרץ, ברגע שהבריטים ינטשו אותם. גדודי ה־צנחנים כבר מוכנים לכך.

כיתור מוד כיתור. בד בבד עם הפעילות הצבאית, הקים השאח רשת מסועפת של פעילות מדינית בחוץ המערבי של המיפרץ, בנסיכויות־הנפט של חצי־האי ערב.

סוכניו יצרו קשרים הדוקים עם ממלכת עומאן הסמוכה, שבה נטושה מלחמת־אזרחים ממושכת. השאח תומך בשולטן הפרו־מערבי, המתקדם קצת יותר מקודמו שהופל במהפכת־חצר, והלחם נגד לוחמי־הגרילה של תנועת־שיחרור שמאלנית.

ביקורו של סאדאת אצל השאח, שעליו הכריז גמאל עבד־אל־נאצר מלחמה בשע־תו, היא הכרה רשמית בחשיבותה הגדלה והולכת של איראן. ואף כי ישראל לא תהיה נוכחת בטכס המפואר העומד להם־גין חשיבות זו לעיני העולם, הרי מערכת־היחסים בין ישראל, איראן, תורכיה, את־יופיה, אוגנדה, צ'אד וכמה מדינות אחרות שמעבר לעולם הערבי, מהוות כיתור יציל של העולם הערבי המכתר את ישראל.

דיעות

המלחמה לא תסתיים לעולם!

דיעותיו של משה דיין מספקים תמיד חומר מרתק, ואף משעשע.

כך, למשל, ציטט השבוע אחד ממערי־צי־האליליים המקצועיים של דיין, שבתי טבת, מה אמר משה דיין ערב מלחמת ששת הימים, כאשר דובר על הרעיון להגיע לתעלת־סואץ.

קבע או דיין: „אם יגיע צה"ל לתעלה, לא תסתיים המלחמה לעולם. המצרים לא יוכלו להרשות לעצמם תנייתו של צה"ל על גדת תעלת־סואץ, וגם הסובייטים לא ישלימו עם זאת. אפשר שאף יתערבו באמצעים צבאיים עקיפים!"

דיין הסביר שהתעלה חיונית ליוקרתו של נשיא מצריים, ודרושה לקשריהם של הסובייטים עם תימן מיאט־נאם. לכן הכ־ריז דיין: „שומר נפשו ירחק מהתעלה!"

היו אלה דברי־נבואה חיים, חבל שדיין עצמו שכח אותם בשיכרון־הנצחון. בגלל התעלה נמשכת המלחמה זו השנה החמי־שית, והסובייטים התערבו לא רק באופן עקיף.

„דיד שלי סיפר"... דיעה אחרת של דיין, לא פחות מעניינת, התפרסמה השבוע מפי דויד בן־גוריון, בראיון שהע־ניק לשבועון האמריקאי לוק (המפסיק בש־בוע הבא את הופעתו לצמיתות).

כשנשאל לדעתו על מלחמת ויאט־נאם, השיב הזקן:

„תחילה הייתי נגד מלחמה זו. חשבתי שזו שגיאה. אבל אז נסע לשם ידיד שלי, המבין בעניינים אלה, והוא חזר וסיפר לי את רשמיו ונתן לי את הסבריו. שמו משה דיין. אז הבינותי שהאנשים הדוגלים במלחמה זו יש להם סיבות מסויימות. אבל בהתחלה חשבתי שזוהי שגיאה איומה."

להחזיר הכוך! גם בראיון זה לא שכח בן־גוריון לציין שבניגוד לדיין הוא מוכן בהחלט להחזיר את שארם־אל־שייך, יחד עם כל שאר השטחים המוחזקים (מלבד ירושלים והגולן) תמורת שלום.

אלא שבאורגיה הכללית של צביעות סביב בן־גוריון, שנמשכה גם השבוע, לא הזכיר זאת איש.

אמנות

תיאטרון

למות — לטובת מה?

המתאבד בתיאטרון העירוני בחיפה רוצה מאוד להיות סאטירה פוליטית, אבל מאחר והוא נכתב עוד בשנות העשרים, כאשר הסיסמה היתה סאטירה קונסטרוקטיבית שאינה מזיקה (מי שמע שעושים חביתה בלי לשבור ביצים?), חסרה כאן חריפות המחאה של סולוז'ניצין, למשל. לעומת זאת, מאחר והבמאי יוסף מילוא שינה כהנה וכהנה במקור, ועידכן אותו, לא צריך לבוא בטענות למחבר ניקולאי ארדמן.

המתאבד הוא סמיון סמיוניץ', קרוב־משפחה רחוק של גוגול ויונסקו, פועל מחוסר־עבודה. המחליט להתאבד, משום שאשתו אינה מכינה לו פרוסות־לחם עם נקניק בחצות הלילה. אבל חבל לבזבז התאבדות, אם אפשר להקנות לה משמעות, ומשמעויות למעשה שכזה, אינן חסרות. האינטליגנציה, למשל, דורשת מסמיון

„המתאבד"
סובייטים + נקניק

שיכריז כי מעשהו אינו אלא מחאה על דיכוי האמנות; הנשים מצפות שיודיע כי מת בגללן, ואילו הספסרים מצפצפים על סיבת המוות, כל עוד הם מקבלים את דמי־העמלה שלהם.

כאשר כל אלה חולפים בפני סמיון סמיוניץ', מתקבלת תמונה, מבודחת אם לא יסודית, של הסובייטים בימי ארדמן.

הנהנה: בודד. בסופו של דבר, מה שחשוב כאן יותר זה איך, ולא מה. לכן, הנהנה העיקרי מן הפרישה הוא יעקב בודו, אשר חי את דמותו של סמיון עד הסוף, עד אשר קשה להבחין איפה נגמר בודו ומתחיל סמיון, אפילו אם קשה לקבוע באיזה מידה הוא מתאים לכוונות ארדמן.

בודו הוא האיש הקטן הניצחי, הנדחף והמנוצל על־ידי כל הסובבים אותו. לידו, רות סגל, כאשתו, ודבורה קידר, כחותנתו, מציירות קריקטורות משעשעות.

העידכון של מילוא מוצדק אולי מבחינה מיסחרית, ואכן הקהל מגיב עם צחוקים במקומות הנכונים, אבל רפליקה כמו „מי רוצה לראות את הפירמידות?" אותה זורק סמיון כאשר מאשימים אותו באנטי־מהפכנות, אינה מוסיפה לעומק המחזה, אם כי שייכת בהחלט לחדירה הסובייטית ל־מצריים.

הבימוי נאה מאוד לעין, בעיקר במסיבת ההתאבדות בסוף המערכה הראשונה, וב־לוויה המסיימת את המחזה. והקומפלימנט הגדול ביותר שאפשר לתת לבמאי הוא כי כל מה שמוביל לסופי מערכות אלה מתנהל בקצב עירני, ואינו משעמם לרגע.

ובתיאטרון הישראלי המכובד, שעיקר כוב־דו רובץ על עפעפי הצופים, זהו הישג.

חמישה סולנים רוצים להיות משוגעים

„והיה באחרית הימים, / והרדין ישמיע לנו פיזמונים עבריים / ולפיזמונים יהיו חלים שאפשר יהיה להבין / ולחנים שלא ידמו לכל הלחנים האחרים, / ולמשוררים יהיו נושאים / ולזמרים יהיו קול וכשרון / והנגנים יידעו לקרוא תווים / ותינוקות בית־רבן לא יתביישו להאזין למיצעדים. / ואז תקום תקווה גדולה בלב העמון / ואפשר יהיה לא להסמיק כאשר חותמים על פיזמון".

נבואת־שקר? הבלים שלעולם לא יתגשמו? יתכן. ואף־על־פי־כן ישנם אידיאליסטים, משוגעים בודדים, אשר מזמן לזמן מנסים להוכיח כי זה אפשרי. וחמשת בני־החזון האחרונים בסידרה זו בחרו להם את השם הקולקטיבי „אחרית הימים".

האם הם שפויים? למה משוגעים? כי בקני־המידה של הבידור הישראלי אפשר לתאר אותם אך ורק כמשוגעים. וכי מה אפשר לומר על נערה כמו מירי אלוני (הקול שזימר את אחד ההימנונים של השנה: „זה לא עובר, זה לא עובר, אולי זה משהוא אחר.") שכל אמרגן מוכן להבטיח לה כוכבות מיידית, ולמרות זאת, היא מתעקשת להופיע במיסגרת להקה שאם, אכן, תזכה להופיע פעם בהופעות מסודרות, תקבל ביחד עבור הופעה מה שמירי מסוגלת לקבל לבד?

או בחור כמו גבי שושן, שהיה כוכב שיער — האם הוא שפוי בדעתו כשהוא מוותר על כוכבות בלעדית והולך להיות „חבר־קיבוץ", חלק מתוך קבוצה?

ומה אפשר לחשוב על אלי מגן, מי ששר בזמנו את „הבלאדה לעוזב קיבוץ", (בכף התקווה) ונחשב לווירטואוז בנגינה על בס, או צ'רצ'יל, אותו בחור בלונדי שלפני עידן ועידנים (וזה כבר היסטוריה) נתן את שמו ללהקת־קצב ונאלץ לעזוב אותה כשהתגייס לצה"ל, והחוזר היום ל־אחר השיחרור בהילה של גיטריסט מעולה? האם לא יכלו שני אלה למצוא לעצמם חלטורות שמנות ומצלצלות כיד המלך?

ולבסוף, זוהר לוי, מתופף שהירבה לנגן בהקלטותיהם של אחרים, וחי טוב מאוד מכך, שהתפרסם כמלחין חלכת האמבטיה, שאיש לא שמע את פזמוניה, משום שהוחרמה הופעה שהיא, כדי להתמסר לכתיבה והכנת חומר אך ורק בשביל „אחרית הימים"?

„פתאום מצאתי את עצמי," מסבירה מירי את המיוחד שבחומר לגביה. „הבעיות והשאיפות של האדם בחברה המודרנית", מנסה נחום שליט, השחקן ובעלה הצעיר של הזמרת, שמצא אשה עם חמישה. ואולי הוא שמצליח יותר מכולם להגדיר מה הם מחפשים בקדחתנות, על מה הם דוגרים כבר שמונה חודשים, ולמה בעצם הם משוגעים יותר משאר להלקות (הרי גם הם טוענות שהן מחפשות משהו מיוחד).

„לא פחות מתוק, כי אם מוסיקה רצינית," מוסיף אלי מגן, וזוהר מספר: „הנה, יש לי שירים שמחכים כבר ארבע שנים במגירה. שירים של חנוך לוין, עם אווירה ועם תוכן. זה אולי לא נעים לכמה סחדנים במדינה הזאת להודות בכך, אבל בארץ מפחדים מדברים מקוריים. ואפילו אם אין הם שירים פוליטיים או אנטי־מלחמתיים דווקא, הנה למשל אחד מ־שיריו של חנוך, סתם סאטירה עדינה באווירה הרסנית:

מר גוסקינד היה איש קטן
החיים עברו מעליו,

מגן, שושן, לוי, אלוני וצ'רצ'יל
שכב לך בשקט והנח להם להתקרר

ראשו הנוטה קצת לצד
כמעט ונגע ברגליו.

כשהיה בן עשרים ואחת
עוד נותרו לו שיני החלב;
מר גוסקינד היה איש קטן
החיים חלפו מעליו.

...הוא ראה איך קונים וקונים
והמוות קונה את כולם.
היה לו משרד לתווך,
הוא עשה עסקים פה ושם.

מה גוסקינד היה איש קטן
החיים עברו מעליו,
הוא נפטר בן שלושים וחמש
בקיץ או באמצע הסתו.

על קברו שמו אבן קטנה
ועליה באמצע נכתב:
„מה גוסקינד היה איש קטן
„החיים עברו מעליו."

„יש בארץ תופעה משונה," טוען זוהר, „או שאתה מוצא זמר עם קול נהדר, אבל מטומטם לגמרי ולא יודע להגיש שיר, או שישנו אחד שמבין את המילים ויודע להגיש, ולא יודע לשיר. ולשיר שירים זה כמו להגיש יצירות קטנטנות, וחשוב שישמעו את המלים אפילו, ואולי עוד יותר חשוב, כשלא נעים לשמוע אותן; כמו אותו שיר של חנוך לוין שרן אלירן שר בעבר. שיר שמצא את עצמו גונז במהירות עצומה:

„... שים ידך הימנית על הסנטר / והמוח הקטן על הארוך / שכב לך בשקט והנח להם להתקרר.
„משוך גבך למטה על האדמה / גע במצחך בעשבים קטנים / אל תסמוך ידיך לצדדים, כי אין לך על מה."

שירים אחרים שבחרו להם אחרית הימים? עמוס קינן, דליה רביקוביץ', יעקב רוטבליט, חיים חפר. בלי ספק זו גיבחרת בעלת קו מסויים. ואיך היו רוצים להגיש את הקו המסויים הזה?

זוהר: „היינו רוצים לתגיע לערב של שירה ממש, ואם מישהו כמו מייק אלפרדס היה מביים את זה, הייתי המאושר באדם."

מי רוצה לקנות מוזה ב־11.5 מיליון ל"י?

שחקן התיאטרון תחב בחגיגיות את הגופיה לתוך מכנסיו, וקשר את שרוכי נעלי־ההתעמלות בקשר אלגנטי.

המחזאי המודרני החליט שלא יסע הערב באופניים, בגלל האסטמה שלו, וחיפש כסף קטן. די לאוטובוס?

הבמאי הצעיר, בעל הרעיונות המקוריים, עמד ליד תחנת־הדלק, ובתנועה דרמתית הרים את ידו לעצור טרמפ.

ואילו מבקר התיאטרון הצטייד בגליל נייר־טואלט משומש, שמא יתבקש, במחילה מכבודו, לנשק למישהו.

וכולם גם יחד, הפנינים היקרות המקשטות את כתר הבוהימה הישראלית יוצאים לדרך, אל החינגא הגדולה, חנוכת בית־הנכאות החדש בירושלים, בו תינתן הזדמנות ממלכתית לתיאטרון הישראלי להיקבר ברוב פאר והדר, לשביעות רצונם הדשן של כל התורמים והמתרימים גם יחד. האורחים הנכבדים יבואו לראות איך אפשר לבזבז 11 וחצי מיליון לירות, כדי לחקים בית למוסד שלא קיים, אחרי שאלה אשר הציעו לחקים את המוסד עצמו, נשלחו לרעות באחו.

אמנם, לירושלים חבירה אין תיאטרון משלה, ומנהלי התיאטרון למיניהם טוענים אפילו שחקחל חפוטנציאלי שם הוא קטן כל־כך, שלא כדאי לחקים תיאטרון. ועוד מסתבר שכאשר לחקח ירושלמית, כמו תחאן, מבקשת תמיכות ממשרד החינוך והתרבות, משיבים את פניה ריקם.

מספרים אפילו, שקבוצת־שחקנים, שהתנדבה לעלות לעיר־הקודש ולהתיישב בה קבע, כדי לחקים תיאחזות חלוצית של תיאטרון, קיבלו תשובה ששיכנעה אותם להמשיך ולשבת בכסית.

יש אומרים, כי האולם החדש מפואר ומשגע אפילו יותר מהבימה, אבל שוכחים לחגיד שבתל־אביב חגדולה עוד לא מצאו תעסוקה מלאה לאולם הקיים, חנשאר סגור על מנעול וברית לעיתים מזומנות, מחוסר הצגות. ובסופו של דבר, מי בכלל צריך אולם תיאטרון כל־כך משוכלל, כאשר בכל חארץ כולה אפשר למצוא בקושי הצגה אחת בשנה שכדאי לראות, וגם זאת, בדרך כלל, הצגה קאמרית לאולם קטן?

אבל מה יכולה עיריית ירושלים המיסכנה לעשות, כאשר בא מיליונר ומכריח אותה לקבל שלושה מיליון לירות לחקמת תיאטרון? האם תאכזב אותו? מוטב לחתנחג בנימוס, לחוסיף עוד 8 וחצי מיליון לירות מן חקופה, ולחקים עוד אתר־תיירות.

תנועת העולם הזה — כוח חדש

אל פעילי התנועה

לבקשת הוועדה המרכזת, אני פונה אליך בבקשה להשתתף בפעולה שאנו רואים בה חשיבות מכרעת בשעה זו.

עם הימשך הפסקת האש, הולכות הבעיות הסוציאליות של המדינה ותופסות מקום מרכזי בתודעת הציבור.

תנועתנו היא בעלת גישה מגובשת, וידועה היטב, בעניינים הכלל־לאומיים, מדיניות חוץ ובטחון. לעומת זאת היו רק בירורים מעטים בפורום הרחב של התנועה על גישתנו לבעיות סוציאליות וכלכליות.

אמנם, עמדתנו בעניינים אלה התבטאה בנאומים רבים בכנסת ואף מחוץ לכנסת, אך הגיעה השעה, שכל פעילי התנועה יתכנסו ויתנו דעתם על עניינים חשובים אלה, כדי שקולנו ישמע בבירור ובמלוא התוקף, כשהתנועה ניצבת במלוא כוחה מאחורי דברים אלה.

לכן החליטו מוסדות התנועה לכנס את פעילי התנועה וחברי המרכזיים לדיון ממצה על השאלות הבאות:

(א) הפער הסוציאלי הקיים במדינה — האם יש לקיימו או לחסלו, ואם כן — איך?
(ב) האם יש לתנועתנו תפיסה בסיסית לגבי מחות חצדק חסוציאלי? אם כן — מהי התפיסה?
(ג) האם אנו דוגלים בחופש מוחלט של המאבק המקצועי או לאו, ומה עמדתנו כלפי ההצעות השונות לחקיקה המגבילה בסיכסוכי עבודה?
(ד) מה צריכים לחיות מעמדה של הסתדרות העובדים, דמותה, המיבנה שלה ומדיניותה?

אני פונה אליך אישית בבקשה לחשתתף בכינוס זה, אפילו אם כרוך הדבר בקורבן מצידך.

אני מייחס חשיבות עליונה להתכנסות זו, כדי ליצור תקשורת בלתי־אמצעית בין ראשי התנועה, פעיליה וחבריה, בעניינים אלה — כדי שנוכל, על דעת התנועה ואוהדיה ברחבי הארץ, לגבש עמדה תנועתית בעניין העשוי לעמוד במרכז חייו של כל אחד מאתנו, בחודשים הקרובים, ואולי אף במרכז מערכת הבחירות הבאה.

אנא, עשה את המאמץ!

הכינוס יתקיים ביום שבת, 23.10.71, באיזם ברית העבודה, רחוב קיבוץ גלויות 48, תל־אביב, בשעה 10.00 בבוקר.

אנו מקווים לסיים את הדיונים לקראת שעה 5.00—4.00 אחה"צ.

בברכה,

שלומי שרון

יום הממזר

פרשת הממזרים וגילוי עוברת קיומה של רשימת מנודים סודית במשרד־הדתות וכבר בתי הדין הרבניים, חשפו לעיני כל מציאות הנוגדת את מגילת־עצמאותה של ישראל ואת עקרונות מגילת זכויות־האדם. חוקי ישראל מקיימים הפרייה בין אדם לאדם בגלל מוצאו, גזעו, דתו או מינו. המשמעות: במדינת ישראל קיימת למעשה „כת טמאים".

הגיעה השעה שאזרחי ישראל, החרדים לאופיה הדמוקראטי של מדינתם, ולעליית־המונים ממזרח ומערב, ישמיעו קול מחאה. נוכח מציאות זו, ואחרי שנכשלו כל הנסיונות לפתרונות חלקיים, אין דרך אחרת מאשר לתבוע הנהגתם של נישואין אזרחיים לאלתר.

כדי לקדם מטרה זו החלטנו ליזום הקמתו של ועד ציבורי רחב למען חנהגת נישואין אזרחיים בישראל, ואנו פונים אל כל אזרח נאור להצטרף לוועד.

מתוך חזרחות עם קרבנות פרשות הממזרים, וכדי להפנות תשומת לב לבעייה החמורה, החלטנו להכריז על „יום הממזר" ולבקש את תמיכת הציבור כולו בפעולות המחאה שייערכו ביום זה.

רשימה ראשונה של חותמים:

ח"כ אורי אבנרי	ד"ר ג'ורג' טמרין
שולמית אלוני	נתן ילין־מור
פרופ' שרל בלוך	אלכס מסיס
הרב טוביה בן־חורין	חנה מרון
משה א. גלבוע	פרץ עופר
אורי הופרט	שמחה פלפן
ישעיהו ויגברג	ויקטור ציגלמן
אמנון זכרוני	יורם קניוק
חיים חפר	מנחם שמעון

אם הנך מסכים לקריאה זו, אנא שלח את חתימתך לת.ד. 104, גבעתיים. תרומתך דרושה למימון מודעות נוספות.

במדינה

דרבי אדם עם גיטרה, בלי אופנוע

אז זה ככה. עמוס ונגלר (24) פשוט רוצה להיות זמר. הוא עשה כבר את כל מה שהוא חשב שאפשר לעשות כדי להגיע לכך.

הוא עמד עם הגיטרה ושר בדיזנגוף. והוא עמד עם הגיטרה ושר בחדר־ההמתנה של המישרדים של פשנל. והוא עמד עם הגיטרה ושר במישרדים של חיים סבן. והוא עמד עם הגיטרה ושר בכל המישרדים של המפיקים האחרים, שהוא מכיר. את מיקי פלד הוא לא מכיר, במיקרה, אז אולי השבוע ייצא לו בכל זאת להיות זמר. כי השבוע הוא מתכוון לעמוד עם הגיטרה ולשיר אצל מיקי, ואולי מיקי יסכים להפיק לו את התקליטים שלו.

הצרה היא שעל מיקי פלד סיפרו לו רק השבוע. עד אז, בטעות, הוא חשב שהמפיקים נגמרו לו. ובגלל המחשבה הזאת, הוא החליט ללכת בדרכים אחרות. הוא הבין שאולי אי־אפשר להתרשם כיאות משירה מלווה בגיטרה. אז הוא חסך שישים לירות, והקליט את השירים שלו. את סליל הטייס הוא נתן בהתחלה לשיסל, שיסל אמר לו לחכות שבועיים. הוא חיכה שבועיים, ואחר כך שיסל אמר לו לחכות עוד. אז הוא חיכה עוד, ואחר כך החליט לקחת את הסרט בחזרה, כי לפי איך ש־שיסל התנהג, זה היה יכול לקחת לו עוד חצי שנה עד להחלטה הסופית.

עמוס ונגלר
„עכשיו החלטתי להשתקע!"

את הסרט שלקח משיסל, הוא נתן לחיים סלוצקי. חיים סלוצקי אמר לו לחכות. עמוס חיכה. אחרי כן הוא חיכה עוד פעם. אחרי כן הוא לקח את הסרט בחזרה.

אחרי כן הוא התחיל לחשוב שאולי לא די לדעת לשיר כדי להיות זמר. הוא הסתכל על זמרים אחרים, וראה שיש להם דברים אחרים — מלבד קול — כמו אופנוע, למשל. אבל לו לא היו דברים אחרים — כמו אופנוע, למשל. אז הוא השתמש במה שהיה לו.

היה לו חבר, בשם רלף קליין, והיה לו נייר דעיפרון. והיה לו, כמובן, את עצמו. אז הוא התחיל ללכת עם החבר ברחובות, ועל הגב שלו תלה שלט, שצייר בעצמו על חתיכת קרטון: „אני אוהב פיזסום".

10 ל"י לשעה. השלט הזה היה דווקא רעיון די טוב. כי כל מיני אנשים חשובים התחילו לשים לב אליו. אורי זוהר לקח אותו לתוכנית הטלוויזיה שלו, ודורי בן־זאב לקח אותו לתוכנית הרדיו שלו. הוא נעשה פופולארי כימעט כמו זמר אמיתי. עובדה: שלוש חברות מיסחריות החליטו שהפופולאריות שלו שווה כסף, וישלמו

(המשך בעמוד 26)

אני 11

זה קרה בשעות הצהריים של יום חמישי האחרון:

הנערה דקת־הגיזרה וחמטופחת, בעלת השיער האדמדם, לפתח באצבעותיה תארוכות את הגה המכונית המפוארת, ולחצה בקלות על דוושת הגאז. עיניה המאופרות בעדינות, סקרו בשלווה את כביש תל־אביב—לוד, החולך ונמוג במחירות מסחררת מתחת לגלגלי מכוניתה, בעוד מחשבותיה נתונות אל השעות חרגועות הבאות, אותן תבלה בסלון חווילה שלה בסביון.

פתאום נכנס משהו זר ושונה אל תמונה ההדורה והשלווה הזאת: חיפי מגודל־שיער, משופם ומזוקן, שעמד בצד הדרך, והושיט ידו לטרמפ.

החמשך — שחיה טבעי מאוד לגבי הנהיפי האמריקאי, ונועז במיוחד עבור הנערה השמרנית, שהוריה נסעו לחו"ל לחופשת־קייץ — התרחש כעבור שעות ספורות על השטיח העבה בסלון חווילה הסבזונית: שני גופות עירומים ומלאי־תאווה, שברו את האחרונה בסידרת המחיצות שהפרידו ביניהם לפני שנפגשו, שוחחו, התיידדו ולבסוף — התאחבו.

אילו היה קורה במציאות — לא היה בסיפור האהבה הנ"ל — שום דבר מעורר תשומת־לב או יוצא־דופן: מיליוני זוגות צעירים אחרים בעולם, מגשימים מדי יום את עקרונות האהבה החופשית בדייוק באותה דרך, תוך ציפצוף על המוסר הזעיר־בורגני המיושן.

המיוחד בסיפור הוא שהוא לא קרה במציאות — אלא בסרט ישראלי.

מישגל אינו זקוק לחזרה

ליתר דיוק: הוא מחווה את סצינת־הפתיחה של סרט חדש בשם: הטרמפיסט. אמציה חיוני, מפיק הסרט, ועמוס ספר, הבמאי והתסריטאי שלו, טוענים כי סצינה זו היא הנועזת ביותר שנראתה אי־פעם על בד הקולנוע הישראלי.

כל כך נועזת — עד שאפילו אותן נערות ה„מוכנות־לעשות הכול" כדי לחשתף בסרט, התגלו כעצורות וביישניות בשעת מיבחני־אבד. עשרות נערות כאלה ניגשו למיבחנים, שנערכו לפני כמה חודשים כדי לזכות בתפקיד הראשי בסרט.

אחת מהן — איריח מוהר, אשתו הצעירה והבלונדית של עיתונאי דבר, עלי מוהר, היתה המאושרת שהצליחה לקבל אותו. אבל לא לאורך ימים. כאשר נערכו

אשתו של משורר המופשט מחפשת בסרט ישראלי חדש

החזרות האחרונות, שבועיים לפני תחילת הצילומים — התברר שאירית אינה מסוגלת למלא את כל דרישות הבמאי.

„הוא דרש ממני להתעלס באהבים — באופן ממשי — מול המצלמות", מספרת אירית. „הייתי מוכנה לעשות זאת. אבל רק בשעת ההסרטה. לא חשבתי שנחוצה חזרה על הפרטים האינטימיים האלה!"

עמוס ספר חשב אחרת, והחליט — ברגע האחרון — לבטל את השתתפותה.

אבל היתה נערה אחת, שהתאימה לכל הדרישות: היא היתה יפה. היה לה ניסיון במישחק. וחשוב מכל: היא היתה משוחררת לגמרי.

ולא היה בכך שום פלא: משום שעבור לילי אבידן, אשתו של המשורר־סופר־תסריטאי־צלם־קולנוען־במאי ועוד ועוד דויד אבידן, אשר הצליחה לזכות בתפקיד המיוחל למרות התחרות הקשה — ה־שיחרור הנפשי אינו משהו מלאכותי, שהורכב עליה לצרכים קאריריסטיים.

עבורה — זוהי תורת־חיים.

שלוש שעות לאחר שהסתיימו הצילומים הראשונים של סצינת המישגל הבעייתית — נראתה לילי בבית־קפה תל־אביבי, כשהיא שלווה ורגועה.

„זה היה נחמד מאוד," סיפרה. „אשר (צרפתי — המשחק לצידה את התפקיד הגברי הראשי) ואני היינו עירומים ל־גמרי — אבל לאחר כמה דקות מבוכה הרגשנו טבעיים ומשוחררים לגמרי.

„היו שם בערך שמונה אנשים — צלמים, במאי, סכנאים — והם לא הפריעו לי בכלל. אני חושבת שכאשר שחקן משחק בסרט, הוא צריך לשאוף — ככל האפשר — לשחק את החיים. מה פית־אום שהמצלמה תעצור על השחקנים, כאשר הם לבושים? כל אחד יודע שאנשים לא רגילים להתעלס באהבים במצב לבוש."

דיעות קיצוניות מסוג זה, לא היו תמיד אופייניות לה. כאשר סיימה לילי, בת לאם רופאה ולאב שהיה נשיא התאחדות בעלי המלאכה — את בית־הספר התיכון ברחובות, עיר הולדתה, היא התחתנה ב־אופן קונבנציונאלי למדי עם חייל־קבע בחיל־האוויר, בשם ארי סגל.

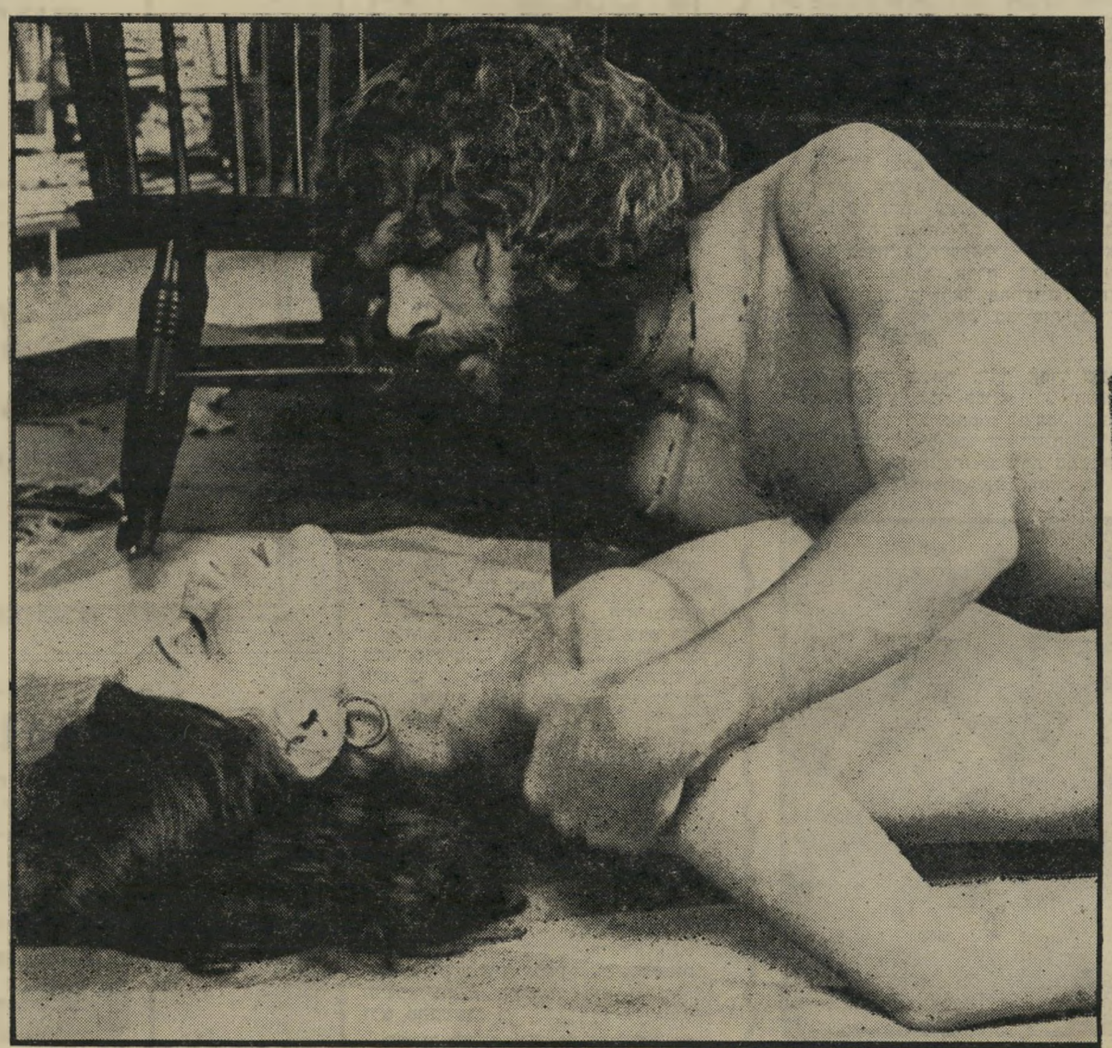
אבל לא לקח הרבה זמן כדי לגלות שהקונבנציות לא נוצרו עבורה. בעלה התייחס לשאיפות המישחק שלה כג'וקים שנכנסו לה לראש בגיל הטיפש־עשרה, דרש ממנה לעזוב את לימודי המישחק שלה בבית צבי. במשך שלוש שנים הצ־ליחה לילי לשלב את לימודי המישחק (בלי ידיעת בעלה) עם חיי הנישואין. בצורה זו היא גם הצליחה לסיים את הלימודים שם. אבל כאשר ניסתה לעבור לשלבים מעשיים במיקצועה — גברו חי־לוקי־הדיעות בין השניים. לילי התגרשה, ונסעה לחו"ל.

„טיילתי במשך כמה חודשים ברחבי אי־רופה. ניסיתי לחפש את עצמי שם," היא מספרת. היא לא הצליחה למצוא משהו מוגדר, וחזרה לארץ. בארץ, חודש לאחר מכן, היא מצאה את דויד אבידן.

„דויד פתח לי דברים שהיה לי קשה להגיע אליהם," טוענת לילי. „בשלב מסו־יים בחיי אבדתי קונטקט עם הנשיות שלי. דויד עזר לי להגשים אותה."

תהליך ההגשמה, שהתחיל מאז הי־כרותם לפני קצת יותר משנה, דרך נישואיהם, כחודשיים לאחר מכן, ועד היום — הצליח להרגין את לבם של כל יושבי בתי־הקפה בדיזנגוף. לילי התחילה לפרוח. היא הפגינה מלתחה סופר־אופנ־תית, גיזרה שהלכה וההתדקה מחודש לחודש, וחיוך נצחי. היא הפכה אחת ה־חתיכות הטובות ביותר בתל־אביב.

מקרינה נשיות!"

סצינה מ„הטרמפיסט": לילי אבידן בעירום, כשאשר צרפתי מחנה עמה אהבים

אסור להיות תמיד חכמה

„כך צריכה להיות אשה," טוענת לילי. „אף פעם לא יותר מדי חכמה, ותמיד חייכנית, סימפטית, ומלאה צבעים עליזים ושיגעונות קטנים של אופנה."

יש לה דיעה שלילית מאוד על האשה הישראלית המצוייה: „היא יותר מדי אי־דישע־מאמע. היא מגשימה את האימהות שלה — במקום לנסות להגשים את הנש־יות שלה."

עוד דבר שהאשה הישראלית אינה יודעת: לקחת דברים בקלות. „האשה הישראלית היא יצור סובל באופן כרוני. היא חייבת להיפטר מנשמת המדיאה שלה. ההתייחסות שלה לדברים שקורים לה אינה נכונה. היא מעמיסה את כל המוסר של העולם על עצמה. כל ניסיון שעובר עליה בחיים, הופך אצלה לקיבעון דיפר־סיבי. היא אינה מסוגלת להתייחס לדב־רים שקורים לה כאל חוויה. אין לה כושר ההיסחפות."

הנשים הישראליות מצידן — אינן מת־פעלות במיוחד מלילי.

„הן פשוט נדהמות מהקרנת הנשיות שלי," היא מגלה. חוסר הסימפטיה מצידן אינו מפריע לה במיוחד. „תמיד הייתי אחת מן החבר'ה — ולא סבלתי מעולם מחוסר אהדה. ההבדל הוא, שעכשיו ה־אהדה היא בעיקר גברית!"

ואם לשפוט לפי הכמויות שבהן היא נשפכת עליה בכל פעם שבו היא מראה את עצמה בציבור — אפשר להבין שהיא בהחלט מספיקה לה.

במדינה

(המשך מעמוד 24)

לו כדי שישא על גבו וחזהו שלטי־פיר־סומת שלהן.

זה דווקא החניף לו מאוד, שמישהו מעוניין לממן את ההסתובבות היומית שלו בדיזנגוף, ולשלם לו ולחברו עשר לירות לשעה. הוא הבין שהזמן שלו שווה כסף.

אבל הרווחה החומרית וההצלחה הפיתאומית — עם כל הטוב שהיה בהן — לא הצליחו להשכיח מלבו עובדה יסודית אחת: הוא עדיין לא נעשה זמר.

„קודם חייתי נורמלי." בשלב זה הוא התחיל להתלבש בחולצת מיני, שמתחתיה הציצו תחתונית הלבנים, ועוד כמה דברים.

„למה אני עושה את זה?" שואל עמוס, „פשוט מאוד: אני מקווה שאולי התלבושת הזאת תעזור לי להיות זמר. יכול להיות שזה נשמע לא־הגיוני. אבל את כל הדרכים ההגיוניות כבר ניסיתי במילא, אז מה יש לי להפסיד?"

בהתחלה, לפני כשנתיים, כאשר הגיע לארץ מארצות־הברית, הוא אפילו לא שר ברחובות. „התנהגתי באופן נורמלי. כפי שהתנהגתי כל חיי — מאז שנולדתי בארץ — ועד שסיימתי את בחינות־הבגרות בניו־יורק אליה הגעתי בגיל 10. אחר הבגרות, אמרתי שלום להורי — ונסעתי לארץ.

הייתי כאן קצת, ואחר כך הסתובבתי בעולם. לפני שנתיים — כאשר הייתי בן 22 — חזרתי לישראל באופן סופי.

„מכיוון שתמיד רציתי להיות זמר — התחלתי, באופן טבעי, לנסות להגיע לזה

ונגר (שמאל) בפעולה
„אני הולך להשתגע..."

בארץ. אבל עשיתי את הכל בצורה נורמאלית. רק עכשיו התחלתי להשתגע. ואני פשוט לא יודע למה לא הולך לי.

„יש לי שירים טובים. ברמה של הביטלס. ממש שירים טובים. אני הולך להשתגע בכל פעם שאני נזכר שאף אחד כימעט לא שומע אותם. אני לא יודע מה אני יכול לעשות עוד. אולי יש משהו שעוד לא חשבתי עליו? יכול להיות שמיקי פלד יקח אותי?"

מכשפות מחרמנות. „הוא מוכרח להצליח," אומר החבר הכי טוב שלו, דלף, במאי סרטים בן 42 מאנגליה, הנראה כמו היפי בן 22. „יש לו קול נפלא, והשירים שלו גאוניים. חוץ מזה — יש לו מה להגיד."

רוב הדברים שהוא אומר, יכולים להכלל בכל „אני מאמין" היפי ממוצע. הם דנים בעיקר בחוסר קומוניקציה ובהתעלמות מן הצדדים היפים של החיים. אבל חוץ מזה, יש לו דברים מיוחדים להגיד על הבחזרות הישראליות: „הן חושבות שהכל מגיע להן. הן מבקשות תשומת־לב — אבל לא נותנות שום דבר בתמורה. הן סתם שובי־ניסטיות וגזעניות."

מרוב מחשבות רעות על הישראליות — יצא לו אפילו שיר עליהן: „מ־מ־כשפות / הישראליות / מחרמנות ולא נותנות / ולא מתביישות!"

ואם זה לא נקרא שירה ישראלית מקורית — אז מה כן?

קבוצת הכדור

„העולם כולו נגדנו!"

שלושים ושבע שנים חלמה קבוצת הכדורגל של הפועל חדרה לזכות בפירסום ותהילה. במשך שלושים ושבע השנים, מאז נוסדה הקבוצה, היו דורות של כדורגלנים ששיחקו בשורותיה, על סף התהילה הספורטאית. כי הפועל חדרה לא היתה תמיד קבוצת פרובינציה אפורה שאוהדי הקבוצות הבכירות בליגה הלאומית מוכנים לראות בה שעיר לעזאזל.

היו שנים בהם היתה הפועל חדרה קבוצת כדורגל שאסור היה לזלזל בה. כך היה בתחילת מלחמת העולם השנייה, כאשר הבריטים, שחייליהם שכנו במחנות בסביבת חדרה, סייעו לקבוצת הפועל המקומית לרכוש חמישה שחקני רכש מתל־אביב, בהם הרברט מייטנר הגדול מהכוח וינה. וכך היה בעונת המשחקים 1953—4, כשהפועל חדרה העפילה לראשונה בתולדותיה לליגה הראשונה, בה נשארה שנה אחת.

והנה, מה שלא הצליחו דורות של כדורגלנים להשיג בבעיטות אין ספור ובנחלים של זיעה, עשו כדורגלני ועסקני הפועל חדרה השנה. הם שברו את כל השיאים בכדורגל הישראלי — אבל לא על המגרש. הפועל חדרה, הקבוצה המדוברת ביותר בישראל בחודשים האחרונים, זכתה ללא ספק באליפות בתי־המשפט של ישראל.

הכל התחיל בשער בודד אחד, שער עצמי שהבקיע מגן קבוצת בני־יהודה, יוסף מוכתר, במשחק קבוצתו, עם הפועל חדרה בחודש פברואר השנה. בגלל שער זה נחשפה קנוניה למכירת המשחק. בגללו פרצו המהומות של אוהדי בני־

עמקן שפירא
„מדוע שתקו?"

Ω OMEGA

אומגה־
השעון
הראשון
שנענד
על הירח

אולפן גרג
(בריקמא)
פותח ב־24.10
קורס ערב
ל־קצרנות
עברית ו/או אנגלית
הצלחה מובטחת! הרשמה:
תל־אביב, גורדון 5, טל. 236209
ירושלים, „הפקיד", בצלאל 18

תמונות צבעוניות
* ע"י המעבדות המשוכללות ביותר בארץ!
* הגדלות מצוינות, בגודל גלויה (9/13) ב־35 אגורה!
* צילומי פספורט, בן־רגע!
* העתקת מסמכים בו במקום!
פוטו־ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 31

גל המשגעת את המדינה - הפועל חדרה:

שחקן ארצי
„הפועל" הפקירה אותנו!"

שחקן שוורץ
„רוצים אותי ב־40 אלף!"

שחקן ארגז
„נשלם לעורכי־הדין!"

שחקן סורן
„אשתו של חממי גילתה לי"

יהודה לפני משרדי ההתאחדות לכדורגל. שער זה החל לגלגל את כדור השלג ה־גדול של ועדת עציוני, שהביא להדחת כל עסקנות הכדורגל הישראלי, ולשורה ארוכה של דיונים משפטיים, צווים וצווי ביטול בכל הערכאות, המחייבים השכלה משפטית גבוהה כדי להתמצא בסבכם.

אחרי כל אלה מתעוררת השאלה: האם יש בכלל קבוצת כדורגל הנקראת הפועל חדרה, או כל זה אינו אלא פאטא־מורגנה, המתרוצצת בין בתי־המשפט ומוסדות ה־ספורט הישראליים?

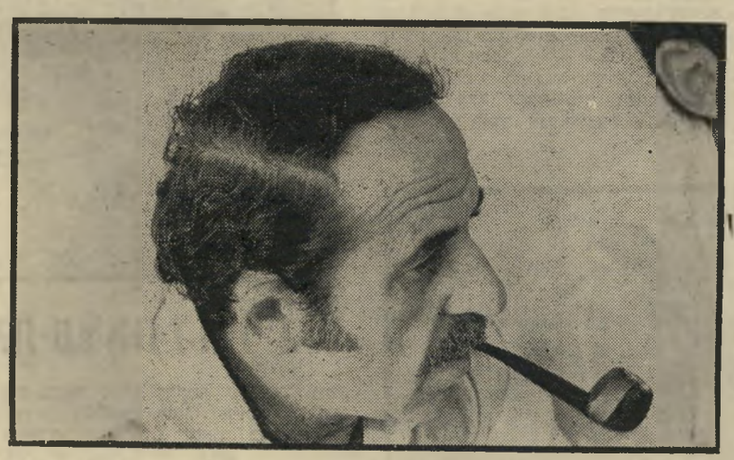
כדור המזל

הפועל חדרה חיה ומתגוררת בחדרה, בינתיים. בינתיים היא אפילו משחקת כדורגל, כמו שאירע ב־מוצאי־חג הסוכות השבוע. אבל מצב זה הוא זמני בהחלט, לדעת מרבית כדורגלני הקבוצה ואוהדיה.

טרכו כסף לעורכי הדין בשביל להילחם. נהיה מוכנים להשתתף בהוצאות, אבל בליגה א', אין לנו מה לעשות יותר."

זה לא רק עניין של כבוד מקומי. עבור העסקנים והאוהדים השרופים של הקבו־צה זה עניין של חיים — אם יאבדו את אמונתם בצדק, הם טוענים, יאבד הטעם לחייהם. ברחובות חדרה, בבתי־הקפה שלה, במגרש הספורט של הפועל, עדיין לא נכנעו האוהדים. הם מביעים את זעמם נגד העולם כולו, שחבר יחד נגדם כדי להדיחם ממפת הכדורגל הלאומי. הם שונ־אים את העתונות, את הטלוויזיה, את ה־מערך, את ההתאחדות, את יגאל אלון וגולדה מאיר. „הם לא ידברו יותר בעיר הזאת!" נשבעים האוהדים, „המערך הפ־סיד כאן אלפי קולות."

רפי אשכנזי, אחד האוהדים השרופים של הקבוצה בטוח כי כל העניין התחיל במזימה. „הכניסו לנו גייס חמישי ל„הפועל חדרה — את יוסף חממי, שמכר את ה־משחק לבני יהודה. זה הכל היתה מלכו־דת כדי לדפוק אותנו. הוא פשוט נשלח

עסקן קריסטל
„אנחנו הקורבן לשחיתות בכדורגל!"

שמונה משחקני המפתח של הקבוצה התכנסו השבוע לישיבת חירום. „אנחנו לא שחקנים של ליגה אל"ף!" סיפר ה־כדורגלן שלמה ארצי, 27, יליד הונגריה, על מסקנות האסיפה. „החלטנו שאם יורידו את הפועל חדרה לליגה א', נעזוב את הקבוצה. לא רק זה, אלא שאז לא נמשיך בשום אופן לשחק באף קבוצה השייכת למרכז הפועל. לא איכפת לנו שהפועל חדרה תתפרק, רק שלא יעשו מאיתנו שעיר לעזאזל!"

חברו לקבוצה, אבי ארגז, 23, יליד תל־אביב, מוסיף: „בשום אופן לא ניש־אר בקבוצה אם תשחק בליגה א'. כל אחד מאיתנו עולה עשרות אלפי ל"י. אנחנו מוכנים לשחק ולא לקבל גרוש מהקבוצה אם תישאר בלאומית. אם יצ־על ידי עסקני מכבי המקומי כדי להרוס את קבוצת הפועל. זהו. עכשיו אנחנו מסתובבים כבר שבעה חודשים כמו משוגעים."

מזכיר הקבוצה, עמוס קריסטל, קצין מילואים משופם העומד מאחורי מאבקיה העקשניים של הקבוצה להישאר בליגה ה־לאומית, תולה את הקולר במול הרע: „לא היה לנו מזל. כשהתחלנו לשחק ב־ליגה הלאומית הבאנו במיוחד כדור מחוץ־לארץ שיביא לנו מזל. והנה, באחד המשחקים, הוציא לנו השופט את הכדור בטענה שהוא קל מדי. הפסדנו את המש־חק. מאז לא הלך לנו. תמיד כשהיה לנו יתרון בשדה היינו מפסידים. לעיתים קרובות היו השופטים פוסלים לנו את הגולים שהבקענו. לא הלך לנו.

„עכשיו כולם נגדנו, למרות שאף בית משפט לא מצא אותנו עדיין אשמים. כו־לם נגדנו. הטלוויזיה מראיינת את האוויי־בים שלנו ואת מענותינו מסרבים לשמוע. אנחנו פרובינציה ולכן זה נוח לדפוק קבוצה כמו שלנו, כדי שמישהו יהיה קור־בן לשחיתות של הכדורגל הישראלי."

אי אפשר לחיות כסמל

אומר קריסטל: אם תרד הפועל חדרה לליגה אל"ף, לא נוכל לעמוד בהתחייבויות כלפי השחקנים. ההכנסות שלנו בעונה הקודמת היו 200 אלף ל"י, נותרנו עם גרעון של 40 אלף ל"י. בליגה א' לא נוכל להכניס במשך העונה יותר מ־50 אלף ל"י. בינתיים השקענו 30 אלף ל"י בקניית שחקנים חדשים. לכן תכננו למכור את השחקן שלום שוורץ ב־40 אלף ל"י. אבל האוהדים לא רוצים לשמוע על זה."

מספר שלום שוורץ, 20, יליד חדרה וכוכב הקבוצה: „אם הקבוצה תרד מה־לאומית אני לא יכול להישאר בחדרה. אני הולך איפה שנותנים כסף. אני נשוי. אין לי מקצוע אבל יש לי שני ילדים. אנחנו גרים ארבע נפשות בחדר וחצי. בהפועל חיפה הבטיחו לי דירה של 70 אלף ל"י ומשכורת של אלפיים לירות ב־חודש. אני מוכן אפילו להיכנס להסגר בשביל זה. אומרים לי שאני הסמל של חדרה. נולדתי כאן ואני הכוכב. אבל לא יוצא לי מזה כלום. מסמל אי אפשר לפרנס משפחה."

להזכיר לאנשי חדרה את שמו של יוסף חממי, האיש שסיפר כי שילם כסף לבלם בני־יהודה מנחם כהן כדי שימכור לקבו־צתו משחק, זה כמו לנפנף בבד אדום בעיניו של שור רעב.

עכשיו יודעים עליו בחדרה את הכל: „הוא קלפן. תמיד הסתובב עם כסף בכיס. הוא היה מספר שהוא יכול לקנות איזה משחק שהוא רוצה." נזכר נתן שפירא, מנהל מחלקת הכדורגל של הפועל חדרה.

ניסים דנגור, מורה בן 28, מאוהדי ה־קבוצה, מוכן להישבע כי חממי נפגש אי־תו אחרי פיצוץ הפרשה והיה מוכן לשתוק תמורת 20 אלף ל"י. השחקן משה סולן מוכן להעיד על שיחה שהיתה לו עם אשת חממי: „שאלתי אותה איך יכול היה לעשות לחבריו בקבוצה מה שעשה. היא אמרה לי: ‚הוא עשה זאת בשביל כסף. אתה לא היית עושה אותו דבר בשביל כסף?' נדהמתי. מובן שסיפרתי להנהלת הקבוצה על השיחה."

בינתיים מוסיפה הפועל חדרה להתקיים בזכות התקוות. אוהדיה עדיין מאמינים בנס שיאפשר להם לשחק בלאומית. את התרחשות הנס הם מעודדים באמצעות בתי־המשפט. הרבה גולים לא יהיו מזה אבל אליפות אחת תהיה ודאי שלהם.

הסופרת

דרך התלאות של מספרת לבירסום ספרה הראשון:

„כל מוֹל רצה לשכב איתי!"

באין דוסטוייבסקי, היא החליטה לקחת את המשימה על עצמה: „בהתחלה — אחרי שהשתחררתי מן הצבא — ההתלהבתי לעבוד כעיתונאית בעולם האשה. נורא הצטיינתי שם. אפילו קיבלתי ציון־לשבח מטעם מכון הייצוא על אחת הכתבות שלי." אבל חצי שנה של עבודה עיתונאית הספיקה לה כדי להבין שלא בה נימצא היעוד האמנותי שלה: „בעיתונות כות־ — אלא להסתגל למציאות: מצאתי עי־תונאי אחד — חביב ונעים מאוד לשיחה — שהסכים להוציא לאור את הסיפורים. כמובן — בתנאי שאתמסר לו. היה לי חשוב מאוד להצליח כסופרת, ולכן הס־כמתי לתנאיו.

„אבל כאשר באה שעת מילוי ההב־טחות — הרגשתי שאיני מסוגלת לזה. היתה לי הרגשה אימה. העיתונאי הניח

הזמרת

כה. היא נמשכה חמש שנים, ועברה דרך כל ארצות אירופה, וחלק גדול ממדינות ארצות־הברית.

שם מצאה אלה שני יעודים אמנותיים: זימרה וקולנוע. „לא הצלחתי ביותר בתחו־מים האלה," מספרת אלה. היא הופיעה בתפקיד קטן בסרט, אבל „הרווחתי יותר כסף כאשר עבדתי במלצרות." כישלונה כזמרת וככוכבת קולנוע לא ייאש אותה. „חלום חיי היה עדיין להיות סופרת."

מדורבנת על־ידי מראות החלום הזה — לא הפסיקה אלה מעודה לנסות למצוא מו"ל עבור סיפרה.

חמש שנים לאחר שהשלימה את סיפרה, היא מצאה אותו. שמו היה אברהם ירון, והיא הגיעה אליו באמצעות ידיד משותף.

ירון התאהב באלה דרך המכתבים. הוא שלח לה חצי כרטיס־טיסה לישראל, והב־טיח להוציא לאור את סיפרה.

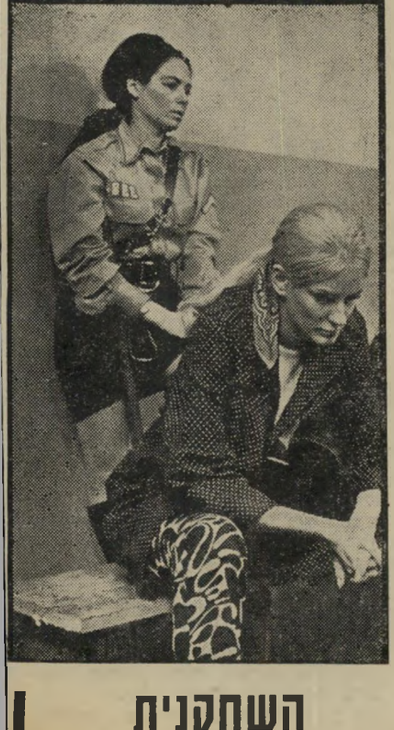
לאחר שלושה שבועות של היכרות. הם התחתנו. וכך קרה דבר שאלה ניסתה להי־מנע ממנו כל חייה: המו"ל שלה — היה גם האיש שאתו ניכנסה למיטה.

„בצורה כזאת — זה באמת לא הפריע לי," מחייכת אלה.

הזוג המאושר נסע לבלות את ירח־הדבש שלו באירופה. כאשר חזרו משם — הזמינו את כל ידידיהם למסיבת חתונה. אבל בזמן שעבר בין ההודעה על המסיבה עד למסיבה עצמה קיבלו הידידים הודעה חדשה: הם מתגרשים. המסיבה בוטלה.

אבל לא הספר.

„זה מספיק לי כדי להיות מאושרת," מצהירה אלה. „סוף סוף, השבוע יוצא הספר שלי לאור. אני חושבת שכבר הגיע הזמן!"

השחקנית

6 פרצופים לאלה ברקת, כפי שהציעה את עצמה להוליבוד

השבוע נודדה בישראל סופרת חד־שה. שמה — אלה ברקת.

ונא לא לבלבל אותה עם כוכבת־הקול־נוע שנולדה בשעתו — אלאונורה שיין.

וגם לא עם העיתונאית אלה ברקת.

וכמובן שלא עם הזמרת אלה גרינברג.

זוהי אמנם אותה אישיות — אך בהת־גלמויותיה השונות.

■ ■ ■

אלה ברקת (31), בעלת השיער ה־שחור, העיניים כנ"ל היוקדות, ועור הפנים הלבן־שקוף, היא פשוט בחורה בע־לת נשמה אמנותית, המנסה להוציא את הנשמה הזאת החוצה.

היא מנסה לעשות זאת כבר במשך עש־רים שנה — מאז שפירסמה את שירה הראשון בדבר לירידים, כאשר היתה עדיין עולה חדשה מרוסיה, תושבת מעברה ו־מלאה רגשי־נחיתות.

פירסום השיר מילא אותה באמביציה מלאת־תיקווה: להיות סופרת בישראל. „אבל זה לא כל כך קל. הויה־דולורוזה שעברתי היתה מספיקה לדוסטוייבסקי, כדי לכתוב שלושה ספרים עבי־כרס, לפחות," מעידה אלה.

בים על מאורעות חיצוניים. אני רציתי לכתוב על הפנים. על מה שנימצא עמוק־עמוק בתוך הנשמה."

כדי להגיע עמוק־עמוק, נסעה אלה רחוק־רחוק. היא שכרה חדר קטן אצל צייר בעין־הוד, והחלה כותבת סיפורים קצרים בקצב מהיר. אחרי שהיו לה 35 סיפורים, היא בחרה מתוכם 22 ונסעה בחזרה לתל־אביב.

בתל־אביב התחיל אחד הקטעים הקשים ביותר בויה־דולורוזה שלה.

■ ■ ■

„מחר מאוד הסתבר לי שאף מו"ל אחד לא יוציא לאור את הסיפורים שלי סתם כך, בלי לקבל תמורה. ביקרתי אצל חמישה מו"לים, ואצל כולם חזר אותו סיפור על עצמו: הם היו מוכנים להוציא לאור את הסיפורים שלי, אבל בתנאי אחד: שאשכב אתם. לזאת לא הס־כמתי.

„אני זוכרת שבאותה תקופה הזדעזעתי עמוקות מן הטבע האנושי, עד שנתקלתי בזה במציאות — לא האמנתי שאנשים מסוגלים לבזות את עצמם בצורה כזאת. בשלב מסויים, החלטתי שאין לי ברירה את הראש הזקן והקרח שלו על גופי. ואז תקפה אותי בחילה איומה, וברחתי לבית־השימוש. שם הקאתי בצורה נור־איה, ואחר כך ברחתי משם.

„נסיון זה לימד אותי שלא זו הדרך. בכל אופן לא עבורי."

אלה ירדה לאילת — מבלי שהצליחה להגשים את חלומותיה הספרותיים. לאחר שנתיים וחצי דרומיות, כאשר אספה די כסף — החליטה לנסוע לחו"ל. היא הגיעה בתחילה ליוון — שם התחילה לכתוב את ספרה אל שום מקום.

■ ■ ■

מיון עברה לגרמניה. „ביוון היה לי טוב בצורה יוצאת מן הכלל. חיי־תי בזול, ולא הפסקתי להתפעל מן החור־בות, מן האנשים, מן הכנסיות, מן האוכל הפשוט והטעים, ומן השמש. אבל נסעתי לגרמניה, משום שהיה לי מבוי סתום עם הספר, וקיוויתי לפתור אותו בגרמניה. באותה תקופה היתה ליחסי ישראל־גרמניה משמעות אקטואלית, והכנסתי את המש־מעות הזאת לספר."

בגרמניה סיימה אלה את כתיבת סיפרה. אבל הדרך אל התהילה היתה עדיין ארו־

במדינה

מנגנון

יומנו של
רכז תרבות

לפני שבע שנים, בגיל 56, נפטר ד"ר חנוך סבירוני, מי ששימש כרכז התרבות של מועצת פועלי רעננה.

עם פטירתו התכנסו מול קברו עסקני הישוב, נציגי הוועד הפועל של ההסתדרות ומאות מתושבי רעננה.

באותו מעמד הודיע מנהל המרכז לחינוך ולתרבות של הוועד הפועל בצלאל שחר, כי בדעת המחלקה שהוא עומד בראשה להוציא לאור ספר בשם יומנו של רכז תרבות, שיכיל את הרצאותיו של הנפטר.

ד"ר סבירוני, שאחד מתפקידיו היה להרצות ברעננה וסביבתה, נהג לרשום את הרצאותיו ואת הפתיחות להרצאות של מרצים זרים שהגיעו לרעננה. במשך הזמן הצטברו מאות דפים.

יחסו של סבירוני לכתבי היד, דבק גם במשפחתו, שראתה בהבטחת שחר מעין נדר.

כתבי היד הכילו ביקורות שונות על ספרות ואמנות, מאמרים וכן רשימות

נפטר סבירוני
יחס לכתביו

שפירסם ככתבו של עתון חוץ.

מספרת הבת שפרה סבירוני, סטודנטית לספרות (27): „הבטחתו של בצלאל שחר להדפיס את כתבי היד של אבי לקראת יום השנה לפטירתו נאמרה ליד הארון וליד הקבר הפתוח. היא נשמעה כנדר."

חודשים מספר לאחר ההלוויה אספה המשפחה את רוב כתבי היד והעבירה אותם לידי בצלאל שחר, שמיהר להודיע שבתום שנה, עם גילוי המצבה, יהיה הספר של סבירוני מוכן. כן הודיע שהחומר יודפס על חשבון הוועד הפועל.

השנה הראשונה עברה ואין זכר לספר. כשהחלה המשפחה מזכירה את עניין החומר, השיבו לה ב„עוד מעט. כעת אין כסף, אין אנשים, התקציב נגמר." מספרת שפרה: „בינתיים ראינו הרבה ספרי זכרון אחרים של ההסתדרות. רק שלנו לא יצא לאור. בינתיים הספיקו להודיע לאמא שלא יצא ספר, אלא חוברת. ברכנו גם על צעד זה. כאשר ראינו שזה המצב, דרשנו את החזרת החומר. פעם אחת. פעם שנייה. שלחנו מכתבים. נסענו בעצמנו. לא ביקשנו דבר. רק רצינו שהחומר יוחזר. החומר לא חזר. כל פעם הבטיחו שהחומר יוחזר. פעם השיבו שהפקידה בחופש, פעם אחרת שאין מי שיחפש אותו. החלו מכתבים חריפים יותר. על רבים לא ענו כלל. על אחרים קיבלנו תשובה סתמית, מתחמקת. מה שקורה הוא שהחומר נמצא במרתפים שלהם והם כלל לא טורחים לחפש אותו."

בצלאל שחר לא הכחיש את העובדות: „נכון, מסרו לנו חומר. אנחנו מחפשים אותו. שוברים את הראש איך למצוא אותו אך לא מצליחים."

האם החומר הלך לאבוד?
„תראה, אנחנו מחפשים את החומר." שבע שנים?

נוכח ההתייקרויות בתפעול שרותי התחבורה ולאחר בדיקה, אישרה הממשלה העלאה בתעריפי הנסיעה החל ביום ה־15.10.1971.

אגד יעשה מאמצים, וימשיך לקיים רמת שרות נאותה לטובת ציבור הנוסעים.

אגד

לרווקים ורווקות חוויה שלא תישכח!

שייט מהנה לסוף שבוע באניית א.מ. „ניליי"

תעזוב את הנמל ביום שישי 22.10.71 אחה"צ ותשוב ארצה ביום שבת בערב

תכנית מגוונת * 6 ארוחות בלב ים * 2 תזמורות משחקים * תצוגת אפנה * ועוד

המחיר מ־125 ל"י ● נותרו אך מספר מקומות

נא לפנות: „סייטסיאינג" בע"מ

רח' הירקון 81, תל־אביב טלפונים: 56249, 56248

עמדות

בזכות הצעקה!

אם במבול השערוריות והבזיונות, שמא־כילה הטלוויזיה הישראלית את צופיה, היתה לאחרונה תופעה חיובית, הריהי ה־עובדה שהטלוויזיה הפכה לפה לקבוצות השובתים למיניהם במשק הישראלי.

והנה, דווקא על שירות חיובי וחינוכי זה של הטלוויזיה, יצא זעפם של מבקרי הטלוויזיה בעיתונות הישראלית, ונציגי המימסד. מי שקרא בשבועות האחרונים את הביקורת שהוטחה על הטלוויזיה בשל הצגת השובתים והמפגינים על המסך ה־קטן, יכול היה להתרשם כי הטלוויזיה היא האשמה בכך שהחולים בבתי־החולים לא קיבלו אוכל או שהפנתרים השחורים גדלו בתנאי מצוקה.

„כבד את הרשות!" בהתאם להש־קפת כמה מהעיתונים, הרי עורכי ושדרי הטלוויזיה ביימו במזיד שביתות והפגנות כדי שיהיה להם מה להקרין בחדשות ועל־מנת שיוכלו להופיע על המסך בעצמם. לא היתה טענה מגוחכת מזו.

הגדיל לעשות מכולם זלמן יואלי, מי שהיה בעבר כתב קול־ישראל בפתח־תקווה, פוטר מעבודתו ומאז ועד היום אינו מח־מיץ כל הזדמנות לתקוף מעל דפי דבר, יומון ההסתדרות, את שירותי השידור. בהקשר לעניין הצגת השביתות בטלוויזיה הציע יואלי בדבר להעניש את הרשות ואת הציבור גם יחד. הוא הציע לבטל את הרשות הציבורית המפקחת על הרדיו והטל־וויזיה ולהחזיר את שידורי־ישראל לאחד ממשרדי הממשלה.

תוקפיה של הטלוויזיה מסתמכים בטי־עוניהם על העובדה שבכל שביתה או הפ־גנה שקטה, מתלהטות ומתחממות הרוחות למראה צלמי הטלוויזיה.

אמצעי לגיטימי. אין ספק שמראה צלמים מעורר שובתים להרים את קולם, ועלול לגרום למפגינים להתפרע. אבל אלה הם אמצעים לגיטימיים בהחלט במאבקם של השובתים ושל המפגינים. אילו היה מישהו טוען כי עובדי המכס בלוד שבתו רק כדי שיצלמו אותם בטלוויזיה, היתה השביתה פסולה. אבל אין כל רע בכך שהשוב־תים זועקים בפני מצלמות הטלוויזיה, אפי־לו אם קודם היו שקטים. שביתה, כמו הפ־גנה, היא אמצעי להבעת תביעות.

מי שמאשים בתופעות אלה את הטל־וויזיה ועורכיה, כמוהו כמי שמאשים את העיתונים המפרסמים מעשי רצח ואונס ב־עידודם של מעשים אלה. כיוון שגם טע־נות כאלה כבר הושמעו בזמנו ברצינות בארץ, ועיתוני ישראל נאלצו לכנות כל מעשה אונס כמעשה „תקיפה", צריך רק להתפלל שהלחץ שמפעיל עתה המימסד על הטלוויזיה לא יעשה פרי, והיא תמשיך להיות לפה לכל המקופחים והעשוקים למיניהם.

סקופ: מה חושב אבא אבן על חיים יבין?

חיים יבין

מסיבת הפרידה לחיים יבין, שנער־כה בשבוע שעבר בעין־כרם, היתה עליזה מאוד.

המארגנים, אנשי מחלקת החדשות בטלוויזיה, דאגו בעוד מועד למצב רוח מרומם. בעיצומה של המסיבה הקרין השדרן חיים גיל בפני חנו־כחים, סרט חיתולי קצר, שבמרכזו ראיון עם שר־החוץ אבא אבן, אודות התופעה המכונה בשם חיים יבין. לא היה זה פיברוק ראיון רגיל — המבוסס על עירבוב קטעי סרטים שו־נים, בתוספת לפעלולים שונים, אלא ראיון אמיתי, שנערך על ידי דן שי־לון באחד מביקוריו של אבן בטל־וויזיה כשרואיין באחת מתוכניות מוקד.

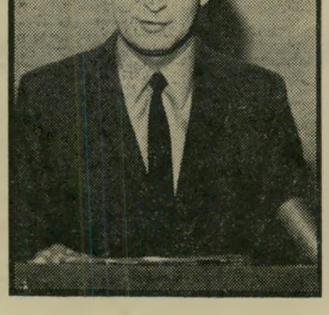
וכה אמר אבא אבן על חיים יבין? „עד שפגשתי אותו אישית, היה לי רושם שהוא קיים מן המותניים ומעלה," וברציות הוסיף: „אני אומר שהוא יחסר לנו."

בתשובה לשאלה אם עשוי חיים יבין להביך את מנהיגי ארצות־הברית (לשם הוא יוצא כ־כתב שידורי־ישראל) ענה אבן בהי־תול, תוך עקיצה חד־משמעית ליצ־חק רבין: „אם הם לא נבוכים מ־נציגינו המוסמכים שם, הרי שום דבר לא יכול עוד להביא אותם במבוכה."

לסיכום אמר השר: „אצל בתי בת ה־16 יבין הוא במקום ראשון. אירונסייד ומגרה אינם יכולים להתחרות בו."

דברים דומים בראיון אחר, אמר גם מזכיר החסתדרות יצחק בן־אהרון: „אני לומד בעיקר מהבנות. הן חושבות אותו לאלף־אלף, ולפי־כך אני חושב שצפוי לו באמריקה עתיד מזהיר." בהצלחה.

לאן נעלם אריה אורגד?

אורגד

מאות אלפים מצופי הטל־וויזיה של ישראל ודאי שאלו את עצמם לאן נעלם אריה אורגד? משיב אורגד: „יצאתי לחופשה". אולם מאחורי־הקלעים מסופר סיפור שונה לחלוטין. הסיפור גורס שדן שילון, מנהל החדשות, מנסה להרחיק את אורגד מהגשת חדשות.

למרות הכחשתו הנימרצת של אורגד, שהתבטאה במי־לים: „לא עבר בינינו חתול שחור", מדברות העובדות בעד עצמן. הופעתו של אורגד על המסך צומצמה לפעם אחת ב־שבוע בלבד. באותו זמן, פנה אורגד אל מרים רוטשילד, האחראית לכח אדם ברשות־השידור, וביקש להעבירו מיד מבימוי חדשות לבימוי תוכ־ניות, בטיעון של צורך בהת־קדמות מקצועית. כאשר הוס־כם להעבירו לביום תוכניות המבדיל, הציע שילון להפסיק את הופעתו של אורגד כמגיש חדשות, כאילו קיים קשר בין

שערוריות מאחורי הקלעים של אחורי־הקלעים

מעשה מוזר שהתרחש לאחרונה בבית־היהלומים בירושלים, הביא לחשיפתה של אחת השערוריות הגדולות בתולדות הטל־וויזיה הישראלית. יוסי לנדאו, ראש שרותי ההפקה בטלוויזיה, איש סרטים ותיק ובעל מקצוע, היה אחוז תדהמה כאשר נודע לו כי צבי לבב, קבלן פרטי לתפאורה, הגיש הצעה בסך 10,000 לירות במיכרז על תפ־אורה לתוכנית הילדים מי למעלה מי למטה.

הוא פנה אישית לחברה מתחרה בשם אירגונית וזו הציעה את אותה התפאורה במחיר של 7,500 לירות. רשות־השידור החליטה לקבל את ההצעה הזולה יותר, למרות שלא הוצעה במיכרז. אולם אחד השותפים להחלטה נבונה זו, שמואל בוסם, ראש המחלקה למינהל ויו"ר ועדת המיכ־רזים נפגע כנראה מהתערבותו של לנדאו בעניין השייך לו, ובתגובה שלח את יש־ראל פרלוב, קצין־הביטחון והעוזר החדש למינהל בטלוויזיה, אל לבב. המציע המקו־רי, כדי שיבדוק מחדש את הצעתו.

הפעם העריך לבב את התפאורה ב־6,000 לירות בלבד. את הצעת המחיר הקודמת תירץ בטיעון שלא הבין היטב את הדרישות. לנדאו הועמד במצב מביך ביותר. נרמז כאילו היתה לו איזושהי טובת הנאה במשא־ומתן עם חברת אירגונית ועובדה — אפשר היה להשיג מחיר זול יותר אצל לבב. מה שנתגלה בשלב מאו־חר יותר היה, שלבב אמנם העריך את העבודה בפעם השנייה ב־6,000 לירות, אבל הוא סירב לקבל אותה על עצמו.

פוליחה אצל המנכ"ל. מנכ"ל רשות־השידור, שמואל אלמוג, ניסה מייד לע־שות סולחה בין לנדאו לבין בוסם ולהש־תיק את המעשה. השתיה היתה כדת והנו־כחים בסולחה נתבקשו לא להוציא את העניין החוצה. אולם הסוד שפרץ בכל זאת החוצה, סחף עימו את כל פרטי השע־רוריה, המכונה בשם תפאורה בטלוויזיה.

מחלקת התפאורה בטלוויזיה היא אחת המחלקות העלובות ביותר בבניין. המנהלת הקודמת של שרותי האמנות, עדה המאירי, הפכה את המחלקה לאי בודד של אי־סדרים ועירבוביה. המחסור בכוח אדם ב־מחלקה הוא משווע. כמעט שאין תפאורה המגיעה בשלמותה או בזמן אל בימת התצ־לומים. כתוצאה מכך נאלצת רשות־השידור להזמין פריטי תפאורה אצל קבלנים פר־טיים באמצעות מיכרזים חיצוניים.

על קבלני השוק הפרטי אומר אלי בן־עמרם, ראש המחלקה הכלכלית של רשות השידור: „הם רואים בנו פרה חולבת בע־לת שיא עולמי. מיתקבל הרושם שהם פר־עלים בשיטת הקארטל וזה מאפשר להם לתבוע מחירים גבוהים ביותר."

אבל הדבר החמור ביותר בכל הפרשה אינו נעוץ אך ורק במחירים המופרזים, בביזבוז כספי הציבור, בהשתקת הנושא או במעשה המשונה של בושם המוכיח, פעם אחת נוספת, עד כמה מנסה המינהל להש־תלט על החלק היצירתי־המקצועי בטל־וויזיה. החמור מכל הוא, שהעניין צריך להגיע להתפוצצות עד שרשות־השידור מו־אילה לדון בו ולהסיק מסקנות.

אומר בן־עמרם: „עכשיו החלטנו להכ־פיל את צוות מחלקת התפאורה ולצמצם את ההזמנות מבחוץ. נשקלת גם הצעה להתקשר במיכרז שנתי עם קבלן אחד, שהטלוויזיה תספק לו חומרים ואילו הוא יבצע את העבודה, ששווייה יוערך רק אחרי הביצוע." הצעה זו הועלתה בפני ראשי רשות־השידור כבר לפני למעלה משנה, אבל אז, למרבית הפליאה, היא הונחה בצד, כתפאורה שאין לה שימוש. מדוע?

שיסל ואיינשטיין ב„לוך" מס' 3

תחריך

● **סרט השבוע** (יום ד', 13/10, 20.35) עוד אראה אותך — סיפור אהבה בין חייל אמריקאי, הסובל מהלם כתוצאה מהתפוצצות פגז, לבין נערה שקיבלה חופ־שה קצרה ממאסר. משתתפים: ג'וסף קוטן, ג'ינג'ר רוג'רס ושירלי טמפל.

● **מוזטי־מדיה** (יום ה', 14/10, 20.20) על ציירים המשתמשים במדיומים משולבים לציור. משתתפים: רפי לביא, משה גר־שוני ורן שחורי. תסריט ובימוי — ז'אק מורי קטמור.

● **סרט קונגו** (יום ו', 15/10, 21.30) גורלו של מורה — תלמידים המתקוממים נגד מורם ואשתו הבוגדנית מסייעת בידם. בהשתתפות מייקל רדגרייב.

● **„לוך" מספר שלוש** (יום ב' 18/10, 20.20) אריק איינשטיין, תיקי דיין, אורי זהר, צבי שיסל ואוסף של חתיכות בתוכנית זמר ובידור לא נורמלית.

● **קלעים** (יום ב' 18/10, 21.00) מאגזין לענייני תרבות ואמנות בעריכת יעקב בן־הרצל.

קולנוע

ישראל

איך לקרקס קולנוע עם חרדל

אז תשמעו טוב מה שאני רוצה להגיד לכם. תאראקה היום זה כבר לא סחורה. ושלא תחשבו לכם שלפוצץ ת'חלונות בשכונה זה עושה רושם על מישהו. מי שחושב ת'עצמו גבר שיילך ויראה ת'עצמו במישחק החדש. ואני מבטיח לכם ש־בחיים שלכם לא הירגשתם מה זה להיות ב'ליגה' עד שלא שיחקתם פעם אחת ב־מישחק הזה, מה שקוראים לו „תלך לקול־נוע ותקרקס ת'קהל.״

ות'מישחק הזה לא קשה בכלל לשחק. כל ילד יכול ללמוד את זה. רק שלא יהיה לי כזה סבון מה שהולך עם החתיכה שלו יא'אני לפסטיבל הזה בהיכל התרבות. פס־טיבל זה לא סחורה היום. תשמעו מה שאני אומר לכם. תבואו לקולנוע ותעשו פסטיבל.

אז תשימו לב טוב: אתם נכנסים לקול־נוע ככה עם איזה עשרה עשרים חבר׳ה לפחות. קונים כרטיסים ככה בארבע לירות ומשהו, לא חשוב הכסף, בשביל המיש־חק הזה אתם צריכים לשבת במקומות היו־תר יקרים, למה שהמקומות היותר־יקרים יותר טובים בשביל להרגיז את הקהל בצורה יותר טובה. ואתם מתיישבים ככה בכל הכבוד שישמעו שאתם יושבים בכסא. רק שתשימו לב לא ליפול על איזה נח״ל מוצנח, שכזה אחד יכול לעשות לכם בעיות לא כל כך נעימות לעניין. ואז שתשימו לב שיש על ידכם גם איזו גברת ככה אינטליגנטית מה שחושבת את עצ־מה לפחות מלכת־היופי.

ואז בשביל להתחיל, אתם צועקים לחבר שלכם שישלוף סיגריה והוא עונה „אין לי סיגריה, מה תעשה לי. בוא תמצוץ לי אם אתה רוצה.״ ואת זה הוא צריך לצעוק ככה חזק שהגברת מה שנראית אינטליגנטית תשמע את זה טוב באוזניים שלה.

וזה ההתחלה של ה'שיחה', יעייני, ככה בשביל להתחמם אתם אומרים לגברת כמה מילים שלא מוכרים בבית־מרקחת שלה, וזה מתחיל להיות שמח. אבל זה עוד שום דבר.

סיבוב שני. וזה באמת הסיבוב שיעשה לכם טוב על הנשמה. זה כשנכבה האור ויש הפסקה ואתם הולכים החוצה, שותים קפה, לוקחים את הספל. שותים תה, לוק־חים את הכוס. שותים טמפו, לוקחים את הבקבוק. אוכלים סנדוויץ', לוקחים את ה־חרדל. עם כל הציוד הזה חוזרים לקול־נוע, מתיישבים טוב ומתחילים להעביר חופשי בין החבר׳ה. ואז זה ככה מתחיל להיות יפה עם כל הזכוכיות האלה. אבל זה רק ההתחלה. במישחק הזה יש עוד כמה טריקים נחמדים.

סיבוב שלישי, למה שצריך לראות גם קצת סרט באמצע, עושים קצת שקט. והגברת האינטליגנטית מבסוטה. ואתם צריכים לחכות ככה בסבלנות איזה כמה זמן שאתם מרגישים שההיא תפסה שלווה, ואז אתם לוקחים את החרדל ורושמים על השטיח כמה מיספרים. ואחר כך כשנג־מרים המיספרים, אתם מתחילים לעשות גם ציורים ותראו איזה שמח זה. המנצח של זה, מי שעושה ת'ציור הכי מכוער.

עכשיו יכול להיות שהגברת תגיד איזה מילה אחת או שתיים, אז אפשר להגיד לה שתסתום את הפה המתוק שלה, למה שזה לא העסק של האבא שלה, אבל יותר טוב להגיד לה בחזרה כל מה שהיא או־מרת, ככה לחזור על כל מילה שלה עם המוזיקה שלה ואתם יכולים לראות אחרי שני רגעים מקסימום איך שמוציאים אותה עם אלונקה לבית־משוגעים.

מה שאני יכול להבטיח לכם על מאתיים אחוז זה שהנהלות הקולנועים הבטיחו לא להפריע למישחק הזה. ובשביל זה הם לא נותנים לסדרנים להסתובב לכם בין הרג־ליים אפילו בהפסקה. ושתדעו לכם שלמיש־טרה אסור אפילו להראות את הפרצוף שלה במקומות האלה. במיוחד לא כשהם בתפקיד.

ומי שהמישחק הזה לא עושה עליו רו־שם, זה בטח למה שהוא לא היה בסינרמה בשבוע שעבר. לא מאמינים? זה יופי של מישחק זה, בחיי. רק צריך להיזהר מדבר אחד. יכול להיות שעוד מעט כבר לא יהיה את מי לעצבן למה שרק החבר׳ה ילכו לקולנוע. אבל זה לא חשוב, נגמור עם הקולנוע ואחר כך נלך לתיאטרון.

תדריך

תל־אביב

★★★ **ג'ו** (גת, ארצות־הברית) — מלחמת מבוגרים נגד צעירים בבעייתון החושף רבות ממחלות החברה האמריקאית בצורה נוקבת. מישחק מבריק של פיטר בויל בדמות בור גס־רוח, המחסל את מה שאינו יכול להבין.

★★★ **השוד המוקלט** (אופיר, אר־צות־הברית) — פליליון שעיקרו פלישת השילטון לתוך חיי הפרט. עלילה מורכבת מפרטים מעניינים רבים, שאינם נדבקים תמיד לסיפור משכנע.

★★ **נשוי בעל כרחו** (אלנבי, אר־צות־הברית) — מצחיקון על רווק מושבע, הנושא לו אשה רק כאמצעי אחרון, לפני פשיטת־רגל מוחלטת. ואלתר מתאו מבריק.

★★ **קיץ של אהבה** (מוגרבי, אר־צות־הברית) — איך התבגרו צעירים לפני שלושים שנה, בקיץ אחד על שפת־הים. רו־מנטי, איטי, קצת נאיבי, מומלץ לנשים רגשניות. ג'ניפר או'ניל יפה מאוד.

★★ **איש קטן גדול** (פאר, ארצות־הברית) — סאטירה המנסה לחבוק את כל תולדות המערב הפרוע, מצליחה בכמה מ־פרקיה, נכשלת באחרים, אבל מסקרנת בסופו של דבר בשל הברקותיו של הבמאי ארתור פן, ונוכחותו של דאסטין הופמן.

★★ **שלושת הסרג'נטים** (ירון, ארצות־הברית) — מערבון־מצחיקון עם כנופיית סינטרה. הרבה בדיחות.

ירושלים

★★★ **הזר** (אורנע, אנגליה) — מות־חן מרתק, שבו שום דבר אינו מתרחש לפי המצופה, וכל תפנית צופנת בחובה הפתעה חדשה. ריצ'רד טוד ואן באקסטר.

חיפה

★★★ **דמות מאהבה** (אורה, צרפת) — מורה מתאבדת לאחר שנודתה מן החב־רה, בגלל אהבתה לאחד מתלמידיה. מבוסס על מיקרה אמיתי, מבקר בחריפות את צרות־המוחין של החברה הצרפתית האינ־טלקטואלית־כביכול.

★★ **הציפור עם כנפי הברזל** (אמפיתיאטרון, איטליה) — מרכיבי־מתח מכל העולם, בסרט איטלקי על רוצח נשים פסיכופאטי, מתאים בהחלט לנשים האו־הבות לצרוח מזמן לזמן מרוב פחד.

ויין ובנו של רוברט מיצ'ם

ג'ון ויין
הענק והטוב

ריו לובו (סינרמה, תל־אביב, ארצות־הברית) — תענוג הוא לר־אות, פעם ביובל, סרט עשוי כהו־גן, על־ידי במאי היודע שהוא צריך התחלה, אמצע וסוף, כי אסור לו לשעמם את צופיו, ועם זאת אינו נזקק לאמ־צעים זולים כדי להתגבר על בעיות אלה.

במיקרה זה, הבמאי הוא הוארד („ריו בראבו") הוקס, מן הוותיקים והמשובחים שבבמאי הוליבוד. הסיפור — אופייני לסרטיו. אנשי חוק נעזרים בכאלה שאינם בדיוק שומרי חוק, על מנת להביס כנופיות המשליטות פשע על עיירות מאובקות במעמקי טכסאס. ומאחר ובראש נציגי החוק נמצא ג'ון ויין, אין כלל מקום לתהות מי ינצח בסופו של דבר.

התחלת הסרט במלחמת הצפון נגד הדרום, כאשר יחי־דה קטנה של מורדים מן הדרום, גונבת משלוח זהב צפוני המועבר ברכבת, בעזרת תכסיס מחוכם בהחלט. ההמשך הוא אחרי המלחמה, כאשר כמה אנשים מן הדרום מסכי־מים לעזור לקצין צפוני לגלות את הבוגדים, אשר מסרו את סוד משלוחי הזהב. ומי שרוצה, יכול למצוא כאן נושא חביב על החוקס: בתום הקרב, אויבים יכולים להפוך ידידים, אבל לבוגדים אין ישועה.

ואילו למתעמקים בענייני במאי זה, הנערץ במיוחד על־ידי הגל החדש בצרפת, אפשר להצביע על הופעתה החוזרת של אשה תוקפנית ונמרצת המסרבת לעמוד מן הצד (ג'ניפר אוניל, המופיעה השבוע גם ב„קיץ של אה־בה"), סצינה הומוריסטית נוספת בה כולאים הגיבורים את עצמם בבית־סוהר, או הסיום בו הגיבורים לא יוצאים לגמרי שלמים מן הקרב. כל אלה נקודות שאפשר היה למצוא גם בסרטיו הקודמים.

אולם לגבי הקהל הרחב, ודאי שכל זה אינו אלא עניין מישני. העיקר הוא ש„ריו לובו" הוא מערבון מק־צועי, מלא הומור ופעילות, ומי שנהנה בזמנו מ„אלדו־ראדו" או „ריו בראבו", יבוא גם כאן על שכרו.

דה־פינס: מעצבן? מצחיק? מתועב?

הכלב
קבור בגינה

מצרה לצרה (צפון, תל־אביב, צרפת) — לואי דה־פינס הוא אחד מאותם הקומיקאים, המעוררים תגובות קיצוניות: יש המתעבים אותו, ויש המעריצים כל תנועה משלו. הראשונים אינם מבקרים כמובן כלל בסר־טיו, ועד כמה שהדבר נוגע להם, מוטב שיפסיקו לקרוא ברגע זה. האחרים, מקבלים בדרך כלל באהבה כל העוויה, ולמענם סרט זה יכול בהחלט להיות חוויה.

הסיפור — סיפור בלשי ששימש פעם, בעבר סרט הולי־בודי עם גלן פורד ודבי ריינולדס. הפעם, הוא הולבש באדרת קומית על־ידי הצוות הקבוע של דה־פינס (ז'אק וילפריד התסריטאי, והבמאי ז'אן ג'ירו) והוא מראה את הגיבור, כמחזאי המחליט להיפטר מאדם הסוחט ממנו כספים, על־ידי כך שיבצע רצח מושלם. מובן שהדבר אינו עולה בידיו, הגופה אותה הוא מנסה להסתיר בגינה צצה בכל המקומות הבלתי־צפויים, מתנהגת בצורה בלתי־מנו־מסת לחלוטין ומטרידה כמובן את מנוחתו של דה־פינס — המחזאי. ומאחר ודבר ידוע הוא כי אין בעולם איש המת־רגז יותר מדה־פינס, כאשר הוא מתרגז, וככל שהוא מת־רגז יותר, הוא מצחיק יותר, קל לתאר מה הן התוצאות של טיולי חגופה על פני הבד.

אמנם, עדיני הנפש יוכלו, ובצדק, לציין שהבדיחות אי־נן מעודנות ביותר, לחלקן צמח זקן ואחרות שאולות בג־סות (הרעיון להפוך גופה לפסל זכה לטיפול גרחב ב„אל־מנה של זהב" למישל אודיאר). אלא שכל העניין מלווה בכל־כך הרבה תנועות פנים וידיים של דה־פינס, ריצות אינ־סופיות מסביב אותה הדירה (שהיא דירה הראוייה בהח־לט להתכבד בה) עד שחוסר המקוריות הופך לבעיה מיש־נית, ואם לשפוט לפי תגובות הקהל בהצגה היומית (קהל שגילו הממוצע היה 12) הסרט עשוי לזכות להצלחה קופ־תית ניכרת.

זיקוקין־די־נור - 1000 באלונים צבעוניים - 17 אלף צופים נלהבים -
סירות עמוסות יפהפיות - מיטב האומנים - נשפים שלא היו כדוגמתם

המשולש שלוש מבין המש־תתפות בתחרות מלכת המים, על רקע נופה של אילת. משמאל: נסיכת ים סוף רונית וייזל, במר־כז: דורית טוינה ומימין: מוריה שור.

המלכה בבגד־ים וגלימה של גוטקס ליוותה מלכת המים אירים דוידסקו את התחרויות והנשפים. בתמונה: על חוף אילת.

טבריה ספינת טיול המשמשת מעבורת, שימשה כבמה בתחרות בחירת נסיכת ים כינרת. מסביב למע־בורת עגנו ספינות כשעליהן למעלה מאלף בלונים. המשתתפים הגיעו לבימה בסירות מירוץ מחוף **הלידו**, מלוות בזרקורים לעיני למעלה מעשרת אלפים צופים שהתאספו על החוף. בסיום התחרות הוארו השמיים, נוסף לירח שהתחשב במאורע המרשים והופיע במלוא הדרו, במשך 15 דקות בזיקוקי די־נור.

פנטזיה על המים

אילת

„מופע כזה עוד לא נראה באילת," התפעל רפי נלסון ששימש כאחד השופטים בתחרות נסיכת ים סוף. המועמדות הגיעו לאמפיתיאטרון על גבי מכונית אמפיבית כשבחרטום ניצבת בעמידה מלכותית מלכת המים 1971 איריס דוידסקו בבגדי־ים וגלימה של בית־החרושת **גוטקס**. את המכונית השטה ליוו עשרות זרקורים ומחיאות כפיים של 7000 צופים נלהבים. המשתתפות הופיעו כשעל רגליהן נוסף למיספר הסידורי גם סמל חברת **הלנה רובינשטיין**.

נסיכת ים־סוף

רוני וייזל (משמאל) בחברת מלכת המים אירים דוידסקו (מימין), יושבות על כסאות מלכות. על מעקה הכיסאות יושבות סגניות הנסיכה, מימין: האילתית בת ה־15 יפה הרוש ומשמאל: בילהה גיא.

נסיכת ים כינרת

היורדת לקנדה שחזרה לארץ, חניכת **מכון וינגייט** יוספה בלום, קופצת משמחה בחברת מנחה התחרות מרטין גילת, כשנודע לה על היבחרה לנסיכת ים כינרת. את הנשפים באילת ובטבריה ליווחה במנגינות דרום־אמריקאיות תזמורתו של יצחק קייט.

„מאורע כזה עוד לא היה בטבריה," אמר בהתפעלות ראש עיריית טבריה משה צחר, וביטא בכך את הרגשתם של למעלה מעשרת אלפים איש שהתאספו על חוף הכינרת.

„מופע כזה עוד לא נראה באילת. ותאמינו לי שאני כבר ראיתי מופעים בחיים שלי," הכריז האילתי חוותיק רפי נלסון ושימש פה ל־7000 הצופים שנד־חקו לאמפיתיאטרון אילת, המיועד רק ל־3500 איש.

המאורעות שגרמו להתרגשותם של השניים נערכו בשבוע סוכות. הם היו חלק משרשרת אירועים שציינו את בחירת

אילת

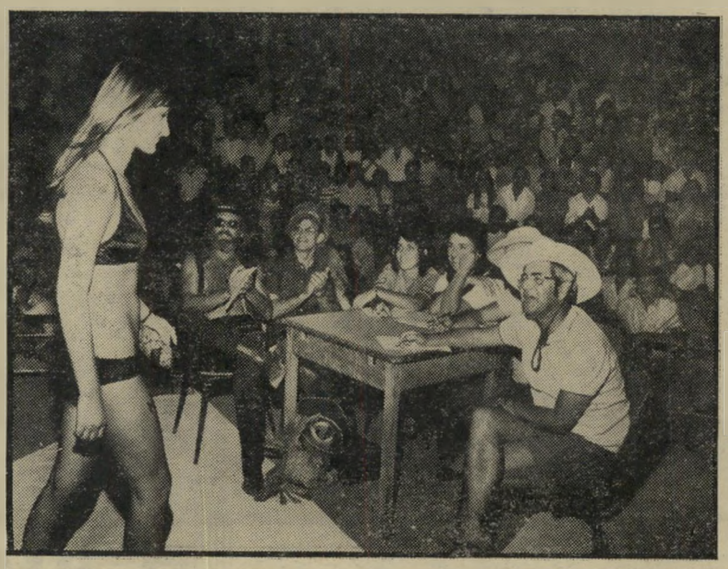

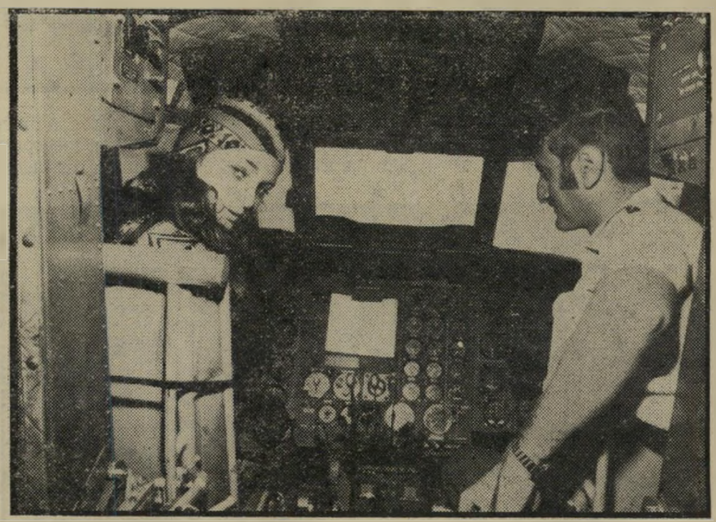
ראש העיר מגיע

ראש עיריית אילת, אשר אזר, מפלס את דרכו בין קהל 7000 הצופים בתחרות בחירת נסיכת ים סוף. ראש העיר עלה על המכונית האמפיבית ששימשה כבימה ולחץ את ידי המשתתפות.

הנסיכה מגיעה

החיפאית רונית וייזל שזכתה בתואר נסיכת ים סוף עוררה התפעלות כללית וזכתה למחיאות כפיים סוערות כשירדה מעל הרכב האמפיבי שהביא אותה לחוף אילת. רבים מקרב הקהל עזרו לה לרדת.

מלכה במרומים

חברת **ארקיע** הטיסה צוות גדול של אמנים, תז־מורות ואת מלכת המים אירים דוידסקו שזכתה לאירוח בתא הטייס. בתמונה למטה: משתתפות תחרות בחירת נסיכת ים סוף בשיט.

חבר השופטים

השופט מן האווירה הכללית בטקס בחירת מלכת ים סוף ובא לתחרות כשעל ראשו כובעים סמגוניים. השופטים, מימין לשמאל: סגן ראש עיריית אילת ג'קי פרבר, מאחוריו מוסתר נציג חברת **טיסו** משה גבר, לידו אשת מנהל **ארקיע** מרטי דותן, חיילת, חיים קפלנר ורפי נלסון.

אוונס ותזמורתו, אלכס וייס והתזמורת שלו עד חברי הבמה החשמלית — כולם נתנו את המקסימום.

לשמחתו של הקהל הרב שבא לחזות בטכסים ושלא פסק מלהביע את התפע־

מתנות

מעניק נציג גורמי התיירות זוהר בר־עם למלכת המים 1971 אירים דוידסקו. בר־עם תרם רבות להצלחת מופע בחירת נסיכת ים סוף.

(המשך מעמוד 33)

מלכת המים לשנת 1971: בחירת נסי־כות ים סוף וים כינרת.

דגלים, זיקוקים, בלונים ותאורה ש־תורכבה מאלפי נורות צבעוניות קישטו את רחובות טבריה ואילת. „בחיי, זה דומה ליום העצמאות," אמר אחד מזק־ני טבריה. ואכן, האווירה היתה חגי־גית. גם התיכות שהשתתפו במופע. למ־רות התרגשותן הרבה נדבקו היפהפיות מן החרגשה הכללית.

וגם שרשרת האמנים שבידרו את הקהל הרב. מאילנה רובינא דרך צביקה פיק, עדנה לב, דני חיימו, אבי טולידאנו, גרי

הנסיכה

רונית וייזל זכתה ל־נשיקה של סגן ראש עיריית אילת, ג'קי פרבר ששימש שו־פט בתחרות, שאמר: „היא באמת מקסימה."

טברי׳ה

לוחו במחיאות־כפיים וקריאות עידוד למשתתפות.

נשפי בחירת הנסיכות של 1971 היו מהנשפים המקוריים ביותר שנערכו בארץ. גם באילת וגם בטבריה הם נערכו ממש על המים, כשהמארגנים נעזרים באמצעים מיוחדים.

באילת הגיעו המועמדות על גבי מכונית אמפיבית מקושטת, ששימשה כבימת ניידת, כשעשרות זרקורים מלווים אותה לכל אורך המסלול. ואילו בטקס שנערך בטבריה הגיעו המועמדות על גבי סירות מירוץ. כל מועמדת בסירה נפרדת, מקושטת בבלונים ומלווה באור הזרקורים. כבימה שימשה המעבורת שבימי חול מעבירה נוסעים מטבריה לעין־גב, שקושטה במיוחד לרגל המאורע.

בשלב הסופי של הנשפים, נבחרו הנסיכות. כנסיכת ים סוף נבחרה רונית וייזל שחוכתרה כשהיא יושבת על כסא מל־

מתנות א. אטינגר מהמרכז לתיירות ומרפא שעזר בהכנת טקס בחירת נסיכת ים מלכת המים של 1971, אירים דוידסקו: ענק מקסים, אותו ענדה בגאווה על צווארה.

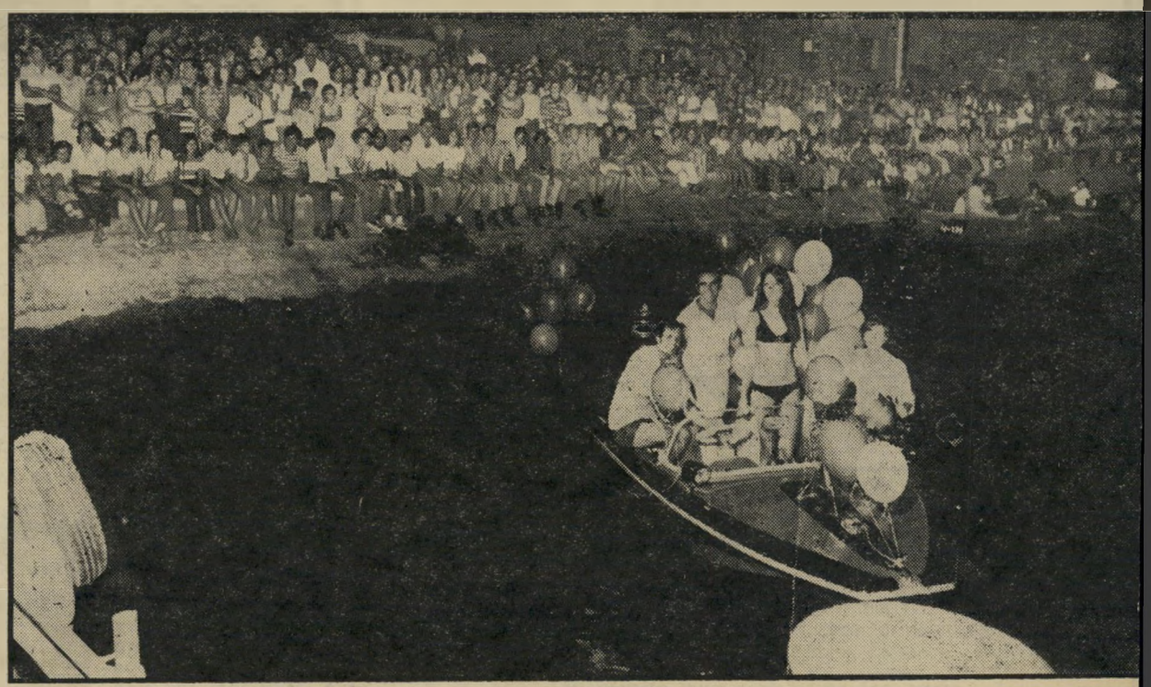
צביקה אחד האמנים הרבים שליוו את המופע היה צביקה פיק שהלהיב את הקהל הרב בשירים מתוך המחזמר **שיער**, בו הופיע.

העולה עולה גרצה, עולה מגרמניה שהגיעה לארץ לפני שבוע, השתתפה בתחרות וזכתה למחיאות כפיים.

כות שנלקח מתוך החיזיון שלמה המלך שנערך באילת. לנסיכת ים כינרת נבחרה הספורטאית, חניכת מכון וינגייט, יוספה בלום שחזרה לארץ אחרי ששהתה תקופה ארוכה בקנדה, לשם ירדה עם הוריה.

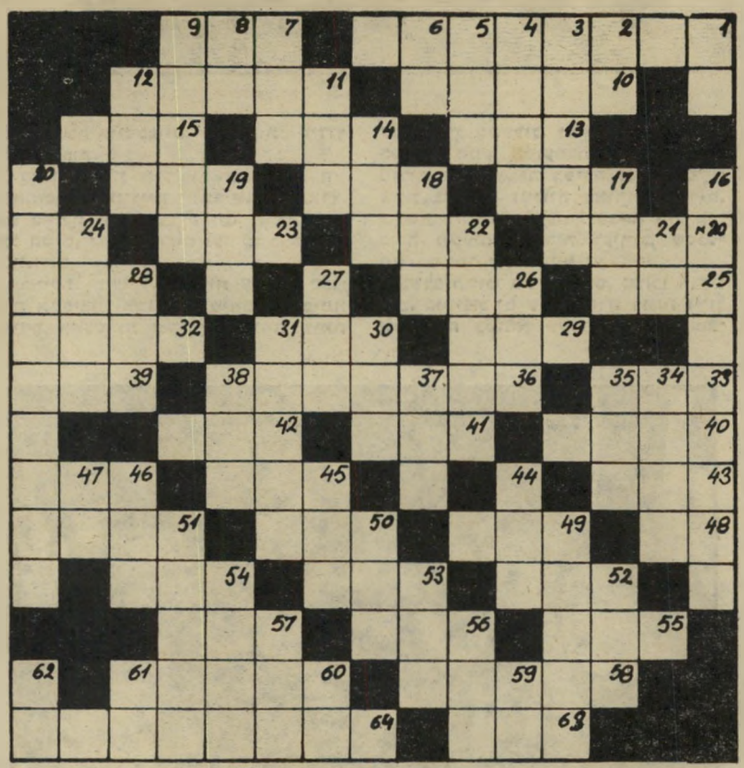
על הים מגיעות המועמדות, כל אחת בסירת מירוץ מלאה בלונים צבעוניים. את הסירות ליוו אורות זרקורים לאורך כל המסלול מהלידו עד לבימה. בתמונה למטה נראות המשתתפות המאופרות בתמרוקי **הלנה רובינשטיין**, מאופרות על ידי **דוד וליזה**, כשהן לבושות בבגדי ים מתוצרת בית החרושת **גוטקס**.

נשיקה מעניק מפקד משטרת טבריה רב־פקד קלמן בורנשטיין לסגנית הראשונה בילהה גיא.

תשבץ העולם הזה 1780

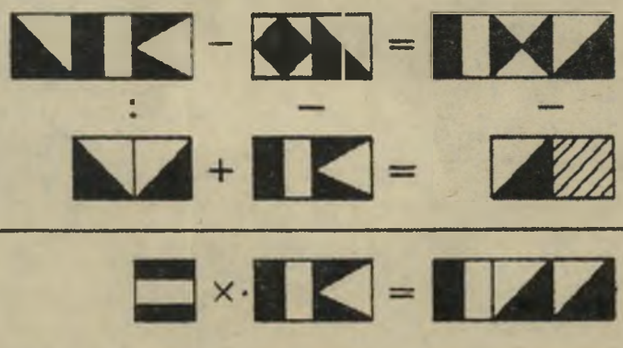
את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה: „תשבץ 1780". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן: 1) עיר ביפן, שנכנסה ל־היסטוריה. 7) מטר. 10) צייד תנ"כי. 11) סליחה. 13) תואר אצולה פרוסי. 14) תו דואר. 15) קומפוזיטור גרמני, חיבר את „אופרה בגרוש". 17) כיצד. 18) אחד המזלות. 19) התכופף. 20א) ראש־ממשלה במזרח התיכון. 22) קלס. 23) יחידת זמן. 24) ענן. 25) מעין. 26) מעמסה. 28) זכות השמורה באו"ם למעצמות. 29) משורר אנגלי שנלחם ביוון. 30) מטוס רוסי. 32) ההר עליו לפי המסורת נחתה תיבת נוח. 33) זבל. 36) שליט ערבי ש־נרצח בשנות הארבעים. 39) בכי, קינה. 40) מדינה אסיאתית. 41) נוזל. 42) עם. 43) בויקוט. 45) תבל. 46) גזל. 48) קי־דומת שם צרפתי. 49) חינם, הבל. 50) היום השביעי. 51) תעלול (לעז). 52) נהר ברוסיה. 53) תו נגינה. 54) אריה. 55) מלצר. 56) פגם. 57) נופש. 58) נגיף. 60) מקום הוצאה להורג. 63) ימאי. 64) חכם הודי אשר אל פיו הכניס ניטשה את תורתו.

מאונך: 1) עיר בהולנד. 2) שר. 3) ערפד (לעז). 4) פתיל. 5) מדינה אירו־סית. 6) בגד שרת. 7) מפלגה. 8) דורון. 9) ממשלת מלך. 11) בושם תנכי. 12) מידת לח. 14) נהר ברוסיה. 16) תופעה חדשה בחברה הישראלית. 17) ריק. 18) צעד. 19) רעידת אדמה. 20) מנהיג רביז־יוניסטי. 21) יבשה מוקפת מים. 22) מאכל מסורתי של חנוכה. 24) כתר. 26) צוק. 27) הצלחה. 28) סופר צרפתי שניבא את מסעות החלל. 30) מהירות הקול. 31) עצמות הראש. 34) מלמד. 35) השתתק. 37) אחד המזלות. 38) אלוף בצה"ל. 44) עיר בגרמניה. 45) יתר. 46) סוד. 47) תו נגינה. 49) קצוות. 50) תבלין. 51) קיסר רומאי. 52) נוזל לכתיבה. 53) תמור־תו הציע ריצ'רד השלישי מלכות. 54) מועדון לילה פריזאי ידוע. 56) מרכז ה־עצבים. 57) עיר. 59) רחמנא ליצלן (ר"ת). 60) נכרי. 61) המהלך האחרון במשחק השח.

חשבץ 1780

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת"א, ולציין על גבי הגלוייה: „חשבץ 1780." הפתרון צריך להכיל את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון למשלוח הפתרון — 20.10.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום רא־שון. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחת תקופת־חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יו־תר. כוח השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי־רגיל. אפילו יריבים, עליהם תשפיע בנושא מסויים, יכבדוך ולאו־דווקא מאהדה. הרבו בשבוע זה במסעות.

* * *

רומאן סוער, משוגע ממש, נפתח בפניך, בת שור, אם יהיו לך רק העיניים לראות את ה־איש, הנראה כבלתי־נכון. זה יתחיל בריב, זה יימשך בסערה, זה יגיע לשיאו באהבה גדולה. גם בעניני־כס־פים יש סערות, אבל לאט. דווקא שליליות: דע לעמוד על שלך, אך ברכות ובאצי־לות מסויימת. שמור על עצמך מבעיות־קיבה — ואל תתן למועד סיום הביטוח שלך לחלוף. זה מסוכן. כי חייבים אתם בני שור להיזהר השבוע בנסיעותיכם.

* * *

אט־אט, מתחילים מא־ציץ המתוסכסים ל־שאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניי־נים, ועוד יותר — שאתה עצמך לא תקל־קל לעצמך, מתוך הז־נחה או מתוך שיגאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמי. תאומה: הוא אוהב אותך, אבל אם תלכי בדרך שתח־לטת, כלפיו, את עשוייה להפסיד אותו. כסף ממקור סמוי יגיע לידיך. היזהר! זה כרוך בהתחייבויות שלא ברור אם תו־כל למלא. צבע כחול טוב השבוע.

* * *

יהירותך הטבעית, ה־כרוכה בחוסר־ביטחון משווע, תוריד אותך שאולה, אם לא תדעי לרסן את שניהם ולהו־סיף להם מידה אמיצה של חוש־הומור, שהוא אחת מתכונותיך היפות ביותר. זה לא שהוא לא רוצה אותך: זה שהוא בטוח שאת לא רוצה אותו. אז — קדימה! גלי לו את האמת. כוח־ההרתעה של מתנגד חזק עשוי לבלום התקדמותך. היזהר מתרופות לא־מוכרות.

* * *

יום ח' פותח פרק חדש במאבקך המיק־צועי או האישי. אם אתה תדע להסתכל מסביב לפני שתקפוץ, לשקול את כל האפ־שרויות ולא להיכנס להתנגשויות עקרות — יש לך סיכויים מצויי־נים להרחיק לכת. פגי־שה עם נערה בחירת־שיער תוביל אותך לבחירה מביכה. תצ־טרך להחליט ומהר: אחרת תפסיד הז־דמנות רומאנטית גדולה מאוד. עליך לשים את הדגש על פעילות דווקא מחוץ למקום מגוריך, ולהסתכן מעט מאוד בכך.

* * *

שבוע מצויין — אם תד־עי לנצל אותו ואם לא תנטרלי את עצמך, מ־תוך דווקאיזם. הכוכבים מבשרים על פגישות־לב ופגישות־כיס, ובשני ה־מישורים — על הצלחות קטנות וגדולות. אתה יכול למצוא עצמך, לפתע, במצב חדש בו לא רצית. ברוך אותו מחדש. אתה עלול לגלות משהו חדש.

ימים קשים אך טובים עוברים עליך. אתה יודע זאת, אבל אינך מסוגל עדיין להע־ריך את מלוא־המאמץ הדרוש ממך. משום כך, פזר את האחריות ואת העבודה על־פני כל ימות־השבוע. אל תש־קיע את כל אונך ביום אחד, ואת כל כספך ב־נקודה אחת ויחידה. אתה תידרש להחליט מה עדיף.

* * *

שב בשקט, בייחוד ביום ח'. זה לא כדאי להסתבך בגלל רצונך הסיבעי לבלוט. גם הפירסומים האחרונים לא עשו לך דווקא טו־בה. מוטב שתתרכז ב־ענייני־הלב ובענייני־כספך. במישור היצי־רה — אתה ממשיך לחוש בבצורת מסויי־מת, אך השינוי תלוי בך. אם את רוצה ב־הישגים, דחי זאת עד שתראי מצב בן־זווג.

* * *

הקסם האישי שלך יסייע לך להיחלץ ממצב מביך. הדימיון הפורה בו חנן אותך מזלך עלול להיראות השבוע בעיני אנשים מסויימים כהפרזה בחפיסת המצי־אות. עליך להישמר מ־להיות אכזר כלפי אחד האנשים הקרובים אליך ביותר. אכזבה ריגשית תימוג ותיראה באור שונה. לבשי סגול.

* * *

* * *

חוויכוחים והמריבות שאתה שותף להם לא יעזרו להפגת ה־מתח, אלא רק יגרמו לך לדפרסיה. במיוחד חימנע מאי־נעימויות עד יום ראשון. אז תתחיל להרגיש בהפ־גת המתח. התאזר ב־חרבה סבלנות. לך לר־אות סרט טוב, רציני, לבד, או עם חברה, ותיווכח שצפויה לך הנאה בלתי רגילה.

* * *

השתדל לא להציק לחבריך לעבודה. כי בעתיד הקרוב מאוד תזדקק לכל רצונם הטוב. היחסים המתוחים עם בן זוגך ישתפרו בעקבות פגישה בלתי צפויה עם ידיד קרוב, אותו לא פגשת זמן רב. אל תיקח על עצמך סי־כונים מיותרים בענייני כספים, ואל תיכנס להר־פתקאות־נפל פיננסיות.

* * *

גם לך בת מזל דגים יש יום אהבים — אבל חרבה יותר רציני. היום שלך הוא יום א', דעי להפיק ממנו את המכסימום. צרות בעבודה. ליקוי בריאותי קל שבקלים. יהיה זה שבוע מלווה התפרצויות עצבים ב־עניינים שונים, אך ב־סופו יחיה מתוק. בקנותך תכשיטים או דברי ערך, קחי איתך בעל מיקצוע מהימן.

רחל מרחלת על כל העולם

סינדרלה רוקפלה

סולחה עם סוס

אני מודה: יש שטח אחד אותו הזנחתי כבר הרבה זמן. אז השבוע יש לי סוף־סוף סיפור השייך לענף הכדורגל.

מדובר בו על אחד מנציגי הפועל בהתאחדות לכדורגל במשלחת שביקרה לפני מיספר שבועות בהולנד.

אז אותו בחור שחרחר חלך לחזות באחד ממישחקי הנבחרת שלנו. דקות מעטות לפני המישחק הוא הרגיש כי שלפוחיתו לוחצת עליו. ניגש הבחור לאחד המיבנים הסמוכים לאיצטדיון וחטיל את מימיו. מה שהוא לא ידע זה שהמקום משמש אורווה. הרעש של מימיו שהוטלו על קיר האורווה העשוי פח, הפחיד את אחד הסוסים שפרץ מהאורווה והחל דוהר אחרי נציג הכדורגל הישראלי.

הישראלי שנבהל, לא הספיק לר־כוס את מכנסיו, ברח כל עוד נפשו בו אל תוך האיצטדיון — לעיניהם של אלפי הצופים במישחק.

אחרי מירדף של כמה דקות, הצליחו הסדרנים להרגיע את הסוס הזועם. אבל בכך לא נסתיימה הפרשה.

ההולנדים המנומסים הסבירו לי־צבר שהוא אשם בכל הפרשה וצריך לעשות סולחה בינו לבין הסוס.

„מה פתאום סולחה עם סוס,״ התפלא הישראלי. „זהו סוס הולנדי או־הד יהודים,״ הסבירו לו בסלחנות. „אם כך, אני מוכן,״ אמר הישראלי, ניגש לאורווה ולחץ את רגל הסוס.

אני לא יודעת איך זה אצלכם. אבל אני פשוט משתגעת אחרי סיפורי סינדרלה. הם עושים לי כזה מין חום נעים בלב, שמחזיר אותי בבת־אחת, לא משנה כמה שנים, אחורה ומרכך אותי לגמרי, ועושה לי עוד מיני דברים מוזרים כאלה, עד שאני מתחילה לחשוב שאולי קרה לי משבר והפכתי לרכילאית צמרת הוליוודית. זהו. עכשיו, כשתפסתם את ה־פרינציפ, אתם יכולים לקהוא את ה־סיפור. הוא מתחיל בדיוק כמו כל סיפור סינדרלה ב„פעם אחת היו שלוש אחיות״. שתי האחיות הגדולות היו כמובן נוראי־נורא מפורסמות ו־מצליחות. האחות הגדולה היתה שחק־נית ידועה, שכל הארץ הכירה אותה מתל־אביב הקטנה ומשלמה המלך ושלמי הסנדלר **ומעוד המון הצלחות.** האחות השנייה היתה קריינית יפה בטלוויזיה וברדיו, שגם כן כל הארץ הכירה אותה.

סינדרלה היתה מיואשת.

איזה סיכויים היו לה, הקטנה — בת שבע־עשרה וחצי בסך הכל — ל־צד שתי אחיות מפורסמות ומצליחות כאלה?

המזל של הסינדרלה הזאת, הוא, ששתי האחיות שלה לא היו רשעיות וקנאיות כמו האחיות של רוב הסינד־רלות.

לגמרי להיפך: הן היו טובות ואה־בות, ונוראי־נורא מעוניינות לעזור לאחותן הקטנה. למעשה הן היו הרא־שונות שגילו כמה היא יפה, וכמה יפה היא יודעת לשיר.

בקיצור: הן החליטו שהיא תהיה זמרת. אבל הביצוע של ההחלטה ה־זאת, לא היה כל־כך פשוט. הן אמנם הכירו את כל האנשים הנכונים, אבל האנשים האלה לא כל־כך התלהבו מן הרעיון. בסוף, נמצא איש אחד נכון, בשם **דוד קריבושיי,** שהסכים — בתור טובה לידידות ותיקות — לש־מוע את זימרתה של אחותן הצעירה.

את ההמשך, אתם יכולים לנחש.

דוד קריבושיי וגלי עטרי

דוד קריבושיי יצא מן הסטודיו של פשנל — שם נערכה הבחינה — כש־הוא זורח מאושר. האחות הקטנה יצ־אה משם כנ״ל. וחוץ מזה — הם יצאו משם ביחד.

זה קרה לפני שנה. במשך השנה הזאת הצליח דוד קריבושיי להפוך את סינדרלה שלו לזמרת. באותה הז־דמנות, היא גם הפכה לחברה הפרטית והצמודה שלו. שמה — אם לא ניחש־תם עד עכשיו — הוא **גלי עטרי,** האחות הקטנה של **יונה ושוש עט־רי.**

והשבוע, היא התקדמה בצעד נוסף בדרך אל ההצלחה: היא נסעה, ב־מיסגרת המופע הגדול של **יונתן כרמון** לארה״ב. דוד קריבושיי — שהוא המנהל המוסיקאלי של המופע — יצא כמובן יחד איתה. וכדי שה־אושר יהיה מושלם — גם יונה עטרי, האחות הגדולה, המשתתפת במופע ב־אחד התפקידים המרכזיים — יצאה ביחד איתם.

מארה״ב, יקפצו גלי ודוד ליפן ל־שבוע — כדי להשתתף בפסטיבל הז־מר בטוקיו — ושם תבצע גלי שני שירים מפרי עטו של חברה האוהב, הנחשב להצלחה המוסיקאלית הגדולה ביותר ביפן, לאחר שזכה שם בפרס הראשון בפסטיבל הזמר של השנה ש־עברה, עם אני חולם על נעמי.

מה להגיד לכם?

אז אני אומרת לכם — בתור נבואה פרטית לגמרי שלי — שהסינדרלה הזאת עוד תפתיע אותנו באיזה סינד־רלה רוקפלה שיכבוש את כל העולם.

בת המיליונר והתאום

כל מי שיש לו עמודים **ריקים ב־**פינקס האוטוגראפים הפרטי שלו, יוכל לקפוץ על הזדמנות חיינו במוצאי־שבת הקרובה: בתאריך זה, בכניסה של מלון שרתון התל־אביבי, הוא יוכל לתפוס את כולם — אבל באמת את כולם — על מכה חשובה מאוד אחת.

מי לא יהיה שם? רק מי שלא הוזמן. כל מי שהוזמן, וביניהם שמות מ„ספיר״ ומעלה — יגיע. בהזדמנות החברתית הזאת לא יהיו שום תירוצים של „ישיבה דחופה מאוד״ או מיברקי־ברכה־ממלאי־מקום־נוכחות.

ההתרגשות בצמרת הצפויה הזאת בהחלט כאשר יודעים את שמו של המארח: **משולם ריקלים.**

משולם ריקלים, המולטי־מיליונר הישראלי, היושב בארצות־הברית מ־אז 1947, אשר היקף עסקיו נאמד ב־שניים וחצי ביליון דולאר, המשמש בתפקיד נשיא המגבית היהודית ה־מאוחדת, והנחשב לאחד התורמים ה־גדולים והחשובים ביותר לישראל בכל העולם — יערוך את המסיבה במוצאי־שבת, לכבוד עסק פרטי בהחלט: חתונת בתו, **מרשה־נעמה (21) ל־בנימין קלטר,** מסטרנט בפקולטה למדעי הטבע באוניברסיטה העברית בירושלים.

החתונה עצמה נערכה לפני שלושה שבועות בניו־יורק, בחוג משפחה מצומצם, ולחוג הזה היו קצת בעיות זיהוי עם החתן. לא בגלל שהם לא הכירו אותו מקודם — **אם כי גם** עובדה זו נכונה, **אלא** בגלל האח ה־תאום שלו, שהיה נוכח כמובן, והצ־ליח לבלבל את האויב.

אבל לא את האוהבת כמובן. היא היתה בעדו כל הזמן — אפילו לפני שהיא ידעה בכלל מיהו. ואפשר להבין למה: באותו זמן — לפני כשנה — היא היתה לא יותר מאשר אחת מ־מאות הסטודנטיות האמריקאיות באו־ניברסיטה העברית. וכמו כל סטודנ־טית אמריקאית־יהודיה טובה, הטור־חת להגיע לארץ־ישראל כדי ללמוד, היתה לה שאיפה אחת עיקרית, מלבד הלימודים כמובן: להכיר סטודנט יש־ראלי נחמד.

מה שמעניין הוא, שהסטודנט ה־ישראלי הנחמד הזה, לא כל־כך רצה להכיר אותה. דווקא סיפרו לו עליה הרבה. אמרו לו שהיא סטודנטית אמ־ריקאית נחמדה מאוד, בלונדינית עם עיניים כחולות, ושהיא לא מכירה אף אחד בארץ, ושאולי יתקשר איתה ו־יוציא אותה לאיזה ערב.

בנימין עיקם את האף, כי הרעיון בכלל לא מצא־חן בעיניו. אבל בסוף — לאחר כמה שבועות — כאשר נת־קל במיקרה במיספר הטלפון שלה ב־פנקס הפרטי, החליט בכל זאת להת־קשר אליה.

כאשר הם נפגשו אמרה לו הסטו־דנטית האמריקאית כי שמה נעמה. אחר־כך סיפרה לו ששמה הוא גם מרשה. אחר־כך גילתה לו ששמה מרשה ריקלים.

את כל השאר הוא גילה לבד. ו־כנראה שזה מצא־חן בעיניו, כי כפי שכבר סיפרתי לכם — בסוף הם הת־חתנו.

מה שעוד לא סיפרתי לכם זה שה־מסיבה המפוארת שתיערך במוצאי־שבת במלון שרתון תהיה בסך הכל קבלת פנים צנועה. כי מסיבת החתונה עצמה נערכה כבר, ולפי עדויות יש־ראלים שהגיעו אליה במטוס פרטי שנישכר במיוחד למטרה זו — היא הצליחה **לעורר** תשומת־לב אפילו ב־ניו־יורק, שבה ישנם הרבה יהודים ש־עורכים חתונות־פאר.

היא נערכה בקומה ה־65 של הרוקפלר סנטר בניו־יורק, במסעדת הפאר הסופר־אקסלוסיבית, „Rainbow״, **ומלבד כל ה־**אוכל, יהלומים־תחרות, תלבושות־תחרות ומתנות המלווים כל מאורע מסוג זה — היה שם גם חידוש: קופסאות גפרורים עם תצלום של החתן־כלה האוהבים.

אז מה יש עוד להוסיף לסיפור כזה? רק אולי את מה שהסביר לי פעם שח־קן פוקר ותיק, שכאשר משחקים בליינד — יש סיכויים להרוויח הרבה־הרבה יותר, מאשר אם משחקים רגיל.

לבן ורחל במהדורה מודרנית

רחל קרמה

תמיד סיענתי שלובי של בית־מלון, הוא מקום אידיאלי עבור נערות צעי־רות ואמביציוזיות.

קחו לדוגמא את הדוגמנית **רחל קרמה.** מה היא עשתה בסך הכל? הסתובבה לה בלובי של מלון שרתון בלי מטרה מוגדרת.

אז מה רצה הגורל? שבדיוק באותו זמן עבר שם גם **ריימונד אברמד סון,** שהוא לא פחות מאשר מיליונר אנגלי־יהודי צעיר, ותעשיין פרוות גם כן.

ריימונד הנ״ל הבחין ברחל, ראה כי טוב, והחליט בבת אחת שהוא מוכרח — פשוט מוכרח — להכיר או־תה. רחל דווקא לא עמדה על שבע ה־שנים המפורסמות מהחנ״ך, והחיכורות יצאה אל הפועל.

מה שעוד יצא אל הפועל — ונחוג השבוע במסיבה מיוחדת — הוא נסי־עתה הקרובה של רחל לחו״ל. על חשבונו (הלוך־חזור) של המיליונר שלה כמובן.

מה שמעניין אותי עכשיו זה מה יהיה רשום על כרטיס „החזור״ שלה: רחל קרטה או רחל אברמסון.

במרחב

מלחמה ושלום
גבול של זמן:
31.12.71

האם מכניס את עצמו אנוואר אל־סאדאת לפינה, שממנה לא יוכל לצאת?

שאלה זו נשאלת, עתה, על־ידי אנשים רציניים בכל רחבי המרחב.

איש אינו מפקפק בכך שנשיא מצריים רוצה בכנות בשלום, בגבולות ה־4 ביוני. איש גם אינו מפקפק בכך שהציבור המצרי רוצה, ברובו המכריע, להגיע לשלום, לפתרון בעיותיה הלאומיות של מצריים, ולהעדפת האינטרס המצרי על הסיסמאות הכלל־ערביות.

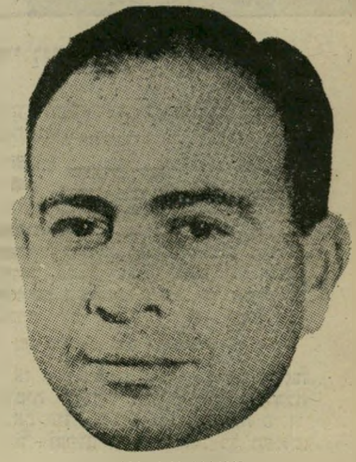
השאלה היא: האם אין מצריים נסחבת, בעל כורחה, לדרך המובילה למלחמה?

כשבי הנאומים? אל־סאדאת הבטיח כי שנת 1971 תהיה „שנת ההכרעה". בסוף שנה זו, כך הכריז לא פעם, יהיה צורך לבחור בין מלחמה ושלום.

תחילה נשמעו הדברים כאיום דיפלומטי, המכוון נגד האו"ם וארצות־הברית. לאמור: המצב הנוכחי של כיבוש ישראלי, וסחבת אמריקאית־ישראלית, אינו יכול להימשך לנצח. יש גבול של זמן: 31.12.71.

הכוונה היתה ללחוץ על גופים אלה, ולצורך זה נגאמו נאומים בחריפות גוברת. עדיין היה ברור כי מטרת הלחץ אינה אלא להגיע לשלום, בדרך של כפייה אמריקאית על ממשלת גולדה מאיר.

אולם בעבר קרה לא פעם שהמילים הערביות גררו אחריהן מעשים ערביים.

מוחיי־אל־דין
מעצר או ועידה?

מילים שנאמרו לצורך השעה, להשגת מטרה מסויימת, הפכו לגולם, קיבלו כוח ולבסוף הפך הנואם לשבוי של נאומיו.

כך קרה כמה פעמים לגמאל עבד־אל־נאצר. עכשיו זה יכול לקרות ליורשו.

אולי במוקדם. דבר אחד ברור לגמרי: המצב של „לא מלחמה ולא שלום", כשישראל יושבת בכל השטחים ומדקלמת הכרזות־שלום ללא־כיסוי, אינו יכול להימשך לנצח.

במוקדם או במאוחר — ואולי במוקדם — היא תיגרר לפתע לתוך תהליך, שגולדה ושריה מתייחסים אליו בביטול.

מצריים
הדרך לבולוניה
רצופה בעיות מצפוניות

גורלו של „הרב־סרן האדום" הפך לשבשבת רוח של מצריים.

תאלד מוחיי־אל־דין, משותפיו הראשונים של עבד־אל־נאצר, קצין (מיל.) של חיל־הפרשים, מנהיג השמאל הפרו־סובייטי, נשאר חופשי כשנאסרו השמאלנים של קבוצת עלי סברי. לפתע נאסר והושם במאסר־בית. כעבור זמן־מה שוחרר, בלי סיבה נראית. בשבוע שעבר נכלא שוב.

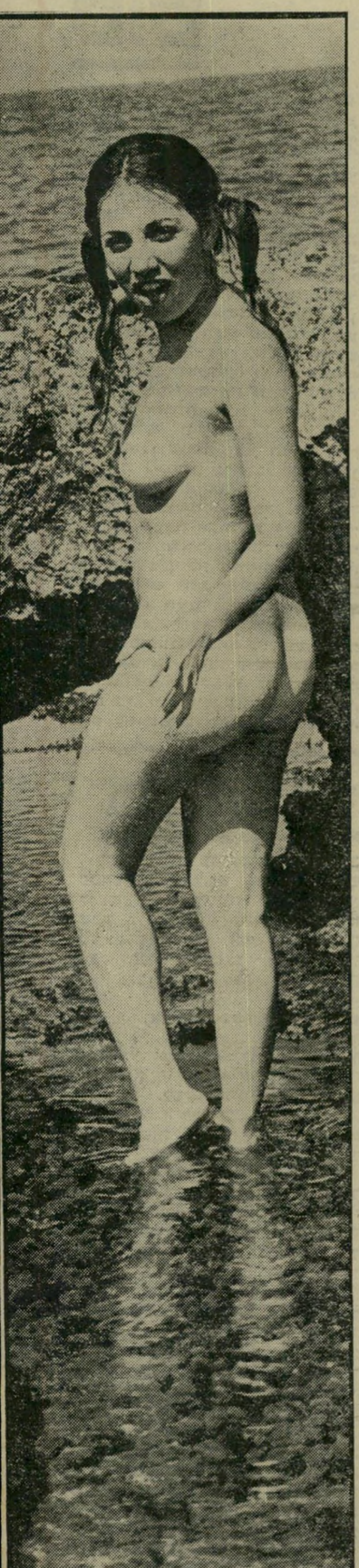
הסיבה הרשמית: שותפות־כביכול בהפצת כרוזים לטובת הקומוניסטים בסודאן, ובאירגון שביתה במיפעל־הפלדה הגדול בחלוואן.

אך הסיבה האמיתית שונה לגמרי. אל־סאדאת זקוק לעדותו של מוחיי־אל־דין

(המשך בעמוד 39)

צלם חובב צילם תמונות אלה באכזיב החופשית ביום כיפור

מישחקים אסורים

תיירת אמריקאית וצעיר ישראלי יצאו לפיקניק -

- מסיירת בין הסלעים

במרחב

(המשך מעמוד 38)

כדי להרשיע את עלי סברי בעיני העם. הרב־טרן האדום סירב. הוא שוחרר כדי לחשוב על כך. אבל כשהמשיך לסרב, נעצר שוב.

ברירה אכזרית. בכך גילה מוחיי־אל־דין אומץ־לב רב יותר מכמה מחבריו. אנשי השמאל שנשארו במישטרו של אל־סאדאת, כמו אחמד המרוש, מצאו לנכון לפרסם לפחות גינוי מרומז של „הקושרים" (העולם הזה 1766).

אין ספק שבפני מוחיי־אל־דין עומדת בעייה מצפונית קשה. כמו המרוש, הוא מבין את חשיבות כוחות־השלום בישראל, ומאמין כי אפשר לשנות את מדיניות ממשלת ישראל רק על־ידי יצירת קשרים ישירים בין מחנות־השלום במצריים ובישראל. לכן היה זה מוחיי־אל־דין שיזם, למעשה, את הכינוס שהיה צריך להתכנס בסוף השנה בעיר האיטלקית בולוניה, שבו היו צריכים להיפגש בפעם הראשונה בגלוי ורשמית משלחות־שלום מישראל ומארצות־ערב.

מעצרו של מוחיי־אל־דין מסכן את עצם קיום הכינוס (ובינתיים כבר נדחתה ישיבת הועדה המכינה, שהיתה צריכה להתכנס כנס השבוע ברומא). אילו נעתר לדרישת אל־סאדאת, ומעיד נגד סברי בניגוד למצפונו, היה מקדם את עניין השלום.

זוהי ברירה אכזרית. את התשובה ישמע העולם הערבי בצורת ידיעה: „מוחיי־אל־דין שוחרר" או להיפך — „מוחיי־אל־דין נשאר במעצר".

פצצה למטה ותזוזה ימינה

מעצרו של מוחיי־אל־דין (ראה להלן) אינו הסימן היחידי לתזוזה המצרית ימינה. הסימנים מצטברים — בפנים ובחוץ.

טיהור כללי. בתוך מצריים עצמה נמשך הטיהור הכללי של כוחות השמאל באמצעי־התקשורת.

בימי עבד־אל־נאצר, נמסרו העיתונים והרדיו לידי השמאלנים, ששוחררו בהדרגה מבתי־הסוהר ותפסו עמדות־מפתח במישטר, ככל שזז שמאלה.

עתה מסולקים אותם אנשים בזה אחר זה. הרשימה היא ארוכה: סולק גדול הקריינים המצריים ג'לאל מועווד, שהפך לשם־דבר כאשר התעלף מרוב התרגשות בשעה שדיווח על הלוויית גמאל עבד־אל־נאצר. סולק הפרשן הפופולרי סייד אל־רדאן מקול ערב. יחד עימו: קריין הטלוויזיה סלאח זאקי, והקריינית אור מימה עבד־אל־עזיז.

ראנם

סולק ראש מערכת השבועון רוז אל־יוסוף (ר' עמודים 11—10), קאמל זוהרי, עורך אל־אחבאר היומי פתחי ראנם, והעורך הצעיר של השבועון אל־קואקיב, המבקר והסופר רג'א אל־נקאש.

יד מצא כדור. מדוע סולקו כל אלה? עיתון לבנוני פירסם סיפור, שבא להצדיק את המעשה.

בגמר העבודה ב־31 באוגוסט ערך שומר־הלילה סריקה שיגרתית במשרדים. בנו הקטן ליווה אותו. באחד המשרדים מצא הילד כדור־ברזל, והתחיל לשחק בו. האב, שהרגיש בכך, הזעיק את המישטרה. וכך נתגלתה פצצה עם עיפרון השהייה. היא היתה בחדר שהוא בדיוק מתחת למשרדו של שר־ההסברה, הד"ר עבד־אל־קאדר חאתם.

בביתו של בעל־החדר נערך חיפוש, ושם נמצאה רשימה של אנשי־שמאל, שהכילה את שמות האנשים האלה. הם היו שייכים לקבוצת עלי־סברי.

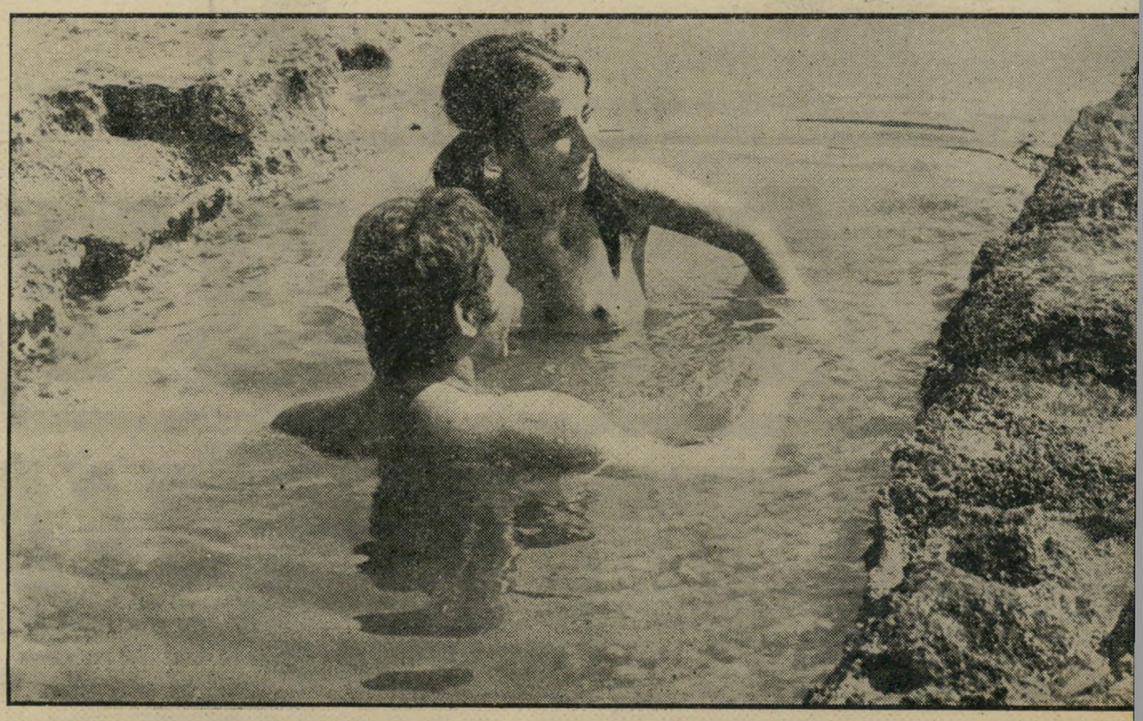
סטייה בדרך למוסקבה. המצרים, שהם עם ספקני, התייחסו גם לסיפורים מסוג זה בספקנות. הם נטו להסבר פשוט יותר: אל־סאדאת זז ימינה, בהשפעת הנשיא השכן — מועמר אל־קדאפי מלוב.

על חשבון זה הם זוקפים גם את ביקוריו הקרובים של נשיא מצריים בשתי מדינות ימניות במרחב — כוויית הערבית ואיראן המוסלמית. זוהי הפעם הראשונה שנשיא מצרי מבקר במדינות אלה, ונפגש עם שליטיהן.

שתי המדינות יהיו תחנות במסעו של סאדאת — אל מוסקבה.

- הערה לומדת רכיבה על כתפי הצבר החסון - חוזרת לסבע -

כ"ד תשרי תשל"ב, 13.10.1971 המחיר 1.80 ל"מספר 1780 שנה 35

העולם הזה

השחקנים מאיימים:

נפרק את הקבוצה!

המרד על המועדון חדרה